

LA PRESIDENTA DEL MOVIMENT DELS FOCOLARS VISITA CATALUNYA

«La comunió és possible per l'encontre amb Jesús»

Del 14 al 31 de gener va visitar el nostre país la presidenta del Moviment dels Focolars, Maria Emmaus Voce. Durant quinze dies va recórrer diferents ciutats per conèixer la vida i les activitats dels membres del moviment, a més de trobar-se amb diferents autoritats eclesials. Barcelona, Madrid i Sevilla van ser les tres ciutats que van acollir Maria Emmaus Voce. La visita va tenir lloc tot coincidint amb la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians. Precisament la unitat és un dels pilars del moviment dels Focolars. Com diu Voce, «aquesta és la condició perquè el món cregui: el testimoni de la unitat. En aquesta direcció bufa l'Esperit Sant suscitant en l'Església, a les esglésies, nous carismes, obrint noves vies. Personalment constato amb una meravella sempre nova, la varietat de dons que l'Esperit Sant ha vessat en el nostre temps; no només a l'Església catòlica, també en les altres esglésies cristianes, fent descobrir les múltiples riqueses contingudes en l'Evangelí». **P 20-21**

Pilar Ferrero

El Club⁺amics organitza el pelegrinatge diocesà presidit pel cardenal Martínez Sistach amb motiu de la beatificació de Joan Pau II

P 2 i 26

SAVERIO GAETA, vaticanista: «La humanitat del Papa Wojtyla s'ha quedat en el cor de la gent»

P 4

Pregant per la desitjada unitat

Agustí Codinach

Del 18 al 25 de gener es va celebrar arreu del món la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians. Enguany el lema pertany al llibre dels Fets dels Apòstols, i ens recorda l'esperit de comunió de la primera Església de Jerusalem: «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries» (Ac 2,42). El papa Benet XVI, tot recordant aquesta primera comunitat, va convidar els cristians a «oferir un testimoni fort per ser portadors d'un missatge que orienti i il·lumini l'home del nostre temps».

A Catalunya les diferents Esglésies van celebrar un acte ecumènic a la catedral de Barcelona, presidit pel cardenal arquebisbe Lluís Martínez Sistach. Totes les confessions cristianes van ressaltar la importància de recuperar la unitat perduda. **P 6-7, 22-23**

L'espiritualitat de Joan Maragall

Dins dels actes commemoratius del cent cinquantè aniversari del naixement de Joan Maragall i del centenari de la seva mort, la Fundació Joan Maragall organitza fins al 16 de febrer un cicle de conferències sobre el pensament religiós del poeta. El Dr. Ignasi Moreta va ser el primer ponent del cicle. La relació de Maragall amb la fe catòlica va ser complexa, plena de tensions i marcada per la recerca constant. Segons Moreta, «Joan Maragall es prenia la fe molt seriosament».

P 30

Sumari

P 8 La qüestió femenina en l'expressió cultural

P 16 Noves informacions a «Notícies del lector»

P 25 XV edició dels Premis Sant Fèlix

P 28 «Vida Creixent», la veu de la gent gran

P 31 150 anys de «L'Osservatore Romano»

Editorial

Joan Pau II, aviat beat

Quan encara entre nosaltres vivim els ressons de la visita de Benet XVI, s'anuncia la beatificació del seu predecessor, Joan Pau II. L'atracció popular que la figura dels papes exerceix en molts, especialment en els joves, és un signe del nostre temps. Certament l'Església, misteri de comunió, no és només el Papa sino tot el Poble de Déu, però de les tres grans religions monoteistes només els catòlics tenen al capdavant la figura d'un líder mundial que és factor de cohesió, que amb el seu magisteri obre horitzons de comprensió de la realitat i és intèrpret autoritzat de la Paraula que s'encarna en cada època. És sabut que el pontificat del papa Wojtyla (1978-2005) va ser un dels més llargs de la història i que va tenir repercussions transcendents en la marxa d'Europa i de la humanitat. Joan Pau II, home d'intensa pregària, va ser un Pontífex itinerant que va fer 104 viatges apostòlics arreu del món i va entrar en contacte amb comunitats molt diverses en la seva vivència i expressió de la fe. En les seves encíclics va parlar molt del Déu trinitari i també de la persona humana, particularment de la dona (*Mulieris dignitatem*), amb un magisteri que pouava de les seves arrels filosòfiques personalistes i en una biografia que havia conegut el dolor de la persecució totalitarrista i la proximitat de l'extermini. Va ser el primer Papa polonès de la història, el primer després de Pere a posar els peus en una sinagoga, el que va impulsar l'anomenat Esperit d'Assís de diàleg interreligiós, que encara continua, el que va conrear l'amistat amb líders religio-

sos com el rabí Elio Toaf o amb polítics agnòstics com Sandro Pertini. Va ser un pastor humil que, de manera paradigmàtica i no sempre compresa, va demanar més de cent vegades perdó per tot allò que l'Església en el decurs de la història havia fet allunyant-se de l'evangeli i, en fi, va conduir l'Església al llindar del tercer mil·lenni amb un jubileu excepcional. Va sofrir dos atemptats, no va amagar les xacres i limitacions de l'edat i va morir santament acompanyat de la pregària silenciosa de milers de persones, entre ells molts joves, concentrats a la plaça de Sant Pere. Ara és el seu successor i durant anys col·laborador immediat Joseph Ratzinger qui el proclamarà beat. Benet XVI s'ha referit moltes vegades al seu predecessor amb paraules plenes d'afecte i d'admiració. Ara el proposarà com a model i estímul per l'excel·lència de les seves virtuts i pel seu excepcional sentiment amb l'Església. El nostre setmanari ja va organitzar un pelegrinatge a Roma l'any 1988 on van acudir 4.000 persones i en el decurs del qual va poder gaudir d'una audiència memorable amb Joan Pau II a l'aula Pau VI. Moltes vegades hem divulgat la imatge de Joan Pau II venerant la Moreneta, tan semblant per la seva faç bruna amb la polonesa marededéu de Czestochowa. Ara el cardenal Martínez Sistach ha confiat al Club+Amics l'organització del pelegrinatge diocesà per assistir a la seva beatificació. El fet que molts de lluny o de prop hàgim conegut aquest Pontífex, fa que el sentim especialment proper i que ens sigui fàcil invocar-lo sovint perquè pregui per nosaltres.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Jordi Armadans, Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Antoni Coll, Delfi Dalmau, F. Diego Espuny, Enric Frigola, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Joan A. Mateo, Joan Minguela, Marta Miquel, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Carles Puigdomènech, Hilari Raguer, Maiol Sanaüja, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Valentí Serra, Miquel A. Tarín, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Nora Vela, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Benet XVI: «Estem molt contents per la beatificació de Joan Pau II!»

Es compleixen els auspicis del poble del «Santo Subito!», la devoció del qual es reconeix ara oficialment

Fabrizio Assandri

L'1 de maig ha estat triat com a dia per a la gran beatificació, en l'aniversari de la Divina Misericòrdia, un dia litúrgic que cau el diumenge després de Pasqua i que va ser instituït pel mateix Joan Pau II. A més, la seva mort es va esdevenir exactament en la vigília d'aquesta mateixa festa, el 2 d'abril del 2005.

Darrere d'aquesta elecció, ratificada per Benet XVI, es troba l'actual cardenal de Cracòvia, Stanislaw Dziwisz, que durant gairebé quaranta anys va ser el secretari personal del Papa polonès. Després de l'anunci, Dziwisz declarava a Ràdio Vaticana: «Tot i que ho esperava, quan ho vaig saber em va sorprendre molt feliçment.» Als pelegrins congregats a la plaça de Sant Pere per al rés de l'Àngelus el diumenge 16 de gener, Benet XVI els anunciava la beatificació del seu «estimat predecessor»: «Tots els qui el van conèixer, tots els qui el van apreciar i estimar, seran feliços amb l'Església per aquest esdeveniment.»

Amb la signatura del decret de beatificació, lliurat al Papa pel cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, es conclou un procés començat tot just dos mesos després de la mort del Papa, que aviat va ser aclamat com a «Sant, ja!». Un procés semblant, amb la derogació dels cinc anys que han de transcórrer des de la mort perquè pugui començar el procés de beatificació, el va voler el mateix Wojtyła per a la mare Teresa de Calcuta, morta el 1997 i beatificada el 2003.

Ja han començat, dins de la basílica vaticana, els treballs necessaris per al trasllat del taüt, de les coves vaticanes a la capella de Sant Sebastià, que es troba entre la *Pietat* de Miquel Àngel i la capella del Santíssim Sagrament. Un monument fúnebre que serà objecte de molts pelegrinatges. El projecte és senzill, amb tan sols una frase escrita a la tomba: «Beatus Ioannes Paulus II», com ha explicat el portaveu vaticà, el pare jesuïta Federico Lombardi.

S'anuncia per a l'1 de maig una gran festa per a tota l'Església i, sobretot, s'espera un gran nombre de pelegrins d'arreu del món que ompliran la plaça de Sant Pere, però amb molta probabilitat també tots els carrers i places del voltant.

La cloenda del procés ha estat possible pel reconeixement del miracle, una guarició «inexplicable» per a la ciència. «Hi va haver una força nova dins meu i el meu cos redescobria la seva vitalitat i fluïdesa.» La germana francesa Marie Simon-Pierre patia de Parkinson, la mateixa malaltia progressiva que va portar el Papa a la mort. La malaltia va desaparèixer completament en pregar al servent de Déu Joan Pau II. Però, sens dubte, són molts els testimonis de «miracles» que molts fidels atribueixen al Papa polonès, com es pot veure llegint els testimonis recollits per a la causa de beatificació. Guaricions, però també fills que no arribaven, conversions espirituals. N'hi ha que es poden veure publicats a la web www.vicariatusurbis.net, gestionada pels col·laboradors del

postulador de la causa, Mons. Slawomir Oder. Els primers a «aprofitar-se» de la beatificació són els joves. Als delegats d'arreu del món que s'havien aplegat a Madrid per organitzar la propera Jornada Mundial de la Joventut, Mons. César Franco, bisbe auxiliar de Madrid i coordinador general de la JMJ, els va anunciar la beatificació i també que Joan Pau II formaria part dels sants patrons de la JMJ. Enguany els patrons són els sants de la tradició hispànica, de santa Teresa de Jesús a sant Joan de la Creu o santa Rosa de Lima. Una notícia molt bona per als qui hi participaran, tenint en compte que va ser Joan Pau II l'inventor de les JMJ el 1985 i que amb els joves havia instaurat un diàleg molt vivaç i ric.

No hi ha sant sense relíquia. Per això, a la seva pàtria natal una ampolleta amb la sang del Papa, extreta pels metges mentre era a l'hospital, serà guardada com a relíquia en una església en un centre que li serà dedicat a Cracòvia. D'ara en endavant, els fidels podran invocar Joan Pau II amb la seguretat de l'oficialitat de l'Església i d'un procés

de beatificació que ha analitzat la seva vida, cosa que s'afegeix a la devoció popular, ja molt forta.

Qui va ser Joan Pau II?

El decret de la beatificació permet rellegir la vida de Joan Pau II i entendre per què serà beatificat. En la primera part del document es parla del seu llegat espiritual: «Els fidels van sentir, van experimentar que era un "home de Déu", que realment veu els passos concrets i els mecanismes del món contemporani "en Déu", en la perspectiva de Déu, amb els ulls d'un místic que aixeca els ulls només a Déu.» Es recorda l'aportació de Wojtyła al Concili Vaticà II, i es reconeix que «el jove arquebisbe de Cracòvia va ser un dels pares conciliaris més actius». Així, es llegeix: «Gràcies als seus estudis a l'estranger, el bisbe Wojtyła tenia una experiència concreta d'evangelització i de la missió de l'Església, a Europa occidental o en altres continents, però sobretot de l'ateisme totalitari a Polònia i a altres països del bloc soviètic. Va portar tota aquesta experiència als de-

bats conciliaris, però no com a converses de saló, molt educades però buides de contingut. Aquí hi havia un esforç substancial i decisiu per inserir el dinamisme de l'Evangeli en l'entusiasme conciliar arrelat en la convicció que el cristianisme és capaç de donar una "ànima" al desenvolupament de la modernitat i a la realitat del món social i cultural.» Idees que el Papa va elaborar i va reunir en la seva primera encíclica programàtica, la *Redemptor hominis*.

Un altre capítol està dedicat al lema «*Totus Tuus*» i a la confiança en Maria. Després es recorda la caiguda del mur de Berlín i també la preocupació de l'Església per «la força destructiva dels mecanismes comercials i dels interessos privats econòmics i ideològics, fins i tot molts d'ells anònims, que portaven injustícia i marginació a tots els pobles —fins i tot a certs grups socials en els països desenvolupats—, i especialment es podia percebre que la vida humana havia estat devaluada».

També es parla de la «pau ofensiva» per evitar les guerres, com la de l'Iraq, i per desarmar les ànimes i frenar «les idees dementes sobre l'enfrontament entre civilitzacions». El Jubileu del 2000 va ser un moment culminant de tot el pontificat, els viatges pel món van ser un rècord, però no només numèric: «És important fixar-nos que el Papa no feia servir la paraula "multitud": ell sempre veia i parava esment en "la gent".» Cal no oblidar, en aquest llistat, la creació de les Jornades Mundials de la Joventut, a través de les quals «el Papa va donar el seu suport a diverses formes d'activitat dels laics en la vida i missió de l'Església». El document recorda la senzillesa de la pregària del Papa i el seu testament, mentre es conclou amb la reflexió sobre la Divina Misericòrdia, que va ser «no tan sols una font d'inspiració, sinó també de la força del seu servei com a Successor de Pere».

«He estat guarida per continuar al servei de la vida»

«Estava malalta i ara estic curada.» Amb aquesta simplicitat, sense abandonar ni un instant el somriure dels llavis, resumia la Gna. Marie Simon-Pierre el miracle, recentment aprovat, que ha fet possible la pujada als altars de Joan Pau II. Davant de la insistència dels mitjans de comunicació, ansiosos per conèixer la protagonista d'una història que ha donat la volta al món, la religiosa francesa va oferir el 17 de gener una roda de premsa a Aix-en-Provence.

Com ja va fer el 2007, quan es va fer pública la guarició inexplicable que llavors s'estava estudiant en el procés de beatificació del Papa polonès, Marie Simon-Pierre va explicar novament, amb gran emoció, la seva «increïble aventura». Després de ser diagnosticada de Parkinson el 2001, lentament s'hi van anar manifestant els efectes de la malaltia: impossibilitat d'escriure, de desplaçar-se, de dur a terme les tasques assignades... El 2 d'abril del 2005, amb la mort de Joan Pau II, que també patia Parkinson, va tenir la impressió de «perdre un amic». La religiosa, juntament amb tota la comunitat, va començar a demanar amb insistència la guarició per intercessió del papa Wojtyła. La seva salut, però, es degradava ràpidament. Malgrat tot, les paraules

de la seva superiora eren sempre les mateixes: «Joan Pau II no ha dit la seva darrera paraula.» La nit del 2 de juny del 2005, Simon-Pierre va sentir el desig d'escriure en un paper. La sorpresa va ser descobrir que escrivia gairebé amb normalitat. L'endemà va sentir que ja no era la mateixa i va comprovar que els símptomes de la malaltia havien desaparegut. Durant l'eucaristia va prendre consciència encara més plenament de la guarició i, en aquell moment, va decidir aturar el tractament.

Aquesta guarició inexplicable va ser rebuda «com una gràcia immensa», no tan sols per ella sinó també per la congregació a la qual pertany, les Petites Germanes de les Maternitats Catòliques. «El nostre institut —va manifestar convençuda— està al servei de la vida i de la família, aquesta vida que el Papa tant ha defensat, des del seu naixement fins a la seva fi natural.» I va afegir: «He vist molts malalts, he acompanyat molts infants discapacitats... i m'he preguntat per què a mi. És un misteri. Però el que està clar és que és una crida a servir aquells que pateixen, a estar al seu costat i encoratjar-los a no perdre la confiança. Si he estat guarida és per continuar al servei de la vida, defensar les famílies, sobretot les més pobres, les d'origen estranger...»

«Tothom qui s'ha trobat amb ell s'ha sentit estimat»

Saverio Gaeta, periodista, escriptor i vaticanista

F. A.

Entre les raons per les quals Joan Pau II serà beatificat hi ha, segurament, la seva vessant mística, segons afirma el periodista Saverio Gaeta, redactor en cap de la revista mensual *Famiglia Cristiana*, que ha treballat, entre altres, per a *L'Osservatore Romano* i Ràdio Vaticana. A més, Gaeta és autor, amb el postulator de la causa de beatificació del Papa —Mons. Slawomir Oder— del llibre *Por qué es santo*, traduït a l'espanyol recentment (Ediciones B).

Per què és sant Joan Pau II?

Des del punt de vista «tècnic», perquè l'Església avui així ho reconeix després d'una investigació que havia de verificar l'existència de les virtuts cristianes de forma heroica i la presència d'un miracle que se li pugui atribuir. Òbviament, a l'arrel hi ha la seva vida de cristià ideal i vertader, que fa la voluntat de Déu i que du a terme les tasques que el Senyor li ha encomanat. Va ser un gran místic i un gran treballador, sacerdot, bisbe, cardenal i Papa, però sempre i en cada lloc un home veritable, que considerava que la seva vida era un do del cel i que allò que li era demanat també venia de dalt. Per això ha estat capaç de complir la seva vocació fins a l'heroisme, com vam poder comprovar en els darrers temps, però també en la manera d'afrontar les dificultats viscudes, com ara l'atemptat. Ell ho vivia tot des de la convicció que formava part d'un pla sobrenatural en el qual es trobava inserit.

Hi ha força anècdotes sobre la seva vida mística...

Un dels aspectes més secrets de Joan Pau II l'hem descobert després de la seva mort. És obvi per què. Ell vivia realment en una dimensió sobrenatural, encara que ni ell ni les persones properes a ell ho comentaven. El que ha quedat clar és que realment dialogava amb la realitat sobrenatural: hi ha testimonis que expliquen com dialogava amb la Mare de Déu, rebia alguns suggeriments, consells... un diàleg real com el que tenim nosaltres amb la resta de persones. És probable que pogués sentir una veu i dialogar-hi, però tot això es va amagar per no exaltar la seva experiència. A més, hi ha també la seva relació amb el pare Pius, amb la Mare de Déu de Fàtima i amb les visions de Medjugorje, en les quals creia molt perquè, evidentment, tenia percepcions d'una font sobrenatural. Amb aquesta clau podem llegir la seva experiència com la vida d'un místic que va viure en els braços de Déu a través de la intercessió de Maria, a la qual havia dedicat el seu lema: *Totus tuus*.

En la seva devoció apareixen alguns «extrems». Em refereixo a les autoflagel·lacions, revelades per part de la germana polonesa que el va assistir tota la vida...

Són aspectes difícils d'entendre en el nostre món, enfocat més cap al plaer. Sobretot és una cosa difícil d'entendre per a qui no viu una experiència de fe que no sigui només privada i personal, sinó enfocada cap als altres. Un Papa, pel fet de ser pare, carrega sobre seu no només la creu de l'Església, sinó de

la humanitat sencera. Joan Pau II feia pràctiques de flagel·lació i de sacrifici no per masoquisme, sinó perquè a través d'aquell moment de patiment personal expiava amb Crist a favor de tots els homes. En el fons, és el mateix que va fer Crist al final de la seva vida i el Papa participava en el seu patiment per la comunitat humana. Sota aquesta llum, prenen sentit les pràctiques que avui semblen només autolesions. Però no és cert que avui no siguin actuals perquè en molts monestirs de clausura les practiquen almenys dues vegades per setmana, en secret, i s'immolen per cadascun de nosaltres.

Què afegeix la beatificació a la forta devoció al Papa polonès?

Des del punt de vista concret no crec que porti gaire de nou, perquè tots els qui m'han explicat les seves experiències en aquests anys ja en parlen com de sant. El fet que l'Església ho certifiqui atorga oficialitat a aquesta sensació difosa en tots nosaltres, de forma molt forta. De fet, el procés ha estat ràpid, però ha permès ressaltar totes les qüestions problemàtiques. La gent ara pot estar segura que la santedat de Joan Pau II no és només una sensació, un sentiment personal, sinó una cosa real confirmada per l'Església i per Benet XVI.

Què ens pot dir sobre els punts més controvertits d'aquesta beatificació?

Es pot continuar aprofundint sense problemes en els elements històrics. El que diu l'Església fa referència a les virtuts heroiques i al miracle, i afirma que Joan Pau II és digne del paradís. Que pugui haver-hi problemes històrics que cal aprofundir, qüestions que poden ser debatudes, és lògic. Però el que sí que és cert és que en el procés de beatificació s'han avaluat totes les qüestions crítiques i s'ha verificat que el Papa no estava involucrat en res que impedis la seva beatificació. Cadascú pot fer el seu judici personal i tenir una opinió diferent sobre uns fets. Les qüestions històriques són part d'un procés, i per tant es llegeixen de forma diferent a la llum de nous esdeveniments i descobriments. En això, l'Església no vol posar el silenciador, i quan en el futur s'obrin els arxius vaticans sobre aquesta època, podrem entendre més coses dels fets que ara no coneixem en la seva integritat.

Quines van ser les seves «virtuts heroiques»?

Abans que res, la centralitat de Déu en la vida de l'home. La proposta del Papa era que tothom havia de reconèixer la sobirania de la fe i de l'experiència de Déu en la seva vida: d'això neix tota la resta. Del diàleg interreligiós a l'ajuda als pobres; de les atencions a les qüestions polítiques, socials i sindicals a la famí-

lia, al respecte de la vida des de la seva concepció. Tots, temes molt debatuts avui dia, que tenien sentit dins del pla diví, perquè hi ha un Déu creador, que ens estima. Ell, com tots els homes de fe, estava convençut que la nostra vida a la terra és un moment per reconèixer l'existència de Déu en la vida de cadascú, per arribar a la fita de la vida eterna. Hem de llegir tota l'existència sota aquesta llum, que s'ha concretat en una quotidianitat d'atencions als problemes de l'home i de la terra. Sense la mirada cap a Déu, no s'entén una vida tan intensa d'un Papa que ha fet la història del segle XX.

És la seva «estratègia comunicativa» la clau del seu èxit?

Per al Papa es tractava d'una cosa natural, des que era un jove actor i seduïa la platea a través de les seves actuacions molt denses de caracteritzacions, i després amb la seva capacitat de fer-se proper a les persones que tenia al seu voltant, de forma immediata i positiva. Un exemple? La tarda que va ser escollit Papa, quan es va presentar al món improvisant les seves primeres paraules. Era la primera vegada que passava en la història, perquè fins aleshores els Papes, després de l'elecció, beneïen i marxaven, i va ser una decisió instintiva. Li havien dit que només impartís la benedicció... des d'aleshores va començar un diàleg que naixia de les seves ganes de comunicar el seu ésser interior, el fet de sentir-se part de la humanitat i, al mateix temps, mestre d'alguna cosa que per a ell tenia el sentit d'una bellesa profunda, l'experiència de la fe. No era una «estratègia» en el sentit d'una cosa estudiada i construïda per convèncer les persones, sinó l'exuberància del seu cor, que li permetia mostrar-se en cada moment com a testimoni, com a algú en qui es pot confiar, com algú que tenia coses a dir i les deia no per convèncer, sinó perquè ell ja n'estava convençut.

Aquest diàleg no es va interrompre amb la seva malaltia ni quan no podia ni parlar...

Va ser un moment molt difícil per a ell i es va preguntar el que el Senyor en aquell moment li demanava. Ho va entendre en els darrers dies de la seva vida, amb aquella famosa seqüència de l'abraçada de la creu en el Via Crucis del seu darrer Divendres Sant. Amb aquella abraçada va comunicar a tothom quina era la seva única esperança i que l'única cosa a la qual no podia renunciar era justament a aquesta abraçada radical de la creu, del patiment, però sempre entès en el sentit de la salvació. Amb gestos, d'aquesta manera, va aconseguir que tothom compregués sense necessitat de més paraules. La immolació total era un signe per al món sencer, un signe positiu, d'esperança i no de derrota o de desesperació, que és el que molts entenen amb aquest signe de la creu.

Quina és l'actualitat del missatge del Papa?

Joan Pau II s'ha ocupat de totes les temàtiques importants per a l'home modern. No ha retrocedit davant de cap interrogant sobre els temes de fe, de la raó, de la veritat de la vida de l'home, del patiment, de la família... pensem en les cartes que ha escrit per a la gent gran, els infants, les dones, els seminaristes, els sacerdots. En gairebé vint-i-set anys de pontificat ha escrit l'equivalent a vint Bibles, la qual cosa posa en relleu la quantitat del magisteri publicat de Joan Pau II. En molts d'aquests documents, missatges i discursos ha parlat veritablement a tothom i crec que aquest és el desafiament més interessant per al futur: recuperar tots aquests textos, encara que sigui per frases bàsiques, podria merèixer la pena. El Papa tenia lucidesa de judici.

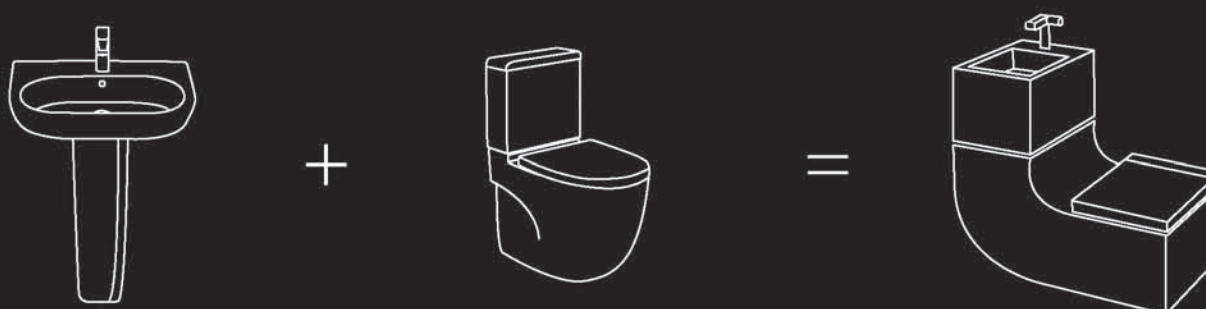
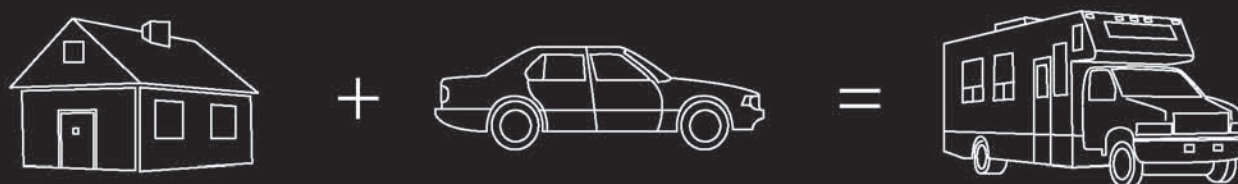
Com ara?

Penso, per exemple, quan feia la consagració al Cor Immaculat de Maria. Aleshores deia que el món pot ser un jardí o pot transformar-se en un cúmul de runes. Jo no podria definir amb una frase més sintètica la situació actual amb els problemes dels armaments, les guerres, la devastació de la naturalesa. Per això, crec que recuperant les coses que ha dit Joan Pau II podem veure un judici que continua sent no només vàlid sinó també profètic. A més, la seva humanitat s'ha quedat en el cor de moltes persones perquè és el símbol d'un model al qual tots volem assemblar-nos: homes de fe, capaços de jutjar la realitat amb la mirada cap a l'eternitat.

Quina relació ha tingut amb el Papa professionalment i personalment?

Quan treballava a *L'Osservatore Romano* a vegades seguia el Papa en el seu dia a dia, entre l'any 1988 i el 1991. El que més m'impressionava era que, tot i que es trobava cada dia amb centenars de persones, demostrava que et reconeixia, d'alguna manera, amb un senyal, un somriure, com per dir-te que sabia que hi eres i que, d'alguna manera, t'estimava. És una sensació que han tingut moltes persones, no només els que han tingut la sort, com jo, de treballar al seu costat. Fins i tot els qui només l'han vist quan passava el papamòbil s'han sentit observats, reconeguts i estimats. Tothom qui s'ha trobat amb ell s'ha sentit estimat. És una cosa que vaig viure també amb la meva dona, quan el Papa ens va beneir tot just acabats de casar: ell era el meu «cap» mentre treballava a *L'Osservatore Romano*, però sobretot un pare. Llegint els seus documents sempre trobava la seva visió profètica, que no era només intel·ligent, sinó també inspirada.

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

CAMÍ CAP A LA UNITAT

El Papa demana als cristians un testimoni fort

Dedica la seva audiència general a la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians

Zenit
Ciutat del Vaticà

Els cristians tenen avui una responsabilitat comuna envers el món, va assenyalar el dimecres 19 de gener Benet XVI: oferir un testimoni fort per portar un missatge que il·lumini el camí de l'home actual. El Papa va dedicar a la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians la catequesi que va pronunciar durant l'audiència general celebrada a l'Aula Pau VI amb pelegrins procedents d'arreu del món. «Com a deixebles del Senyor tenim una responsabilitat comuna envers el món, hem de fer un servei comú», va exhortar.

Fent-se ressò del tema de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians, celebrada del 18 al 25 de gener, va destacar el model dels primers cristians segons es reflecteix en els Fets dels Apòstols. «Com la primera comunitat cristiana de Jerusalem, partint del que ja compartim, hem d'oferir un testimoni fort, fonamentat espiritualment i recolzat per la raó, de l'únic Déu que s'ha revelat i que ens parla en Crist, per ser portadors d'un missatge que orienti i il·lumini el camí de l'home del nostre temps, sovint privat de punts de referència clars i vàlids», va afirmar. Per això, va assenyalar la importància de «créixer cada dia en l'amor mutu, i insistir a superar aquelles barreres que encara hi ha entre els cristians, sentir que hi ha una vertadera unitat interior entre tots aquells que segueixen el Senyor; col·laborar tant com sigui possible, i treballar plegats sobre les qüestions encara obertes, i sobretot ser conscients que en aquest itinerari el Senyor ens ha d'assistir». I va convidar a perseverar en la pregària «tot implorant de Déu el do de la unitat,

perquè es compleixi per al món sencer el seu disseny de salvació i de reconciliació».

El Papa es va aturar a explicar les quatre característiques que defineixen la primera comunitat cristiana de Jerusalem com a «lloc d'unitat i d'amor», i va extreure lliçons per a l'actualitat. Aquella comunitat es caracteritzava per l'«escolta de l'ensenyament dels apòstols» i la «comunió fraterna», i «hi era essencial

també el moment de la fracció del pa» i «la pregària», com a actitud constant que acompanya la vida quotidiana.

Sobre l'escolta del testimoni que els apòstols fan de la missió, la mort i la resurrecció de Crist, el Papa va destacar que «encara avui, la comunitat dels creients reconeix en la referència a l'ensenyament dels apòstols la pròpia norma de fe». «Cada esforç realitzat per a la construcció de la unitat entre els cristians passa a través de l'aprofundiment de la fidelitat al *depositum fidei* que ens van transmetre els apòstols», va explicar. «La fermesa en la fe és la base de la nostra comunió, és la base de la unitat cristiana.»

En segon lloc, va qualificar la comunió fraterna com «l'expressió més tangible, sobretot per al món exterior, de la unitat entre els deixebles del Senyor» i va recordar que els primers cristians «ho tenien tot en comú». En aquest sentit, va destacar que «la història del moviment ecumènic està marcada per dificultats i incerteses, però que és també una història de germanor, de cooperació i d'intercanvi humà i espiritual».

Pel que fa a la fracció del pa, va indicar que «la comunió en el sacrifici de Crist és la culminació de la nostra unió amb Déu i representa, per tant, també la plenitud de la unitat dels deixebles de Crist». Així, va destacar que «durant aquesta setmana de pregària per la unitat és particularment viu el plany per la impossibilitat de compartir la mateixa taula eucarística, signe que som lluny encara de la realització d'aquella unitat per la qual Crist va pregar».

Finalment, va destacar que «la pregària és, des de sempre, l'actitud constant dels deixebles de Crist, cosa que acompanya la seva vida quotidiana en obediència a la voluntat de Déu». Benet XVI va recordar que «l'Església abraça des del començament gent de procedència diversa i, això no obstant, precisament a partir d'aquestes diferències, l'Esperit crea un cos únic». Va assenyalar que «Pentecosta, com a inici de l'Església, marca l'ampliació de l'Aliança de Déu a totes les criatures, a tots els pobles i a tots els temps, perquè tota la creació camini cap al seu objectiu veritable: ser lloc d'unitat i d'amor». I va concloure amb una invitació: «Abraça-vos a la germanor que deriva de ser fills de l'únic Pare celestial, i per tant a estar disposats al perdó i a la reconciliació.»

La conversió, camí cap a la unitat

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va insistir el 23 de gener, durant la meditació introductòria al rès de l'Àngelus, que el camí cap a la unitat plena dels cristians passa necessàriament per la conversió de tothom. «El seriós deure de conversió a Crist és el camí que condueix a l'Església, amb els temps que Déu disposa, a la plena unitat visible», va dir. Citant la segona lectura de la litúrgia d'aquell diumenge, a propòsit de les divisions existents a la comunitat cristiana de Corint, el Pontífex va voler recordar, amb l'apòstol Pau, que «tota divisió a l'Església és una ofensa a Crist».

Ahora, va afegir, «és sempre en Ell, únic Cap i Senyor, on podem tornar a trobar-nos units, per la força inescapable de la seva gràcia». «Només d'aquesta manera, restant fermament unida a Crist, l'Església pot dur a terme eficaçment la seva missió, malgrat tots els límits i les faltes dels seus membres, malgrat les divisions», va explicar Benet XVI. Per poder complir la seva missió de ser «en el món signe i instrument d'unió íntima amb Déu i d'unitat entre els homes», els cristians han de fonamentar la seva vida en quatre «eixos»: «la vida fonamentada

en la fe dels apòstols transmesa en la viva tradició de l'Església, la comunió fraterna, l'Eucaristia i la pregària». «El seriós deure de conversió a Crist és el camí que condueix a l'Església, amb els temps que Déu disposa, a la plena unitat visible», va afirmar.

El Papa va al·ludir al tema triat per a la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians d'enguany, sobre la comunió existent a la primera comunitat de Jerusalem, tot afirmant que és «molt significatiu que aquest tema hagi estat proposat per les Esglésies i comunitats cristianes de Jerusalem, aplegades en esperit ecumènic». «Sabem quantes proves han d'afrontar els germans i germanes de Terra Santa i del Pròxim Orient. El seu servei és per tant encara més preciós, valorat per un testimoni que, en certs casos, ha arribat fins al sacrifici de la vida, va afirmar. El patiment d'aquests cristians avui, va assenyalar el Papa, ha de ser a més un motiu més d'unió entre els cristians. «Mentre acollim amb joia les inspiracions per a la reflexió ofertes per les comunitats que viuen a Jerusalem, ens unim al seu voltant, i això esdevé per a tothom un factor ulterior de comunió», va concloure el Pontífex.

Acostament entre catòlics i ortodoxos passats 20 anys de la fi de l'URSS

Zenit / Ciutat del Vaticà

El president del Consell Pontifici per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, el cardenal Kurt Koch, i el responsable d'Afers Estrangers del patriarcat de Moscou, el metropolita Hilarió Alfejew, debaten sobre l'acostament entre catòlics i ortodoxos passats vint anys de la desintegració de la Unió Soviètica. Ho faran el 19 de març al centre de congressos de Würzburg, en una taula rodona que forma part del IV Congrés Internacional Punt de Trobada: Església universal, organitzat per l'associació Ajuda a l'Església Necessitada.

El cardenal Koch va aplaudir la iniciativa de l'associació en promoure un acostament religiós entre les Esglésies catòlica i russoortodoxa. El purpurat va ressaltar que tenia molt d'interès a trobar-se amb el metropolita Hilarió Alfejew a Würzburg, al qual coneix i estima des de fa anys i va manifestar que confiava que el diàleg continuarà prosperant.

Actualment, l'Església catòlica i l'ortodoxa debaten la qüestió del primat del Bisbe de Roma. Segons va

explicar el cardenal Koch al novembre en una assemblea plenària del dicasteri que presideix, «una eclesiologia lligada a la cultura nacional i una eclesiologia catòlica orientada cap al concepte d'universalitat es troben una davant de l'altra, fins ara en desacord».

Ara, segons el president del dicasteri per a l'ecumenisme, caldria que «d'una banda, l'Església catòlica aprofundís més en la idea que el primat del Bisbe de Roma no és un simple apèndix jurídic extern a l'eclesiologia eucarística, sinó un element que s'hi fonamenta precisament». D'altra banda, «l'Església ortodoxa hauria d'afrontar amb determinació el problema de l'autocefàlia, perquè és d'importància fonamental per al seu futur i per a l'ecumenisme, i així cercar solucions adients per tal de recuperar la seva pròpia unitat interna i la seva capacitat d'actuar de manera concertada». En el diàleg ecumènic entre catòlics i ortodoxos, s'han fet passos encoratjadors a les darreres dècades sobre l'eclesiologia en general i sobre el primat del Bisbe de Roma en particular.

CAMÍ CAP A LA UNITAT

Roma crea el primer ordinariat per a antics anglicans

El superior és un antic bisbe d'aquesta confessió

Zenit
Ciutat del Vaticà

El Vaticà va crear el 15 de gener el primer ordinariat personal (una mena de diòcesi sense territori definit) per a antics anglicans d'Anglaterra i Gal·les que han decidit abraçar la plena comunió amb Roma. L'ordinariat va ser erigit per la Congregació per a la Doctrina de la Fe, el mateix dia que a la catedral de Westminster l'arquebisbe catòlic de la capital britànica, Mons. Vincent Nichols, ordenava sacerdots catòlics tres antics bisbes anglicans.

Es tracta dels reverends Andrew Burnham (bisbe anglicà d'Ebbwfleet, 2000-2010), John Broadhurst (bisbe anglicà de Fulham, 1996-2010) i Keith Newton (bisbe sufragani de Richborough 2002-2010), aquest darrer nomenat ordinari (superior) del nou ordinariat personal de la Mare de Déu de Walsingham, que té per patró el beat John Henry Newman.

El reverend Newton, de 58 anys, nascut a Liverpool, casat i amb 3 fills, va ser acollit juntament amb la seva esposa a la comunió amb l'Església catòlica a la catedral de Westminster l'1 de gener. Havia rebut l'ordenació episcopal anglicana el 7 de març del 2002, i va ser, entre altres càrrecs, visitador episcopal per a la província de Canterbury. Serà superior de l'ordinariat com a sacerdot, no com a bisbe catòlic, perquè segons explica un comunicat emès aquell mateix dia pel Vaticà, «per raons doctrinals, l'Església no admet en cap cas l'ordenació episcopal d'homes casats».

«Al mateix temps, la constitució apostòlica preveu, sota certes condicions, l'ordenació com a sacerdots catòlics de ministres casats que abans eren anglicans», afegix la nota vaticana.

El Vaticà aclareix que «el reverend Newton, juntament amb el reverend

Tres antics bisbes anglicans van ser ordenats sacerdots catòlics.

Burnham i el reverend Broadhurst, s'encarregarà de la preparació catequètica dels primers grups d'anglicans a Anglaterra i Gal·les, que per Pasqua seran rebuts a l'Església catòlica juntament amb els seus pastors, així com de l'acompanyament dels ministres que s'estan preparant per ser ordenats en el sacerdoci catòlic, al voltant de Pentecosta».

El Vaticà aclareix en la nota informativa que la creació de l'ordinariat per a anglicans «és coherent amb el compromís a favor del diàleg ecumènic, que continua sent una prioritat per a l'Església catòlica».

«La iniciativa que ha dut a la publicació de la constitució apostòlica i a l'erecció de l'ordinariat personal ha vingut de diferents grups d'anglicans que han declarat que comparteixen la fe comuna catòlica, tal com aquesta està expressada en el Catecisme de

forma visible de la plena comunió», indica el comunicat.

El Vaticà ha subratllat així mateix que «un ordinariat personal és una estructura canònica que reagrupa en forma corporativa els que eren anglicans per permetre'ls entra en plena comunió amb l'Església catòlica, conservant elements del seu característic patrimoni anglicà».

Al llarg de la història hi ha hagut casos d'anglicans que han estat acollits a l'Església catòlica, la novetat és que ara ho poden fer en comunitat, pastors i fidels.

«Amb aquesta estructura, la constitució apostòlica *Anglicanorum coetibus* cerca harmonitzar, per una banda, el desig de servir dins de l'Església catòlica les venerables tradicions litúrgiques, espirituals i pastorals anglicanes, i d'una altra, el fet que aquests nous grups i respectius pastors estiguin plenament integrats a l'Església catòlica», aclareix el Vaticà.

Segons algunes fonts, entre 30 i 50 bisbes anglicans, així com nombroses parròquies han manifestat el desig d'entrar a l'Església catòlica.

Un protestant al capdavant de l'Acadèmia de les Ciències del Papa

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI ha nomenat president de l'Acadèmia Pontifícia de les Ciències el premi Nobel Werner Arber, professor emèrit de Microbiologia a la Universitat de Basilea (Suïssa), segons va anunciar el 15 de gener l'oficina d'informació vaticana.

Arber, protestant, és el primer no catòlic nomenat per un Papa per guiar aquesta institució vaticana, de la qual formen part científics, independentment de la creença que professen.

El professor Arber va néixer a Gränichen (Suïssa) l'any 1929. El 1978 va rebre el Premi Nobel de Medicina, compartit amb Daniel Nathans i Hamilton O. Smith pels seus treballs sobre els enzims de restricció. Aquests enzims són proteïnes que divideixen les cadenes de l'àcid desoxiribonucleic (ADN), cosa

que va permetre fer modificacions en la molècula d'ADN i ampliar els coneixements en biotecnologia.

Casat i amb dos fills, ha estat president de l'International Council for Science (ICSU) i havia estat nomenat acadèmic pontifici el 1981.

L'Acadèmia Pontifícia de les Ciències va ser fundada a Roma el 1603 amb el nom d'Acadèmia dels Linxs (Galileu Galilei en va ser membre), i està integrada per vuitanta «acadèmics pontificis» nomenats pel Papa a proposta del cos acadèmic, sense discriminació de cap mena.

Té com a finalitat honorar la ciència pura allà on sigui, assegurar-ne la llibertat i afavorir les investigacions, que constitueixen la base indispensable per al progrés de les ciències.

El Papa en nomena el president per a un període de quatre anys.

EL SANTUARI DEL MIRACLE

CASA D'ESPIRITUALITAT

... per experimentar un Miracle diferent

PROGRAMA ACTIVITATS 2011

- 4-6 febrer** Tertúlia entorn dels fogons / Per fer de la cuina un espai de salut / Mercè Delgado (places limitades).
- 18-20 febrer** Art i espiritualitat: ikebana en temps de repòs / Art floral japonès, meditació, natura / Vicenç Santamaria (places limitades)
- 25-27 febrer** Natura i espiritualitat / Les quatre estacions: 2. L'hivern / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.
- 11-13 març** Preparar-se per a la Pasqua / Amb l'audició del *Paulus* de F. Mendelssohn: entre Paraula, música i paraules / Jordi Agustí Piqué, monjo.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
Tel.: 973 480 045 / 649 465 814
www.santuarielmiracle.com
casespi@santuarielmiracle.com
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

El feminisme cristià de l'Institut d'Estudis Superiors sobre la Dona

Marta Nin
Roma

L'Institut d'Estudis Superiors de la Dona té la seva seu a Roma, dins del Pontifici Ateneu Regina Apostolorum, del qual depèn. La seva finalitat és aprofundir i analitzar temes relatius a la dona i a la seva presència en la societat. Vol ser un punt de referència en l'estudi de la qüestió femenina en les diverses formes d'expressió cultural, i sostenir el compromís, el paper i les potencialitats de la dona en el món econòmic i social a través d'una rigorosa formació especialitzada i humana.

La seva directora, Marta Rodríguez, ens explica que l'Institut va néixer de la inspiració d'un grup de laïques consagrades de *Regnum Christi* a partir del magisteri de Joan Pau II, especialment a partir de la carta apostòlica *Mulieris dignitatem*, i la crida a un nou feminisme cristià. «Tot va començar l'any 2000, cinquè aniversari de la Conferència Mundial de les Dones que s'havia celebrat a Pequín. Hi havia un gran fervor, però també el risc que en aquest ímpetu s'oblidés l'especificitat de la dona i els seus valors. Alhora Joan Pau II demanava un feminisme cristià que posés la dona en el lloc que li corresponia en la societat, però sense oblidar el que li és propi i, evidentment, preservant la família com un lloc natural tant de la dona com de l'home. En aquells anys vam començar a fer alguns congressos, mentre anàvem preparant la fundació de l'Institut, que es va crear oficialment l'any 2003 amb la finalitat de promoure aquest corrent de feminisme cristià.»

Inicialment l'Institut va néixer amb un perfil fonamentalment acadèmic, continua explicant Marta Rodríguez a *Catalunya Cristiana*, però a poc a poc s'han anat obrint altres horitzons que van conformant la natura d'aquest ens. L'àmbit acadèmic consta d'un Centre d'Estudis i Documentació sobre la Dona, focalitzat en diferents vessants d'estudi com l'antropologia, la bioètica, la filosofia, la història, el dret... En aquest sentit, hi ha una clara voluntat de «fer propostes i donar respostes». Aquest Centre d'Estudis parteix del pressupòsit que la dona és «humanitzadora» de la societat. També en l'àmbit acadèmic, l'Institut ofereix màsters i cursos de postgrau, així com cursos d'aprofundiment, seminaris d'estudi, cursos d'estiu internacionals i cursos a l'estranger. Els principals temes d'estudi són el lideratge femení i la conciliació laboral, que s'articulen en diferents eixos, com els nous rols de la dona en la societat actual, dona i feina, maternitat i educació dels fills, cultura i educació.

Alguns cursos estan destinats específicament a millorar concretament la vida de les dones que estan en una franja d'edat entre els 25 i els 45 anys. «Actualment, moltes dones», afirma Marta Rodríguez, «viuen confoses, amb moltes pressions. Si treballen, perquè poden arribar a tenir la sensació que desatenen la família; si no

treballen, perquè se senten frustrades. Per això també impulsem seminaris pràctics sobre autoestima, benestar, comunicació, control de l'estrès, identitat femenina...».

Alumnat femení

L'alumnat dels màsters i cursos és femení i plantegem a Marta Rodríguez si no seria oportú canalitzar les propostes vers estudiants masculins per influir en la formació i pensament d'aquests, ja que si no la tasca pot quedar reduïda en un àmbit exclusivament femení i ser, per tant, menys fructífera. De quina manera l'Institut es relaciona amb l'alumnat masculí del Pontifici Ateneu Regina Apostolorum o altres realitats? Segons la directora de l'Institut d'Estudis Superiors sobre la Dona, «efectiva-

la Dona no es limita a actuar només en l'àmbit acadèmic, i per «posar-se en relació amb les diferents realitats culturals i socials» l'Institut actua també en l'àmbit sociocultural, promovent el diàleg i la reflexió amb diferents sectors, com ara l'empresa o la comunicació. Altres àmbits en els quals treballa l'Institut, però que encara s'estan desenvolupant de manera incipient, són l'àmbit de recerca, la formació dels joves, la comunicació i l'assessorament a les empreses.

Adele Ercolano, coordinadora general de l'Institut, explica com en aquests anys ja estan veient alguns fruits. «El nostre màster *Feina, família i lideratge femení*, que ja ha arribat a la seva tercera edició, vol ser propositiu i formatiu alhora. I estem contentes perquè dones empresàries que l'han

D'esquerra a dreta, Marta Rodríguez, Giovanna Abbiati i Adele Ercolano.

ment, cal actuar també per moure les consciències dels homes i també volem treballar en aquest sentit. Per exemple, estem col·laborant amb el degà de Teologia per promoure un curs de llicència opcional a la Facultat de Teologia sobre espiritualitat femenina a partir de les últimes catequesis de Benet XVI. D'altra banda, col·laborem puntualment amb la Facultat de Teologia en alguns congressos i seminaris. A poc a poc anem treballant cada cop més en equip, també amb la Facultat de Filosofia. Ara estem preparant el Seminari d'Estudis Dona i Església que se celebrarà a l'octubre juntament amb el Pontifici Consell dels Laics. Volem que aquest seminari estigui adreçat directament al clergat, especialment el de la cúria. Amb aquesta iniciativa, i seguint el magisteri pontifici, volem fer un repàs històric i mirar al futur: proposar un canvi d'esquemes aprofundint en l'aportació que la dona pot fer i fa a l'Església, també en la part organitzativa i de govern. El meu desig és que aquest seminari sigui anual, i que no quedi aïllat en un fet puntual».

L'Institut d'Estudis Superiors sobre

«L'Institut actua també en l'àmbit sociocultural, promovent el diàleg i la reflexió amb diferents sectors, com ara l'empresa o la comunicació»

fet ens han convidat a assessorar les seves empreses en matèria de conciliació familiar. També hem rebut una petició per part d'una empresa que volia introduir dones mànager en el seu organigrama i ens ha demanat el

currículum de les estudiants del nostre màster».

La conciliació familiar és un dels temes principals de què s'ocupa l'Institut i per aquest motiu es prepara per al mes de maig un congrés internacional sobre *Sostenibilitat en femení*, avança Adele Ercolano. «És important estudiar i aprofundir sobre com les empreses han de canviar per donar més espai a la vida privada dels seus treballadors i conciliar més fàcilment la feina i la família.» En aquesta direcció, i a partir de les reflexions originades al màster *Feina, família i lideratge femení* també està sorgint un projecte de revista per revalorar la maternitat.

Congrés internacional

En l'àmbit sociocultural i de comunicació l'Institut prepara en aquests moments un gran congrés internacional que tindrà lloc a l'abril, el *Youth Communication in Social Media Age*. El congrés compta amb el patrocini del Pontifici Consell de la Cultura i la col·laboració del recentment creat Pontifici Consell per a la Nova Evangelització i del Pontifici Consell de les Comunicacions Socials, el qual s'ocupa de temes inherents a les noves maneres de comunicar des del 1967. Google també esponsoritza aquest projecte i hi intervindrà un dels seus màxims responsables, interessat en l'estudi cultural i religiós de les zones en les quals opera.

Giovanna Abbiati, responsable per als estudis estratègics de l'Institut i promotora d'aquest congrés, ens explica que «el Fòrum neix amb la voluntat de vincular l'Institut a la modernitat, al llenguatge dels nostres dies, que gira al voltant d'internet. El nostre és un món que s'està traduint en un llenguatge digital i si nosaltres no ens hi traduïm no aconseguirem parlar al món. Per entrar en contacte i formar els joves d'avui cal parlar el seu llenguatge, i per això cal conèixer el llenguatge digital. El Fòrum comptarà amb experts mundials, però també serà fonamental l'aportació dels joves. El nostre desig és arribar a redactar una *Carta de la justa comunicació a la web*».

Aquest congrés té molt a veure amb la dona, opina Giovanna Abbiati, perquè «la dona té molt a dir en el món de la informàtica. L'ordinador és una cosa que es troba a casa, i la majoria de les dones viuen molt la llar, perquè s'ocupen de la casa i la família. Per això és important que l'ordinador arribi a ser un instrument que la dona conegui bé, de manera excel·lent, per tal que pugui moure's en aquest món digital, i organitzar-s'hi fins i tot des del punt de vista empresarial. Pot ser un punt de partida per arribar a una World Wired Women, una unió de les dones a través de la xarxa. A mi em sembla que aquest món digital és connatural a la dona. I crec que les dones poden excel·lir en aquest camp. Si les hi veiem poc, si en la creativitat informàtica tot són homes, molt sovint és perquè les dones no hi han tingut accés».

L'Institut d'Estudis Superiors sobre la Dona és únic en el seu gènere no només en el marc de les universitats pontificies, sinó també en el conjunt de les universitats catòliques. Per la seva empenta, tenacitat i creativitat es perfila segurament com un bon model a seguir.

Brasil

Càritas llança un pla d'ajuda d'emergència per a les víctimes de les riuades

Espanya dona suport a la campanya amb l'enviament de 100.000 euros

Redacció
Rio de Janeiro

Càritas brasilera ha llançat un pla d'emergència per oferir ajuda urgent als milers d'afectats per les greus inundacions registrades al nord i nord-est del país. Aquest programa humanitari té com a objectiu prioritari garantir les necessitats bàsiques de 5.000 famílies en aquestes regions.

Càritas espanyola ha decidit alliberar una partida de 100.000 euros procedents dels seus fons d'emergència per donar suport a la resposta de Càritas Brasil a les víctimes de les riuades i desprendiments de terra que afecten, sobretot, àmplies zones dels estats de Minas Gerais, Espírito Santo, São Paulo i Rio de Janeiro (Teresópolis, Petrópolis i Nova Friburgo), on ja han mort 508 persones i unes 14.000 han perdut casa seva.

Segons dades aportades per la mateixa Càritas brasilera, es calcula que arreu del país hi ha més d'un milió de damnificats.

Enguany es repeteix amb més duresa una emergència de caire crònic al Brasil, que ja va haver de fer front a danys serio-

sos per inundacions el 2001, 2002 i 2003. L'abril del 2010 es van registrar diverses esllavissades de terra a la regió de Rio que van provocar pel cap baix 43 morts.

Part de l'origen d'aquesta tragèdia són les condicions de pobresa que afecten bona part de la població del país i el fet que hi hagi 8 milions de pobres sense casa i que es veuen obligats a construir refugis precaris en vessants que cedeixen davant de qualsevol climatologia adversa.

Dins del pla de resposta a aquesta emergència, Càritas Brasil preveu distribuir entre els afectats aigua potable, kits de productes d'higiene, matalassos,

tendes de campanya, aliments bàsics i medicaments. L'abastiment es durà a terme a través de les Càritas i les parròquies de les zones afectades, que ja es mobilitzen per atendre la població, oferir-los refugi i enterrar els cadàvers.

L'equip d'emergències de Càritas brasilera ha assenyalat que, encara que les zones afectades compten amb mapes de risc, no s'han dut a terme projectes de prevenció. Aquest

equip va fer fa poc un informe sobre les actuacions de Càritas en l'emergència el 2009 per pluges al nord-est del Brasil, que va comptar amb la col·laboració de Càritas espanyola.

Càritas espanyola va aprovar el mes de desembre passat un projecte de Càritas Brasil per valor de 380.000 euros, a 3 anys vista, a la zona de Minas Gerais, ara afectades per les inundacions. Es tracta d'un projecte d'economia solidària amb l'objectiu de millorar l'alimentació i l'impuls de les xarxes locals de producció i comercialització d'aliments del qual es beneficiaran més d'11.000 famílies.

Iraq

Ajuda i feina per als cristians perseguits

N. E. / Bagdad

Davant de les nombroses persecucions que pateix l'Església a l'Iraq, la regió de Najaf, al sud de Bagdad, va anunciar un programa d'ajut per evitar l'èxode dels cristians. Segons es va fer conèixer, l'administració de la regió ha ofert llocs de treball i habitatge per als cristians de Najaf, a 160 quilòmetres al sud de Bagdad. La iniciativa vol evitar l'èxode de la població cristiana, que darrerament ha estat durament atacada pel terrorisme islàmic. És la primera vegada que l'administració d'una regió al país ofereix ajut de manera oficial als cristians. Igualment, a la mateixa regió, una universitat a la ciutat de Kufa va expressar la disposició per acollir estudiants i professors cristians. Diverses vegades l'Església catòlica al país, al mateix temps que ha denunciat la persecució que pateixen els cristians, ha convidat els fidels a quedar-se al territori. Així mateix, s'ha mostrat contrària a algunes propostes —entre elles del govern nord-americà— de crear un enclavament cristià al nord de l'Iraq.

Opinió

Tunísia: de fruïter a bonze

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg

Va passar el 17 de desembre a El Romrane, un poble a la regió de Sidi Bouzid. Un graduat universitari de 26 anys, Mohamed Bouazizi, va parar quatre taulons que feien de taula per vendre fruita i verdura al carrer.

Volia sobreviure a la penúria i plantar cara a la fam. Sortir com fos de la pobresa. Va arribar la policia local i li va dir que allò era il·legal. Se li van abraonar a sobre sense mitges tintes i el van apallissar de mala manera. Li van confiscar la mercaderia i el van cosir a cops. L'agressió policial devia ser tan brutal que Mohamed, sense feina i desesperat, va decidir immolar-se. Així es va convertir en el primer bonze en la història del país nord-africà. Uns dies més tard, el 22 de desembre, a la mateixa localitat, un altre jove graduat universitari, Allaa Hidouri, es va enfil·lar a una torre d'alta tensió i va morir electrocutat davant de l'horror dels seus companys.

El present és sòrdid, violent i bramulador a Tunísia. Es tenyeix de violència al carrer, esclaten els ànims irritats, es crispen els rostres cretins. La fúria tunisiana s'estén i la ràbia ja ha arribat als carrers de la capital. No és la fragància dels dàtils, sinó el crit dels pobres, dels famolencs, dels desemparats. Hi ha dotzenes de morts al país, encara que les xifres oficials redueixen i maquillen els lamentables fets. És coneguda la dúctil sagacitat dels que, des del cau daurat del poder polític, s'assemblen al joc pèrfid dels linxs salvatges fugint dels caçadors furtius. L'aire popular està podrit pels morts, enarrit pel plor i exacerbant per la desesperació. La gerra pesa molt i està plena fins dalt. L'aigua esquitja per damunt de les espatlles de la dona pagesa, velada de blanc. Accelera el

pas deixant petjades humides de les seves velles sandàlies en el camí polsegós del desànim, les llàgrimes i la desil·lusió. Amb l'acció visceral del graduat-fruïter va esclatar la ràbia endèmica de milers de tunisians abans de Nadal. Homes i dones, vells i nens. De tota edat, condició social i mires polítiques. Els estómacs buits, l'angoixa dels aturats i les boques famolenques van fer sobreixir la llera de la normalitat aparent. Esquerdant la fèrria estabilitat d'un país amarrat per les ambicions de caps i reietons que ofeguen amb bales i cops de porra tota protesta al carrer considerada un desafiament indigne i infame. De fet, en les darreres setmanes no s'han aturat les manifestacions a pobles i ciutats. Com a resposta el Govern ha tret l'exèrcit al carrer per esclafar la rebel·lió de les masses. Morts i ferits, detinguts i malparats es compten per dotzenes.

El president Ben Ali, al poder des del 1987 i reelegit per a un nou quinquenni el 2009, ha definit els manifestants com a «bandes de sicaris». Però la veritat és que no han sortit perquè siguin «sicaris», sinó perquè els oprimeix la gana, els esperona la misèria, els esclavitzava la pobresa. Se sabia, però surt una vegada més a la llum, l'escandalosa divisió entre rics i pobres, entre els que tenen les regnes segures del poder polític, les brides llueixes de l'economia i els punts lluminosos de la distribució. Ja no serveix fer canvis ficticis mentre el tauler i les fitxes continuen sent les mateixes. La gent senzilla i els graduats universitaris, com Mohamed o Allaa, només busquen una vida digna i honrada. Feta de treball i solidaritat, de pa i d'amistat. La passió de Mohamed va acabar a l'hospital de Ben Arous. Allà va morir el dimarts 4 de gener del 2011. A causa dels cops, les ferides i les cremades. De graduat a venedor ambulat, de fruïter a bonze. Una vida estripada i premsada, ai làs, com les rogenques taronges del seu poble natal.

✠* RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.00 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

Itàlia

Un bisbe iraquià demana ajuda internacional davant la massacre de cristians

Adverteix de la islamització del país

ACI / Roma

El bisbe auxiliar de Bagdad, Mons. Shlemon Warduni, ha denunciat que la situació dels cristians al país és cada cop pitjor i ha sol·licitat l'ajuda internacional per a aquesta comunitat.

En una audiència celebrada el dijous 20 de gener davant la comissió d'affers exteriors de la cambra de diputats d'Itàlia, reunida per revisar les violacions de drets humans al món, Mons. Warduni va alertar que «els cristians estan en gran perill».

«Estan cansats, no saben què fer ni on anar, els seus drets són restringits. La situació de les minories empitjora cada cop més i no tenen protecció davant la violència.» El prelat va explicar que el país necessita una solució integral i va demanar ajuda especial per a «les minories, entre les quals hi ha la cristiana, que ha fet molt per construir l'Iraq».

Mons. Warduni va considerar que un dels primers passos ha de ser «la cooperació de tothom per assolir la

pau i la seguretat a l'Iraq i al Pròxim Orient. Si això succeís ningú no emigraria a l'exterior», èxode que es va intensificar després de la massacre del 31 d'octubre a la catedral de Bagdad, on extremistes musulmans van assassinar 58 persones.

«Sol·licitem la institució d'un tribunal internacional especial que faci llum sobre els homicidis dels màrtirs cristians, com el de Mons. Faraj Raho, arquebisbe de Mossul (assassinat el 2008), i altres; volem que tothom sàpiga la veritat.»

També va expressar als diputats el seu desig que «parlin amb força amb els països en què es donen tendències fanàtiques que veuen en els cristians els enemics per a la religió professada per ells, perquè el perill és que això es difongui al món. Volem que l'ONU sigui més decidida a l'hora de defensar els drets de l'home».

El bisbe, a més, va advertir sobre la creixent islamització de l'Iraq, un país en què «els cristians tenen llibertat de culte però no de professar la pròpia fe de manera plena, on les conversions a l'islam no s'obstaculitzen mentre que les conversions al cristianisme posen el convers en perill de mort. Ja no és temps de promeses sinó d'accions concretes».

R. D. Congo

Assassinada una religiosa agustina

OMPRESS / Dungu

Recentment va ser enterrada a Dungu, R. D. del Congo, la germana Jeanne Yengane, assassinada per rebels de l'Exèrcit d'Alliberament del Senyor (LRA) a 35 km de la localitat de Bangadi, quan es dirigia en una camioneta cap a Ngilima. La germana Yengane era oftalmòloga i s'havia traslladat en avió de Dungu a Doruma acompanyada per un metge, per atendre malalts, segons informa Càritas. De Doruma es traslladava a una missió de Bangadi a bord d'un vehicle dels militars, pel mateix motiu. Per tornar a Dungu, va haver de llogar una camioneta que va patir una emboscada pels rebels del LRA. Un dels rebels va disparar a boca de canó el vehicle i va tocar la germana, assegurada a la cabina entre el xofer i el metge. Aquests darrers van poder fugir a la selva. Quatre passatgers més de la camioneta van resultar ferits. Els rebels van incendiar el vehicle, abans de fugir cap a la selva. El cos de la germana va ser trobat al costat del vehicle incendiat. La germana assassinada, nascuda el 1964, pertanyia a la congregació de les germanes Agustines de la diòcesi de Dungu-Doruma. Havia acabat feia poc els estudis d'Oftalmologia a Kinshasa.

Sudan

Un hospital missioner per als més pobres de Wau

Misna / Wau

Ara per ara existeixen només el dispensari i la secció d'urgències, però el mes que ve arribaran també les divisions d'especialistes i serà possible fer internacions. Wau, una ciutat del Sudan del sud que somia amb la independència però no pot oblidar les guerres i la pobresa, té un nou hospital. L'estructura, que porta el nom de Sant Daniel Comboni, és fruit de mesos de treball missioner. «Fins ara a Wau només hi havia un hospital públic, amb greus problemes tant de personal com financer», explica la germana Maria Martinelli, una religiosa comboniana que treballa en la nova estructura sanitària. Confiscat per l'exèrcit sudanès el 1958, l'edifici va ser tornat a l'Església catòlica fa dos anys. La guerra civil va acabar, però els 19 metges i infermers del Sant Daniel Comboni hauran de fer front a noves emergències. «En els camps del voltant de la ciutat viuen en condicions precàries milers de persones que van tornar des del nord per al referèndum», assenyalava la germana Maria.

Opinió

El Sudan: el repte de la reconciliació

Stefano Abbate
Analista en política internacional

El referèndum per a la independència, celebrat al sud del Sudan del 9 al 14 de gener, malgrat que els resultats oficials se sabran cap a meitat de febrer, ha tingut un resultat que no deixa lloc al dubte: tret que la situació aparentment pacífica no degeneri, el Sudan del Sud serà aviat l'estat número 54 del continent africà. País sempre lacerat per múltiples conflictes i genocidis, com el del Darfur, el Sudan es prepara per a aquesta nova etapa amb una calma aparent que deixa entreveure velles tensions i interessos econòmics que podran ser molt problemàtics en el nou escenari.

El règim dictatorial d'El Bashir té una greu responsabilitat en les matances de les darreres dècades i és perseguit pel Tribunal Penal internacional per la seva participació en aquests crims. El referèndum per a la independència del sud, tot i que aparentment tingui el suport del règim, no deixa de ser motiu de gran tensió: si d'una banda l'acceptació del resultat del referèndum és l'ocasió per al Sudan de sortir de la llista dels països acusats de terrorisme pels Estats Units i del conseqüent embargament, des del punt de vista geopolític significa la pèrdua del rol estratègic que el país ha tingut fins ara a l'Àfrica subsahariana i la pèrdua de la riquesa dels jaciments petrolers del sud.

En els darrers anys, el Sudan ha anat assumint un rol de referència en el món islàmic africà i el seu poder econòmic s'havia incrementat a través del petroli, malgrat que els índexs de pobresa de la nació continuen sent dels més baixos del món (el PIB per càpita amb prou feines arriba a uns 1.000 dòlars). Les inversions xineses han creat les infraestructures necessàries per extreure el petroli al Sudan, que s'ha convertit en el tercer productor africà d'or negre.

El problema és que les zones productores es concentren al sud, mentre que la infraestructura i els oleoductes necessaris per a l'extracció es troben al nord del territori: les dues parts es necessitaran l'una a l'altra per poder seguir amb l'extracció del petroli. Els acords per a l'extracció

seran vitals per a un futur de pau, així com els acords sobre el deute públic del Sudan i si aquest serà assumit pels secessionistes del sud. Un eventual rebuig del sud a assumir la seva proporció de deute podria donar lloc a una batalla econòmica de futur imprevisible: el risc és sobretot per als veïns del sud que viuen al nord i que poden resultar víctimes de represàlies.

Malgrat l'èxit del referèndum, queda pendent l'assumpte de la regió de l'Abeyi, entre les més riques de petroli al centre del país, que haurà de decidir en un referèndum si es queda amb el Sudan del nord o s'afegeix a l'escissió del sud. Aquests problemes se sumen a altres en un país que surt d'una de les guerres més sagnants dels darrers cinquanta anys, entre elles la del Darfur. En els darrers cinc anys de transició cap al referèndum, el govern provisional del sud ha invertit grans sumes de diners en armes i en la modernització de l'exèrcit. El referèndum sembla obrir unes fractures de tipus econòmic, social i, finalment, religiós, amb el nord musulmà i el sud de majoria cristiana i animista. No serà gens fàcil la transició i la situació no és tan estable com es vol mostrar. El procés serà llarg i difícil.

A més de les recomanacions dels organismes internacionals, la presència d'observadors de les Nacions Unides, les ajudes i les col·laboracions d'altres països (que no es redueixin a una competició i a una lluita econòmica entre els interessos de la Xina i els Estats Units) i la necessitat d'un govern que inverteixi en l'agricultura, la indústria i l'educació, és bo recordar les paraules del cap de la fracció independentista, Salva Kiir que, a la catedral catòlica de Santa Teresa a Juba, referint-se a la guerra que ha ensangonat el país durant més de cinquanta anys, ha convidat a «perdonar els qui han causat mort com ho va fer Crist a la creu». Més enllà del referèndum, el camí de reconciliació és l'únic que podrà pacificar un país que apareix a tocar de nous conflictes, que també en la divisió estarà obligat a conviure i cooperar estretament.

Càceres

Organitzacions obreres catòliques denuncien que l'augment de l'atur afebleix la democràcia

Trobada bilateral de la GOAC i la LOC-MTC

Redacció
Càceres

La Germandat Obrera d'Acció Catòlica (GOAC) d'Espanya i la Lliga Operària Catòlica-Moviment de Treballadors Cristians de Portugal (LOC-MTC) van mantenir una trobada conjunta a Càceres el 13 i 14 de gener per analitzar la vida i l'acció dels dos moviments i la situació del món obrer i de l'Església en els dos països.

Tots dos moviments van constatar que les dificultats que viuen els treballadors d'Espanya i Portugal són molt semblants, per la qual cosa també comparteixen les seves preocupacions pel que fa al futur. «L'atur massiu, la feina precària, la flexibilitat laboral, la mobilitat geogràfica, la sinistralitat laboral, els baixos salaris i pensions, l'endeutament de les famílies, les recents reformes laborals a Espanya i a Portugal, la privatització dels serveis públics, les greus deficiències en el funcionament de l'assistència sanitària i en la seguretat social; juntament amb la retallada en les prestacions per atendre les situacions de dependència i amb la pretensió de l'allargament de la vida laboral a Espanya de 65 a 67 anys, són situacions que pateixen les treballadores i els treballadors i les seves famílies, i que qüestionen les bases de l'organització social i del mateix sistema democràtic», assenyala un document conjunt publicat pels dos moviments. Algunes

«La nostra acció està centrada en la humanització de la feina, com a bé per a la realització de l'ésser humà»

de les preocupacions que posen de manifest la GOAC i la LOC-MTC són «la desconfiança en les organitzacions dels treballadors, fomentada pels poders econòmics i per diferents mitjans de comunicació, l'afebliment de l'acció sindical i de l'articulació de possibles respostes, l'augment de persones que viuen per sota el llindar de la pobresa, les dificultats dels joves, les dones i els més grans de 45 anys per trobar feina, la restricció dels drets de les persones immigrants i les conseqüències de tot això per a les famílies treballadores».

Pel que fa a la situació de l'Església, constaten que tant a Espanya com a Portugal, «fa una tasca d'assistència a les víctimes de l'actual crisi econòmica. Destaquem la tasca desenvolupada per Càritas com a institució assistencial de les necessitats dels pobres. Valorem la Declaració davant de la crisi moral i

econòmica que els bisbes espanyols van fer el novembre del 2009», tot i que «veiem amb preocupació que, davant de la gravetat de la situació descrita,

no es difonguin missatges d'anunci i de denúncia, de proximitat i esperança amb les persones que pateixen».

La GOAC i la LOC-MTC recorden que la seva acció «està centrada en la humanització de la feina, com a bé per a la realització de l'ésser humà».

La nota publicada per tots dos moviments acaba dient que continuaran celebrant aquest tipus de trobades, «que tant han contribuït al coneixement de la nostra realitat i al desenvolupament de la missió que ens uneix: dignificar el món de la feina i construir una societat humanitzada, juntament amb homes i dones de bona voluntat, d'acord amb el projecte de Jesucrist, que per a nosaltres es concreta en el fet de viure les benaurances».

Opinió

Més a prop del final

Jordi Armadans

Director de la Fundació per la Pau

Al voltant dels darrers moviments de l'esquerra abertzale i dels comunicats emesos per ETA, s'han fet algunes anàlisis massa interessades. Són lícites sí, però també parcials. Per la meua part, parlaré des d'una opció de compromís amb la pau i d'un mínim coneixement de la realitat del

País Basc. I què podem dir des d'aquesta perspectiva? Unes quantes coses: en primer lloc, ETA es troba més afeblida que mai i, malgrat els dubtes i les resistències, sembla que comença a entendre que no té cap altra opció que encaminar-se cap a la seva desaparició.

En segon lloc, el més òptim és que ETA s'apunti al procés i, així, tancar ordenadament el final de la violència. Amb tot, si ETA no s'hi acabés apuntant, l'esquerra abertzale oficial (la dissident, Aralar, ja fa temps que ho va dir) ha dit prou. Bé, ja fa temps que ho ve dient però ara ningú no pot negar-ho. Alguns per convenciment i altres per estratègia, els hereus de Batasuna creuen que el temps dels cotxes bomba i els atemptats ha d'acabar. I això és un pas de gegant.

En tercer lloc, cal dir que les excepcions democràtiques són això, excepcions. Més enllà del debat sobre la utilitat o no d'algunes mesures com la il·legalització de forces polítiques, el que ningú no pot posar en dubte és que són mesures absolutament excepcionals. I no es poden allargar en el temps i en el concepte sense caure en serioses limitacions democràtiques. Finalment: els governs, els partits polítics i els mitjans de comunicació tenen tot el dret de ser durs i desconfiar d'ETA. Però, també tenen el deure d'aprofitar i estimular les opcions de pau que s'entreveuen, no pas de frenar-les.

En resum, som més a prop del final de la violència política al País Basc. I això és magnífic.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ **Amèrica i Àfrica: 233,11 €** ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania: 311 €** ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Punt de vista

Carles Puigdomènech Cantó

Advocat, Llic. Ciències Polítiques i Sociologia Antic diputat del Parlament

«Amb l'ajuda de Déu»

Transformar la realitat social amb l'ajuda de l'evangeli és la motivació última de tot cristià amb responsabilitats polítiques. El polític cristià pren les decisions seguint el bé comú, entès com aquelles condicions socials que permeten a persones i pobles assolir la plenitud. El document *Arrels cristianes de Catalunya*, del qual commemorarem els 25 anys, diu: «La responsabilitat i el deure de promoure el bé comú toquen més de prop els qui, per vocació i per capacitats, intervenen en el govern o en la política a través d'un càrrec públic. Cal que sàpiguen mantenir sempre el sentit de servei al bé comú per damunt d'interessos personals i de grup.»

Recordo un matí d'abril, havent arribat en cotxe a Montserrat, la feliç trobada casual amb un suat i assedegat company de grup parlamentari, que pujava sol a peu des del seu poble, tot just abans de començar la campanya electoral com a candidat a alcalde. Mai no li havia sentit fer proclamació pública de la seva fe, d'altra banda perfectament coherent amb les seves accions. Crec que s'aplicava allò de «per les seves obres els coneixereu».

Sempre he estat partidari també de la discreció quan es barreja fe i política. Possiblement per una barreja de sentiment de culpa i per la forta exigència que suposa el compromís polític públic d'un cristià. Potser equivocadament m'ha semblat que hi ha coses prou serioses com per no frivolitzar-les a partir d'un propi mal exemple. També hi és present allò de no utilitzar el nom de Déu en va.

La nova vicepresidenta de la Generalitat ha acceptat el càrrec afegint: «amb l'ajuda de Déu», expressió defensada també pel president del seu partit, el qual ha escrit: «Per a mi la moralitat és un principi.» Amb aquesta afirmació la vicepresidenta fa palès el compromís d'exercir el poder a la llum de l'evangeli i amb l'objectiu de perseguir el bé comú. I fa públic que rendirà comptes de les seves accions davant dels homes i davant de Déu.

Però el realment important, des del punt de vista col·lectiu, de la seva manifestació és que el seu objectiu és perseguir el bé comú, tal com l'entén un cristià; i que no

serveix altres déus. La moralitat ha de ser no només un principi sinó també un final. En definitiva, allò tan conegut de «per les seves obres els coneixereu». El testimoni més que la paraula. La resta són qüestions reservades a un judici i consciència personal del qual no ens en podem pas erigir ni en jutge ni en part. En l'àmbit intern, conec altres consellers del mateix govern que, sense fer semblant declaració pública, ben segur que tenen també present la transcendència i motivació espiritual de la tasca encomanada.

La pèrdua de referents dels postmarxistes ha fet que els seus ideòlegs ataquin qualsevol manifestació pública efectuada des d'ambients cristians. Cal perdre els complexos i actuar també amb naturalitat en aquest tema. I per tant els polítics cristians, com qualsevol altre, han de poder expressar quan vulguin les seves conviccions i opinions. Però sabent que quan ho fan estan també posant en risc, o honorant, davant creients i no creients, la credibilitat de les idees que públicament proclamen. Una gran responsabilitat. Per dir i per fer. Per evitar fari-seismes. En definitiva, cap complex però molta modèstia i gens de frivolitat. I molta prudència. La mateixa que

d'entrada em fa sentir més còmode al costat dels que anònimament van a peu a Montserrat i alhora donen autèntic testimoni de vida.

Com expressament declara la doctrina social de l'Església, el compromís polític dels catòlics es pot vehicular a través de diferents partits i resultaria extremament perillós limitar-lo o identificar-lo amb un de sol. Pau VI (*Octogesima adveniens*) deia que l'adhesió d'una persona a una formació política ha de ser sempre crítica perquè el partit i el seu projecte rebin l'estímul de perseguir el bé comú veritable, que inclou el fi espiritual de l'home. Això és també aplicable igualment a tot govern. La vicepresidenta ha acceptat el càrrec. I que Déu hi faci més que nosaltres!

Encarnació, Passió i Mort, i Resurrecció formen el nucli essencial de l'actuació de Déu. De les paraules i dels esdeveniments. Les façanes parlen a tots els vianants. Molts, sens dubte, arribaran al misteri gràcies a aquestes delicioses portes. Així, la catequesi es converteix en evangelitzadora. Els diversos estils de les portades recorden el temps de l'Església, marcat per l'art dels diversos estils arquitectònics. Testimoni de la tradició viva de l'Església. De la bellesa de la nostra fe. I de la commoció que porta. Un amic em confessava com va sentir un estremiment especial en entrar pel portal de la Passió.

He escrit això per causa d'unes paraules del Sant Pare en l'audiència general del 5 de gener d'enguany. «Benet XVI —deia un noticiari— destacà la unitat existent entre la nit de Nadal i la de la Pasqua i afirmà que l'Encarnació, la Mort i la Resurrecció de Jesús ens obren a un futur etern.» Exactament així: «Encarnació i Pasqua no estan simplement l'una al costat de l'altra, sinó que són els dos punts clau inseparables de l'única fe en Jesucrist.»

Ho explicità d'aquesta manera: «Només perquè vertaderament el Fill, i en Ell Déu mateix, descendí i es féu carn, la Mort i la Resurrecció de Jesús són esdeveniments que ens resulten contemporanis i ens afecten, ens arrenquen de la mort i ens obren a un futur en què aquesta carn, l'existència terrenal i transitòria, entrarà en l'eternitat de Déu.» Explicità més endavant: «En aquesta perspectiva unitària del Misteri de Crist, la visita al pessebre ens orienta cap a la visita a l'Eucaristia, on trobem present d'una manera real el Crist crucificat i ressuscitat, el Crist vivent.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Niella

He explicat en diverses ocasions els orígens de la meva afició, devoció hauria de dir, per la Bíblia i no els repetiré. Fa anys, en una minúscula col·laboració al full diocesà de la meva diòcesi, comentant no sé què, se'm va ocórrer de dir: «Si mai arribo a tenir un tros de terra, hi tindrè un hort amb plantes bíbliques.» Ara dispo d'aquest espai i, tret de les mítiques parra i figuera, no n'he plantat cap més. Un dels motius és que, a més de l'edat, quan ho he intentat poques vegades ho he aconseguit. No sóc expert ni en botànica, ni en jardineria. El que sí que és cert és que he observat en qualsevol paisatge les plantes o els animals que trobava i que podien suggerir-me algun ensenyament relacionat amb el text sagrat. Ha succeït això tant pels països europeus que he pogut recórrer, com per Israel. Paral·lelament, he anat intensificant la lectura, més o menys reposada, de la Sagrada Escripura. Un dels meus bisbes al qual comentava tot això em va dir un dia que alguns buscaven en la Bíblia raons per obstinar-se en les seves idees. Sincerament, mai no ho he pretès. Actualment, em trobo cada dia fragments bíblics, en el rès de la Litúrgia de les Hores i en la celebració de la missa. Però també, a part, en llegeixo d'una manera continuada un tros diari, i un exemplar de butxaca m'acompanya sempre en els meus desplaçaments. Una pila d'articles he dedicat al tema i com que he anat adquirint diversos llibres que en parlaven, de vegades amb la mala intenció de descobrir els que havien oblidat, a més d'un bon nombre de llocs d'internet que tractaven el tema, em creia que els coneixia tots i, per tant, me'n sentia molt còfoi.

Així que em vaig quedar de pedra l'altre dia en trobar-me amb el nom de la planta que titula aquest article. El vaig anotar de seguida i, quan vaig tenir temps, vaig voler confirmar-lo. Efectivament, la niella hi és esmentada en dues ocasions i, per a vergonya meua, que he llegit la Sagrada Escripura almenys vuit vegades, no me n'havia adonat. Constatar-ho, doncs, va ser una humiliació.

Tant d'escriure i el lector, segurament, es deu dir: encara no ha dit de quina planta es tracta i té raó. Aterro. El nom científic és *Nigella sativa* i els vulgars, molt diversos. Prové del Pròxim Orient i es va cultivar entre nosaltres com a planta de jardí, espècie substitutiva del pebre i, és clar, per les seves propietats medicinals, sense oblidar que també és tòxica.

A la Bíblia, ja ho he dit, apareix en dos llocs del profeta Isaïes, a continuació l'un de l'altre, es tracta del capítol 28, versets 25 i 27. Tant parlar d'aquesta llavor i si el lector busca el text veurà que el profeta la tracta amb força indiferència, semblantment a l'espelta a la qual ja em vaig referir un dia i de la qual escriuré la setmana vinent. D'aquí a uns dies, si Déu vol, quan el lector tingui aquest article, em tocarà travessar encisadors carrers de Jerusalem i miraré si en alguna de les nombroses botigues venen la llavor a la qual m'he referit.

El papa Benet XVI ha publicat recentment una exhortació apostòlica que té per títol *Verbum Domini* (la Paraula del Senyor). Hi diu en el n. 19 que «es corre el risc de llegir l'Escripura més com un objecte de curiositat històrica que com a obra de l'Esperit Sant». Semblaria que el que he escrit jo no està d'acord amb la doctrina catòlica. Déu me'n guard! Ja m'explicaré pròximament.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Nadal i Pasqua

La magnífica basílica de la Sagrada Família de Barcelona és una joia artística de primera magnitud. La seva bellesa esdevé tot un resum del misteri de Crist i, per tant, és un resum de la nostra fe. Perquè el temple és bonic i esdevé una catequesi completa sobre la divina revelació. I, per això mateix, és un admirable catecisme. Els catequistes, a partir de la dedicació d'aquesta Església, hauran de dur, més d'una vegada, aquells que reben la catequesi a una visita pausada. Els grans símbols interiors ofereixen la presentació, generalment amb llenguatge simbòlic, de les veritats revelades per Déu. Símbols que, per la seva naturalesa, toquen el cor i susciten l'admiració. Un bon mitjà per aprendre la doctrina cristiana. La bellesa, a fi de comptes, forma part de la comunicació de Déu i de la pedagogia de la fe.

Tanmateix, les tres façanes ofereixen una catequesi oberta a tothom. El sustentacle de la fe s'hi expressa amb el portal de la nativitat, el de la passió i el de la glòria.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

«Ho he perdut tot»

M'agrada parlar de les coses bones que visc al barri i als llocs on em moc, però a vegades no puc silenciar algunes de les coses que em fan patir molt. I potser n'hi ha una que és la que més em dol i no només a mi sinó a tanta gent que n'és víctima dels efectes. Em refereixo a la droga. L'enemic número u de molta joventut i de moltes mares i pares que no poden lluitar amb aquest enemic que, d'una manera o altra, se'ls ha ficat a casa i ha anat destruint el que amb els anys havien treballat per construir.

Va ser una conversa que em va arribar per la finestra la que em va recordar tot aquest patiment. Vaig sentir, com tantes altres vegades, crits i baralles al carrer i vaig parar l'orella. Un home, relativament jove, cridava a un altre que l'escoltava sense dir res, o almenys no tan fort com per sentir-lo des de la finestra. Les veus venien de la casa del davant, que ja coneixíem pels seus problemes diaris o gairebé diaris. «Si et vols punxar, fes-ho», li deia. «Tu mateix. Però, almenys, neteja el lavabo, tio, que tots hem tingut molts amics que ja no hi són...»

Aquesta frase també em va recordar tants amics que vaig conèixer als anys vuitanta i noranta i dels quals ara només me'n queda el record i unes quantes fotografies. Els problemes han canviat perquè l'heroïna ha deixat pas a la cocaïna i les pastilles: així i tot, els efectes destructors els pateixen molts homes i dones que han perdut tot el que tenien a causa de les addiccions.

Pensava en tot això quan vaig rebre una trucada. Era un noi que acabava de sortir de la presó i a qui fa anys que conec i estimo. La seva frase em va deixar molt amoïnada: «Que difícil que és viure en llibertat després d'haver estat 13 anys a la presó consumint contínuament! El cas és que m'estic portant bé i no m'he pres res, però estic molt angoixat. Això és més difícil que no em pensava. Aquests anys ho he perdut tot i ara no sé com tornar a començar!»

Dos temes forts per aconseguir i lluitar: d'una banda la tragèdia de perdre-ho tot, que és el que senten els que han estat ficats en aquest terrible món de l'addicció. La pèrdua del que més estima una persona i que el fa ser millor: feina, família, diners, dignitat, salut mental... No obstant això, hi ha un altre tema que ens amoïna molt i és el contrasentit d'haver viscut durant anys sense llibertat en un lloc que es defineix com de «rehabilitació» i del qual es diu que un dels objectius és «reeducar el detingut de manera que es pugui reinserir», i viure a dins el mateix problema que el va dur a la delinqüència i a la presó.

M'agradaria trobar respostes a aquestes dues preocupacions. Però no les trobo.

Zoom

Eduard Brufau

La Fundació per la Pau acaba de publicar la *Guia de Recursos per la Pau*. Es tracta d'un volum on s'aplega informació d'utilitat sobre totes les entitats, institucions i iniciatives que des de Catalunya treballen per promoure la pau arreu del món. La guia es pot passar a recollir a la seu de Fundació per la Pau de Barcelona (Casp 31, 2n 1a A) o bé consultar-la a la pàgina web d'aquesta entitat (www.fundacioperlapau.org).

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Roques, vent i onatge

Roques, vent i onatge constitueixen elements del paisatge interior de qualsevol vida humana. Les roques expressen el món personal de les meves conviccions. Representen el lloc que proporciona seguretat als meus ancoratges i que em serveix de punt de referència. El vent i l'onatge, en contraposició, sintetitzen les forces i dinamismes, en els quals estic immers. Sentiments i instints fan aquest paper, així com també les modes culturals i els impactes mediàtics. Canviants, impetuosos, envoltants, manipuladors... t'arrosseguen des d'on ets fins on no vols anar. Et pots deixar endur per ells o resistir-t'hi no sense esforç. En la nostra societat, la brúixola ha perdut vigència i ha cedit protagonisme al radar. No hi ha nord ni sud. Hi ha impulsos que et porten d'una banda a l'altra i el radar para boig seguint els avatars de l'entorn.

El dia 2 de febrer, se celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. El lema d'enguany és: «Els joves consagrats, un repte per al món. Sòlids en la fe (Col 2,7).» Les persones consagrades en saben, de roques, vent i onatge. No tant perquè ho hagin estudiat als llibres, sinó per haver-se submergit al seu propi interior. Reviuen l'experiència de Pere (Mt 14,22-32). Després de la multiplicació dels pans, Jesús puja sol a la muntanya per pregar. Els deixebles, a la barca, es van endinsant al llac, sacsejats per les onades perquè el vent els és contrari. Oscil·len sense rumb. A l'alba veuen una figura humana que camina sobre les aigües i creuen esparverats que és un fantasma. Criden de por. Jesús, confós com a fantasma, els diu: «Coratge. Sóc jo. No tingueu por.» Pere ho vol confirmar, i exclama: «Senyor, si ets tu, mana'm que vingui caminant sobre l'aigua.» La resposta, concisa, no es fa esperar: «Vine.» Pere camina sobre les aigües, però com que el vent és fort, agafa por i s'enfonsa. Demana a Jesús que el salvi. Jesús estén la mà i l'agafa, dient-li: «Home de poca fe! Per què has dubtat?»

Les persones consagrades reviu cada dia aquesta experiència de Pere. La seva roca és la fe, que els dóna solidesa. Ni l'èxit social, ni l'aplaudiment, ni les obres importants, ni les missions reconegudes amb la seva seguretat, perquè tot això és vent i onatge. Creure en Jesús és la clau. La vida religiosa s'enfonsa en el llac procel·lós quan dubta, agafa por i pensa que les condicions adverses són més fortes que la Paraula de Déu; quan es deixa arrossegar per les modes culturals, siguin conservadores o progressistes; i, a voltes, quan el vent bufa en direcció contrària a la missió rebuda. Les persones consagrades també saben que no sempre estan a l'alçada del do rebut. La feblesa de la seva fe els enfonsa. Llavors, queda el crit profund de la pregària del pobre: «Senyor, salva'm!»

Això no obstant, deixen la barca per caminar sobre les aigües. La solidesa rau en la fe en Jesús. Tota la resta és líquid, com la nostra cultura actual (Bauman). No s'allunyen del món, sinó que hi caminen amb la força de la fe. La por, sempre comprensible, no hi té cabuda perquè reben la invitació al coratge. Hi ha milers de religioses i religiosos, molts d'ells grans, que han passat la vida caminant sobre les aigües i buscant el bé dels altres. N'hi ha que viuen en infermeries o residències, nodrint la seva fe en el silenci i l'anonimat, però hi són i pregunten pel món, perquè no se n'han desentès mai. Els joves consagrats tenen models d'entrega davant dels ulls. N'hi ha prou que, com Pere, caminin sobre les aigües del món actual.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

El P. Bonaventura Ubach i la Bíblia (I)

Encara no he pogut llegir la novel·la de Martí Gironell *L'arqueòleg* (Columna, Barcelona, 2010) sobre el P. Bonaventura Ubach, perquè l'exemplar de la biblioteca de Montserrat té llista d'espera. Em diuen els que l'han llegida que és molt fidel al relat del propi protagonista, recentment editat (P. Bonaventura Ubach, *Dietari d'un viatge per les regions de l'Iraq (1922-1923)*, edició a cura de Damià Roure, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2009), però és ben sabut que les novel·les històriques tenen molt més èxit que les històries històriques. El que la novel·la no podia reflectir és que totes les peripècies del P. Ubach estaven al servei de la gran batalla per la interpretació històrico-crítica de la Bíblia.

El P. Ubach, ja des de novici, estimava apassionadament la Bíblia, però la seva manera d'interpretar-la va experimentar un gran canvi quan va anar a estudiar a l'*École Biblique* de Jerusalem, que el 1882 havia fundat el dominic P. Marie-Joseph Lagrange (de la qual més endavant sortiria la famosa *Bíblia de Jerusalem*) amb la idea capital que la Terra Santa ajuda a entendre els Llibres Sagrats, o sigui unir «el document i el monument», l'exegesi dels textos amb l'arqueologia dels Llocs Sants. Es tractava de superar la interpretació literalista (per posar l'exemple més

clamorós: la creació en sis dies) amb la incorporació de totes les dades irrefutables que la ciència moderna aportava. El P. Lagrange, i com ell el P. Ubach, estaven convençuts que el Magisteri no podia tancar els ulls a l'evidència científica, i que com més tardés a renovar l'exegesi, més greu seria la crisi. Amb la mateixa idea que el seu mestre, el P. Ubach va emprendre dues grans obres: la Bíblia monumental de Montserrat, amb traducció directa de les llengües originals i comentaris crítics, i un Museu bíblic que permetés als nombrosos visitants de Montserrat familiaritzar-se amb l'orient bíblic per entendre millor les Sagrades Escripures. (Continuarà)

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Mestres de primària llegendaris

Mario Vargas Llosa va començar el seu discurs per la concessió del Nobel amb aquestes paraules: «Vaig aprendre a llegir als cinc anys, a la classe del germà Justinià al col·legi de La Salle, a Cochabamba. Bolívia. És la cosa més important que m'ha passat a la vida.» Un senzill salesià li va proporcionar fa gairebé setanta anys la clau per accedir a la màgia de la literatura.

En qualsevol biografia intel·lectual, artística o professional, sempre hi ha una mestra o mestre, professor/a, de pacient, tossuda i afectuosa insistència, amb una perseverança que avui fregaria «una severitat que pot ser excessiva en alguns detalls i moments», tal com recordava a *Les meves confessions* (1960) el septuagenari Joan Baptista Manyà, a qui li havia ensenyat les primeres lletres Josep Guàrdia, que abandonà allà pels volts del 1890 el Jutjat de Gandesa on treballava d'escrivent en haver estat reclutat per unes quantes famílies descontentes amb les escoles oficials de l'Estat. Van voler deixar els seus fills en mans d'aquell «home modest i sense pretensions

de pedagogisme, però un gran pedagog». Aquells docents no van exercir la seva magistral autoritat o lideratge prenent ser agradables o complir els desitjos dels seus alumnes sinó animant-los perquè fossin aquell/aquella que havien d'arribar a ser: persones lliures, cristians i ciutadans/es de profit, capaços de gaudir amb la prosa i amb els versos que de tot hi ha a la vida. Aquells mestres disposaven d'habilitats que no s'aconsegueixen només amb l'increment presupostari, amb la implantació de tecnologies, o amb la sobresaturació pedagògica i competencial que s'ofereix als aspirants a docents. Gaudien d'actituds que tenen a veure amb la comprensió, la disponibilitat i les ganes d'aprendre combinades amb la il·lusió d'ensenyar. Són les virtuts clau per iniciar i mantenir l'hàbit i el plaer de la lectura i l'escriptura que permetran

no només criticar i protestar d'allò que va malament sinó també implicar-se i lluitar contra la letargia, l'absorbiment i la resignació. Els vertaders pedagogs han sabut veure i animar cada petit deixeble a utilitzar el que té de millor en si mateix. Han donat exemple discret de respecte de les normes i la seva transgressió quan la seva consciència ho ha exigint. Han gaudit i transmès tant el poder de la ficció com l'esforç de la mètrica; el plaer de tocar l'instrument de música i l'esforç de l'assaig diari. Per sentir i expressar la pròpia opinió, la rebel·lia, la dissidència o l'assentiment cal haver començat per aquelles primeres lletres i deixar-se remodelar amb l'argila dels somnis. Dones i homes com no n'hi ha que van repetir cada dia amb el seu exemple què significava patir o gaudir a través de la paraula, la narració, la metàfora i la figura, la paradoxa i l'oxímoron. L'escriptura o la vida (J. Semprún) romandran com a fites, exemples, que ens van empènyer i iniciar a viure, amb raó, llegendaris mestres de primària.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

...i després del Xacobeu què?

Fa gairebé un mes es tancava a Santiago de Compostel·la la Porta Santa, per la qual dia rere dia han entrat centenars de pelegrins a abraçar l'apòstol en aquest cent dinovè any xacobeu. Aquest fet no ha deixat indiferent la ciutat, més aviat tot al contrari: l'aire que s'hi respira, les cares d'aquells que estan a la porta de les pastisseries oferint un tast de la coneguda *tarta de Santiago*, o les persones que passegen pels encisadors carrers del voltant de la catedral han canviat. La sensació és curiosa, i potser la podem comparar amb la que es percep en una ciutat 15 minuts després d'uns grans focs d'artifici. Tot torna a la normalitat, tots tornem a la normalitat, sí, però amb un regust molt concret, el que deixa la Festa.

En algunes pàgines web informatives sobre com preparar-se per fer el camí de Santiago, es parla

també, curiosament, de com aterrar de nou a la quotidianitat després d'aquesta experiència. Algunes de les coses que s'hi diuen em fan pensar com pot anar sent aquest nou any que comencem, un any postjubilar.

Si la festa uneix i fa deixar de banda pecats i límits, propis i dels altres, per celebrar, aquest 2011 podria ser un any més caritatiu, ara que ja hi estem posats... Un any per donar sense mirar a qui donem, un any per acollir sense preguntar d'on ve, un any per escoltar sense interrompre, un any per estimar el que l'altre és.

I si el sentit de la gratuïtat és quelcom que es

pot aprendre i viure pelegrinant, aquest també pot ser un any per conrear l'altruisme en el dia a dia. Tots els gestos que en el fonament tenen col·locada una bona dosi de gratuïtat deixen intuir els mateixos colors que uns bonics focs artificials de fi de festa.

Acabem de celebrar un any més el naixement de Jesús, i amb ell la visita dels Mags que li portaren els obsequis més preuats i que en adorar-lo marxaren per un altre camí. Com ells, nosaltres —pelegrins, compostel·lans...— estem convidats a tornar també per un altre camí. A la motxilla només cal que hi posem una bona dosi de caritat i gratuïtat, i les fletxes a seguir ens les anirà col·locant l'Esperit Sant a mesura que anem avançant.

Apa, doncs, alcem les veles i a navegar, i bona tornada!

Marta Miquel Grau

Santiago de Compostel·la

Joan Pau II, camí dels altars

El primer dia de maig, mes dedicat a Maria i diumenge de Pasqua de la Divina Misericòrdia, ha estat el dia escollit per a la beatificació de Joan Pau II. I és que la vida de Karol Wojtyła sempre va estar marcada i guiada per l'amor incondicional de la Mare de Déu. També la seva marxa al cel va esdevenir-se a punt de concloure aquell dissabte de mes, dia consagrat al Cor de Maria i endinsats ja en la solemnitat de la Divina Misericòrdia, festivitat que va ser instituïda per ell mateix el segon diumenge de Pasqua. El clam universal expressat des de l'instant de la seva mort ha començat a fer-se realitat.

Diu l'Evangeli que pels seus fruits els coneixeu; nosaltres podem afegir que pels seus fruits els reconeixem. La frase es refereix als testimonis de la trobada amb Jesucrist i nosaltres; avui l'atribuïm a Joan Pau II, testimoni privilegiat de la trobada de Crist amb l'home a la història. Són moltes les persones que gràcies a la transparència d'Evangeli que va ser la vida d'aquest servent de Déu han conegut la fe i s'han trobat amb una raó purificada d'egoïsmes i de violències.

Segons unes enquestes, va ser el Papa el líder internacional més valorat. Sí, aquell Papa líder més important i estimat del món era tot ell un devesall d'alegria fins i tot quan el dolor el doblegava; va condemnar el terrorisme, tots els terrorismes, i es mostrava al costat de les víctimes, de totes les víctimes, perquè per a ell no hi havia acceptació de persones. Un líder, un heroi, un testimoni, un pare, això va ser Joan Pau II.

ELENA BAEZA
Màlaga

Mesures per eradicar la prostitució

Prohibir els anuncis de contactes als mitjans de comunicació i clausurar el mitjà de comunicació que es negui a complir la norma. Fer registres sistemàtics dels clubs de carretera que hi ha per tot el país, perquè la majoria de les noies que es prostitueixen (més del 90%) ho fan forçades, i detenir tots els que d'alguna manera es beneficien d'aquestes activitats (clients i proxenetes, principalment). Negar sempre les llicències municipals a qui les demani per obrir «negocis» d'aquest estil i apartar de la carretera judicial aquells jutges que dictaminin que els ajuntaments estan obligats a concedir llicències per a aquesta «activitat». Perseguir la prostitució que s'exerceix al carrer. Controlar l'entrada d'estrangers al país, ja que moltes vegades els proxenetes són estrangers i les dones explotades també. Vigilar els moviments monetaris d'aquestes xarxes de prostitució per ofegar-les econòmicament.

Posant en pràctica tot això, potser no s'acabarà amb la prostitució,

Contacte amb altres religions

El 20 de desembre passat, després de l'acte penitencial, a la nostra parròquia de Sant Paulí de Nola al barri del Besòs, presidida per Mn. Salvador, hi va tenir lloc un grat esdeveniment que va suposar una profunda emoció a la feligresia.

Partint de la immensa capacitat d'acollida del nostre rector, li resulta irremeiable connectar amb tots els grups i associacions del barri. Proper a la nostra parròquia hi ha un centre on els musulmans tenen el seu lloc d'oració, diguem-ne la seva mesquita. Fa uns anys Mn. Salvador va entrar en contacte amb ells amb motiu de les seves festes del Ramadà i de l'Anyell per saludar-los i felicitar-los. Bé, doncs aquest dia van ser ells qui ens van venir a felicitar el Nadal. En representació de la seva comunitat s'aproparen l'imam i el president de la comunitat.

Ens van obsequiar amb un bonic ram de roses i tots dos ens van dirigir unes paraules. El discurs del president, breu però amb molt d'èmfasi, proclamava que l'islam i el cristianisme lloaven un mateix Déu, un únic Déu, cosa que ens fa ser germans. Les seves paraules i la força amb què van estar pronunciades van commoure la concurrència acollint-les amb un fort aplaudiment. L'imam ens va parlar en la seva llengua, que ens van traduir i el contingut era el mateix: un únic Déu.

En acabar l'acte vam ser molts que ens hi vam acostar a saludar-los i donar-los les gràcies pel seu gest i el seu apropament a la nostra parròquia. Els va cridar molt l'atenció que hi hagués tantes persones preguntant.

Sens dubte el nostre cardenal estarà satisfet d'aquestes aproximacions. Nosaltres sí que ho estem seguint els passos del nostre rector.

SATURNINO GARCÍA
Barcelona

però es reduirà molt aquest fenomen tan degradant per a la dona. Cal intentar-ho.

IGNACIO TERRAZAS SÁEZ
Girona

La llibertat religiosa, camí per a la pau

Tot ésser humà, dotat d'una personalitat material i espiritual, té dret al desenvolupament íntegre de la seva naturalesa. Cosa que exigeix que la llibertat religiosa, com a expressió de la capacitat humana de cercar i conèixer la veritat, pugui exercir-se lliure de tota coacció.

Com acaba d'escriure Benet XVI, «negar o limitar de manera arbitrària aquesta llibertat, significa cultivar una visió reductiva de la persona humana, enfosquir el paper públic de la religió; significa generar una societat injusta, que no s'ajusta a la veritable naturalesa de la persona humana; significa fer impossible l'afirmació d'una pau autèntica i estable per a tota la família humana».

I ho fa per insistir en alguna cosa que cal reconèixer urgentment: que l'exercici personal i comunitari de la llibertat religiosa, lluny de ser font de conflicte, és font de vitalitat i riquesa per a la vida comuna. Això implica reconèixer, protegir i garantir la participació activa de les comunitats religioses en el bé comú de les societats. Aquest és el repte que la laïcitat positiva llança avui a cristians, jueus i musulmans, a creients i no creients, a tots els homes de bona voluntat

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Evitar morts?

Considero de certa gravetat el que està passant amb els cristians d'Egipte; és molt greu per al futur d'aquest país. I el gest de cridar a consultes l'ambaixadora al Vaticà per queixar-se de les paraules del Papa, que demanava protecció per a ells, és un pas en la direcció equivocada.

En casos on hi havia vides humanes en joc (com el de les caricatures de Mahoma), Egipte va protestar contra Dinamarca i va encoratjar les manifestacions antidaneses, i el que trasllueix ara és que prefeix inclinar-se davant dels integristes que assassinen els egipcis de confessió cristiana que no pas reconèixer que no fa el necessari per evitar aquestes morts.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Tristesa

Voldria saber per què, tenint fe i essent convertits, de vegades les persones ens sentim angoixades, tristes i desolades. Sempre m'han dit que la tristesa era conseqüència del pecat i això em preocupa.

De vegades es diuen, sense pensar, autèntiques barbaritats. Qui no s'ha sentit mai angoixat davant d'un perill greu, una malaltia? Qui no s'ha sentit desolat davant la pèrdua d'un ésser estimat? És cert que el pecat pot ser causa de tristesa i angoixa. De fet, el pecat, el mal que cometem, acaba robant-nos la pau interior. Però la tristesa pot tenir moltes causes. De vegades, fins i tot, pot ser expressió d'un esperit noble i bo que cerca la voluntat de Déu. Per exemple, la tristesa que sentim en constatar que hi ha persones que segueixen un camí equivocat que les du a la destrucció. Per això és molt important, quan sentim tristesa, preguntar-nos per les causes profundes. No ha de preocupar-nos tant l'estat anímic com les seves causes. Això implica un discerniment d'esperit i capacitat d'observació i reflexió. Jesucrist a Getsemaní va confessar que la seva ànima se sentia trista fins a la mort i evidentment el Senyor no tenia cap falta o pecat. M'agrada repetir sovint que la fe no ens eximeix de les penes i angoixes i dificultats que comporta la vida, però ens fa viure-les de manera diferent. Els cristians també plorem, però amb fe i amb esperança, cosa que és molt diferent de fer-ho amb desesperació o sense trobar un sentit últim a la vida. De vegades la tristesa, l'angoixa i la desolació són freqüents en certs caràcters malaltissos propensos a la depressió. Diu el salm: «Per què estàs trista ànima meva? Confia en Déu, la teva salvació.» Quan, amb motius clars o desconeguts, experimentem aquests estats d'ànim que vostè descriu, serà bo redoblar la nostra confiança en Déu en l'oració, demanant-li al Senyor que ens doni el seu consol i la seva pau. M'explicava fa poc una persona que havia perdut el pare com havia passat en poc temps d'una profunda desolació a un gran consol interior mitjançant l'oració i la meditació. Evidentment seria un cas molt diferent quan la tristesa procedeix d'una mala consciència que ens fa saber que hem fet alguna cosa dolenta. En aquest cas la pau retornarà com la conversió i la penitència. Una confessió feta amb autèntic esperit de conversió pot fer meravelles a la nostra vida. De vegades, una tristesa habitual la font de la qual no acabem d'identificar requerirà d'acudir al consell espiritual o a un psicòleg competent. El cert és que no és bo per a l'ànima ni per al cos viure habitualment en un estat de tristesa o d'angoixa. Nessitem l'alegria i la pau com l'aire que respirem. Jo recomano pregar i meditar el preciós text de santa Teresa «Res no et torbi, res no t'espanti...» per recuperar la pau.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Intensa activitat de la Coral de Santa Maria d'Igualada

Leonard del Rio i Campmajó
Igualada

La Coral de Santa Maria d'Igualada ha tingut aquestes passades festes nadalengues una notable activitat, que es va iniciar amb la commemoració patronal a la basílica, en honor de Maria Immaculada. Sota la direcció de Coni Torrents i amb l'acompanyament a l'orgue d'Isidre Solé, es va solemnitzar la missa presidida per l'arxiprest Mn. Josep Massana, en què van ser presents tots els grups pastorals de la parròquia. Seguiren el dia 17 les cantades nadalengues a la plaça de l'Ajuntament, juntament amb la resta de corals igualadines.

El dia de Sant Esteve es va participar en la concelebració eucarística de la festa de la Sagrada Família a la parròquia de la Soledat, organitzada en col·laboració amb la Visita Domiciliària. A la sortida hi va haver un extraordinari aperitiu nadalenc.

Joan Talavera

Concert a la Residència P. Vilaseca.

El 30 de desembre es va fer una visita a la residència de persones grans P. Josep M. Vilaseca per oferir un divertit concert coral que es va anomenar *Tutti frutti musical*. Els an-

cians fruïren de debò amb la cantada. El repertori constava de dotze temes d'estils molt variats, que abraçaven la música popular i tradicional de diversos països, i fins i tot alguna peça dels

grans mestres. Els residents ompliren a vessar la sala d'actes.

Coni Torrents, la mestra directora, va convidar en més d'una ocasió el públic a participar-hi i aquest correspongué molt ben disposat. Com és costum, la Coral va dedicar una cançó a dues excantaires acollides en aquest centre, Pilar Cortés i Celerina Solé, a les quals la vicepresidenta, M. Teresa Calaf, féu a mans un obsequi. Amb un calorós aplaudiment i els crits d'«una altra, una altra!», la Coral de Santa Maria d'Igualada es va acomiadar després de l'obligat bis. Les mostres de complaença i d'entusiasme del públic es van manifestar una vegada i una altra.

L'1 de gener, festa de Cap d'Any, la Coral va cantar la missa de dos quarts d'una del migdia celebrada a la basílica. A la tarda es van desplaçar en autocar a Corbera de Llobregat per assistir a la representació de l'impresionant pessebre vivent.

V Missa occitana als Prats de Rei

La missa es va celebrar a l'església parroquial dels Prats de Rei.

Redacció
Els Prats de Rei

El diumenge 2 de gener van tenir lloc diferents commemoracions i manifestacions als Prats de Rei (Anoia) amb motiu de la V Missa occitana d'enguany.

En primer lloc, es va fer una visita a la Torre Manresana. A la sala que resta del castell desaparegut es va veure un DVD sobre la batalla del 1711 (ara fa tres-cents anys) als Prats de Rei entre l'armada de Felip V (35.000 soldats) i la de l'arxiduc Carles d'Àustria (22.000 soldats), que fou guanyada per l'arxiduc, que era del costat dels catalans.

Tot seguit, es va oficiar la V Missa occitana a l'església parroquial dels Prats de Rei, presidida per Mons. Valentí Miserachs i concelebrada per Mn. Carles

Riera. Es va fer tota en occità. L'església era plena de gom a gom, amb més de 300 persones, com cada any. Mons. Miserachs, nadiu de Carladès (Cantal), va llegir el missatge enviat per les associacions occitanes del Cantal. La coral parroquial va cantar durant la missa. Va acabar la seva actuació amb la interpretació de *Se Canta*, que va iniciar Enric Garriga, president del Cercle d'Agermanament Occitano-Català (CAOC).

El dinar, que va tenir lloc a les dues del migdia, va aplegar 102 persones. Va ser en aquell moment quan tant Enric Garriga com Mons. Valentí Miserachs van llegir els seus discursos. Posteriorment, es va visitar el Museu Arqueològic i el pessebre vivent dels Prats de Rei, que és una extraordinària representació natalenca d'una gran tradició popular.

Nous sacerdots per a la diòcesi de Ciudad del Este

Joaquim Monrós Guitart
Ciudad del Este (Paraguai)

Sens dubte que ha estat una bona notícia l'ordenació de setze nous sacerdots a la diòcesi de Ciudad del Este (Paraguai) per Mons. Rogelio Livieres, que temps enrere va visitar Barcelona i va compartir amb els oients de Ràdio Estel el treball a la seva diòcesi, especialment en la Pastoral Vocacional.

El seminari de Ciudad del Este és de nova creació, però tot just en sis anys ha arribat a tenir més de 100 seminaristes. Mons. Livieres, en l'entrevista concedida a Ignasi Miranda, presentador de Ràdio Estel, va dir que «a Ciudad del Este tenim 800.000 habitants i 80 sacerdots. És a dir, que hi ha 10.000 habitants per sacerdot, quan a Europa hi ha 2.000 habitants per sacerdot i en moltes diòcesis fins i tot n'hi ha 1.000».

Abans era una prelatia territorial encomanada a sacerdots religiosos, de forma que d'ençà que ells van deixar d'ocupar-se de la diòcesi en anar-se retirant, tenien problemes per atendre els fidels. D'aquí el fet d'impulsar la creació del nou seminari així com un centre vocacional.

Segons va explicar Mons. Rogelio Livieres, el centre vocacional és una institució recomanada pel Directori per als Bisbes i té formes variades. «En el nostre cas —va dir— el que hem fet és nomenar un director, un subdirector i un secretari, sacerdots que formen un centre vocacional que consisteix en això: anar ells per les diverses parròquies i moviments d'Església explicant el sacerdoci als joves, la necessitat de dedicar-se al servei del Senyor en aquest camí, si és que s'hi senten cridats, i organitzar alguns mitjans de formació per a ells, com la predicació, l'esport, tertúlies... és a dir, conviuen bona part d'un dia cada setmana.»

Els fidels tenen moltes necessitats i, per més que la prioritat és el Seminari, apliquen molts esforços a la Pastoral Social. Per exemple, produeixen setmanalment 28.000 litres de llet per a gent necessitada i 25.000 quilos de farina de soja. També es dediquen a l'atenció de la salut i de l'educació. Proveeixen de material com ara quaderns, llapis i llibres als nois necessitats; també tenen albergs per als nens del carrer. Un treball d'atenció que els ocupa força temps.

Paraula i vida

Vetllar per Déu i vetllar per l'home

L'articulació de la causa de Déu i la causa de l'home ha estat en el centre dels missatges que ens ha deixat Benet XVI durant la seva recent visita a Barcelona i a Santiago. Ens ha dit que «no es pot donar culte a Déu sense vetllar per l'home, el seu fill, i no se serveix l'home sense preguntar-se per qui és el seu Pare i respondre-li la pregunta per Ell». De forma conseqüent, el Papa va fer una aplicació d'aquesta afirmació a tot Europa, en demanar que aquest continent nostre de la ciència i de les tecnologies, de la civilització i de la cultura, sigui també un continent obert a la transcendència i a la fraternitat amb els altres continents. Cal subratllar aquesta profunda connexió entre la confessió de la fe en Déu i la solidaritat amb la causa de l'home, sobretot de l'home que sofreix i de l'home pobre i amenaçat. Benet XVI ens demana obrir-nos al «Déu viu i veritable des de l'home viu i veritable. Això és el que l'Església vol portar a Europa: vetllar per Déu i vetllar per l'home, des de la comprensió que se'n ofereix de tots dos en Jesucrist». Aquest és un gran objectiu que el Papa ens demana que persegüim com una tasca de cada cristià i de les nostres comunitats i institucions d'Església. És una feina engrescadora. Demana la participació de tots

els qui estimem Déu, l'Església i els germans. Per assolir-ho, la construcció de l'exterior de la Sagrada Família que s'està fent pot ser com una paràbola per dur a terme aquesta proposta que ens ha ofert Benet XVI. Ens cal un esperit de fe i d'esperança; ens cal un treball constructiu ben solidari i complementari, fent-nos costat els uns als altres. I per aquest treball tots som necessaris. Enmig de la crisi econòmica que estem vivint en el món i també entre nosaltres, amb conseqüències tan doloroses per a moltes persones i famílies, el Sant Pare va voler agrair als catòlics del nostre país «la generositat amb què sostenen tantes institucions de caritat i de promoció humana». I de forma ben explícita ens va demanar: «No deixeu de mantenir aquestes obres que beneficien tota la societat, l'eficàcia de les quals s'ha posat de manifest de manera especial en l'actual crisi econòmica, així com en ocasió de les greus calamitats naturals que han afectat diversos països.» En les paraules pronunciades abans de la pregària de l'Àngelus, davant la façana del Naixement, Benet XVI ens va recordar el testimoni de solidaritat efectiva d'Antoni Gaudí, que «en col·laboració amb mossèn Gil Parés, va dissenyar i va finançar

amb els seus propis estalvis la creació d'una escola per als fills dels paletes i per als nens de les famílies més humils del barri, llavors un suburbi marginat de Barcelona». Gaudí feia així realitat la convicció que expressava amb aquestes paraules: «Els pobres sempre han de trobar acollida en el temple que és la caritat cristiana.»

Aquest missatge va quedar encara més clar, amb la invitació a fer-lo operatiu, amb la visita que, la tarda del 7 de novembre, el Papa va fer a l'obra del Nen Déu, actualment especialitzada en l'educació i atenció a persones afectades per diverses disminucions. Allí va dir que la seva presència en aquesta institució volia ser un reconeixement i un encoratjament a totes les altres obres similars que treballen a la nostra societat.

A l'audiència general del dia 10 de novembre, ja a Roma, Benet XVI, que sempre dona una visió personal del darrer dels seus viatges, en aquesta ocasió va dedicar una bona part del seu discurs al treball generós en aquesta institució de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, dels metges i educadors, dels professionals i dels voluntaris. Amb tot això ens ha indicat un camí que estem cridats a continuar fent d'acord amb les necessitats d'avui.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La Mare de Déu de la Candela

La setmana passada ja vaig fer esment en aquesta glossa de «Als Quatre vents» a la Mare de Déu de la Candela de Valls i a les festes decennals que en aquests dies estan arribant al seu punt culminant. Avui vull tornar a fer referència a aquesta manifestació tan tradicional de devoció mariana, per fixar-me en el significat d'aquesta candela que representa la llum de Crist que va dir d'ell mateix que és «llum del món», una expressió que ha servit de títol del darrer llibre del papa Benet XVI. Crist és, en efecte, la llum que guia un món que altrament estaria en tenebres. Per això va venir Jesús al món, per revelar-nos que Déu és amor. Els antics sabien que era omnipotent, creador, fort, jutge... però no s'havien atrevit a pensar que podia ser també un pare amorós que vetlla per nosaltres dia i nit i que ens espera, com el pare de la paràbola, quan ens apartem d'ell. Si Crist ens revela Déu, la Verge ens va donar Crist.

Ningú no podia suposar que aquella jove jueva portaria Jesús en carn humana, i tampoc ella no ho sabia fins que li va ser anunciat el misteri sublim. Des de llavors l'Església la venera amb molts títols, i per damunt de tots ells el de la seva maternitat divina. Com tantes poblacions d'arreu del món, Valls expressa des de fa molts segles la seva devoció a la Mare de Déu. Ho fa sota l'advocació de la Candela, símbol d'aquesta llum del món que és el seu Fill. En aquestes festes se celebra el centenari de la seva coronació. En realitat la nostra Mare va ser coronada al Cel, i així ho contemplem en el cinquè misteri de goig del Sant Rosari. Però també el poble l'ha volguda coronar i així ha procedit amb nombroses imatges per expressar-ne la veneració i l'afecte. A Valls tenim exemple de com una festa religiosa transcendeix tota la societat. Nombroses entitats

de tot tipus celebren també les seves festes, com si volguessin expressar que aquesta festa és de tots. És una evidència que la societat actual, aparentment allunyada de Déu, hi està molt més a prop del que sembla. Les festes religioses dels pobles són també festes populars. La religió, quan s'entén correctament, impregna tota la vida. Els seus efectes no es redueixen a un àmbit pròpiament de culte, ni es deixa tancar a la sagristia, sinó que condiciona positivament la vida de les famílies i els treballs de la gent amb el seu missatge formidable de pau i de fraternitat. Contemplant la processó pels nostres carrers, ens seria fàcil imaginar la Mare de Déu passant pels de Natxaret o de Jerusalem. Com la llàntia de les esglésies que anuncia la proximitat i presència del Senyor en el sagrari, que el seu pas entre nosaltres ens faci reparar en la proximitat de Crist en les nostres vides.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

GENER

30. DIUMENGE

IV de durant l'any (F), *Blanc*. Lectures: Sofonies 2,3;3,12-13 / Salm 145 / 1 Corintis 1,26-31 / Mateu 5,1-12a
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adelelm, b.; Mucià-Maria Wiaux, rel.; Santes, Martina, vg. i mr.; Jacinta de Mariscotti, rel.

31. DILLUNS

Sant Joan Bosco (MO), *Blanc*. Lectures: Hebreus 11,32-40 / Salm 30 / Marc 5,1-20
 ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marcel·la, viuda.

FEBRER

1. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: Hebreus 12,1-4 / Salm 21 / Marc 5,21-43
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cecili, b. i mr.; Santes, Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria-Anna Vaillot i Otilia Baumgarten, rel.

2. DIMECRES

La Presentació del Senyor (F), *Blanc*.

Lectures: Malaquies 3,1-4 / Salm 23 / Lluç 2,22-40
 ALTRES CELEBRACIONS: *Mare de Déu de la Candelera*. Sants, Corneli, b.

3. DIJOUS

Fèria, *Verd*. Lectures: Hebreus 12,18-19.21-24 / Salm 47 / Marc 6,7-13. O bé: *Sant Blai* (MLI), *Vermell*; *Sant Anscari* (MLI), *Blanc*.
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc Blanco i comp., mr.; beat Esteve Bellesini, prev.; beat Joaquim de Siena, rel.; Santes, Claudina Thévenet, rel. i fund.

4. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Hebreus 13,1-8 / Salm 26 / Marc 6,14-29
 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Corsini, b.; Joan de Brito i comp., prev. i mr.; Gilbert, monjo i fund.; Josep de Leonessa, prev.; Santes, Joana de Valois, princesa i fund.; Caterina de Ricci, rel.

5. DISSABTE

Santa Àgata (MO), *Vermell*. Lectures: Hebreus 13,15-17.20-21 / Salm 22 / Marc 6,30-34
 ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Calamanda, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de durant l'any

Lectura primera

So 2,3.3,12-13

Deixaré en el teu país un poble humil i pobre

Lectura de la profecia de Sofonies:

Busqueu el Senyor, tots els humils del país que compliu els seus preceptes; busqueu la bondat, busqueu la humilitat. Potser així quedareu protegits el dia rigorós del Senyor.

Deixaré en el teu país un poble humil i pobre. La resta d'Israel buscarà refugi en el nom del Senyor. No faran injustícies ni mentiran, no tindran una llengua enganyadora. Podran pasturar i reposar sense que els inquieti ningú.

Salm responsorial

145

El Senyor fa justícia als oprimits,
 dona pa als qui tenen fam.
 El Senyor deslliura els presos.

R. *Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells.*

El Senyor dona la vista als cecs,
 el Senyor redreça els vençuts,
 El Senyor estima els justos;
 el Senyor guarda els forasters. **R.**

El Senyor manté les viudes i els orfes,
 i capgira els camins dels injustos.
 El Senyor regna per sempre,
 és el teu Déu, Sió, per tots els segles. **R.**

Lectura segona

1Co 1,26-31

Déu ha escollit els qui el món té per febles

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, mireu qui sou els qui heu estat cridats: als ulls dels homes, sou pocs els instruïts, sou pocs els poderosos o de família noble. Déu, per confondre els savis, ha escollit els qui el món té per ignorants; per confondre els forts, ha escollit els qui el món té per

Comentari de la Paraula

Joan Minguella Solà
 Metge

Les benaurances

Mateu presenta Jesús a la seva comunitat com un nou Moisès que conduirà el poble vers una nova i definitiva terra promesa: el Regne del cel. Així, com ho va fer Moisès, Jesús puja a la muntanya, lloc de la presència de Déu, i hi predica una nova Llei, encara que les benaurances no són pas una llista de manaments, sinó que mostren un nou estat d'esperit per trobar Déu. Jesús «s'assequé», adoptà la posició de qui ensenya, d'un mestre. Les benaurances no són solament desitjos, són una afirmació, una manera de veure una situació; la redacció de Mateu, probablement, està influïda pel difícil moment en què es trobava la seva comunitat, pobla i perseguida. Es vol mostrar qui són els que estan en situació més propícia per arribar al Regne; seria el programa de vida que Jesús proposa per a aquells que vulguin seguir-lo, malgrat representi un capgirament de la conducta habitual: els «benaurats», no són pas els que el món anomena així.

Amb la proclamació de les benaurances, es descriu el Regne del cel, d'una manera paradoxal. No sols la humilitat, la fam de ser justos, el fet de ser compassius, la puresa de cor, i treballar per la pau, són dites benaurades, sinó també la pobresa, les llàgrimes, i la injusta persecució. Aquests sofriments no són pas un bé en si, sinó que representen un temps de pas, necessari per a la instauració del Regne: perquè arribi el Regne, serà necessari un veritable combat contra les forces del mal.

Quan al final, Jesús fa referència a la persecució, es dirigeix específicament als deixebles, canviant «els que...» de les altres benaurances, pel «vosaltres». La comunitat que assumeix aquest estil de vida, es converteix en una nosa, i és perseguida... com passava amb els antics profetes.

dèbils i els qui, als ulls del món, són gent de classe baixa, gent de qui ningú no fa cas; per destituir els qui són alguna cosa, ha escollit els qui no valen per a res; així ningú no pot gloriar-se davant Déu. Però vosaltres, per obra de Déu, teniu en Jesucrist tot el que sou, ja que Déu ha fet d'ell la nostra saviesa, la nostra justícia, la nostra santedat i la nostra redempció, perquè, tal com diu l'Escriptura: «Si algú es gloria, s'haurà de gloriar del Senyor.»

Al-leluia

Mt 5,12a

*Alegreu-vos i feu festa,
 perquè la vostra recompensa és gran en el cel.*

Evangelí

Mt 5,1-12

Feliços els pobres en l'esperit

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, en veure Jesúsles multituds, pujà a la muntanya, s'assequé i els deixebles se li acostaren. Llavors es posà a parlar i els instruïa dient: «Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.

L'aliança nupcial

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El perquè d'unes preguntes

«El matrimoni s'estableix amb l'aliança nupcial, és a dir, amb el consentiment irrevocable que els dos contraents es donen i accepten mútuament. La mateixa unió singular de l'home i la dona exigeix la plena fidelitat dels contraents i la unitat indissoluble del vincle. Ho demana també el bé dels fills» (Ritual n. 2). Amb aquesta aliança matrimonial, l'home i la dona constitueixen un consorci de tota la vida, ordenat per la seva mateixa índole natural al bé dels contraents i a la generació i educació dels fills (vegeu Codi de Dret Canònic, 1055).

Tenint en compte això, s'entén molt bé per què, en la celebració del matrimoni, precedeix al consentiment dels nuvis un breu interrogatori, d'una manera paral·lela a com, en les ordenacions, es fa també un interrogatori dels candidats sobre les seves disposicions, abans de la pregària d'ordenació i de la imposició de les mans. En el cas del matrimoni, l'interrogatori es refereix a tres elements essencials de l'aliança conjugal; tan essencials, que si un dels tres no es donés, aquesta aliança no existiria.

La llibertat

«¿Heu vingut aquí per contreure matrimoni sense cap coacció, lliurement i de tot cor?» És la primera condició per a una aliança digna de persones. En el cas del matrimoni, la llibertat va lligada amb l'amor conjugal. És difícil trobar algú

que defensi que un home i una dona puguin casar-se obligades; tanmateix, l'experiència ensenya que això existeix, encara que rarament. Però és més freqüent la presència d'un concepte equivocat de llibertat en la decisió matrimonial. Es pot dir: «ens casem perquè ens estimem, perquè volem», i aquestes afirmacions són vàlides, però també ensenya l'experiència que hi ha moltes parelles que han dit això, i, algunes poc després, han trencat l'aliança que havien fet, o semblava que havien fet. On és el problema? D'una banda, en el concepte d'amor amb què actuaven, d'altra banda en el concepte de llibertat en l'aliança nupcial. «L'amor —diu Benet XVI en un moment de la seva interessant reflexió sobre l'amor, en l'encíclica *Déu és amor*, 17— no és només un sentiment. Els sentiments van i vénen. Poden ser una meravellosa guspira inicial, però no són la totalitat de l'amor... És propi de la maduresa de l'amor que compregui totes les potencialitats de l'home i inclogui, per dir-ho així, l'home en la seva integritat.» Pel que fa a la llibertat en l'aliança conjugal, cal considera-la d'acord amb la fidelitat total. Les persones que «es casen» quatre o cinc vegades, o més, ho fan lliurement, però no pas per assumir la veritat del matrimoni...

La fidelitat

«¿Esteu disposats a estimar-vos i a honorar-vos

l'un a l'altre durant tota la vida en l'estat del matrimoni?» La pregunta es refereix a un element essencial de l'aliança nupcial, i està formulada d'una manera precisa: «Esteu disposats...» És una pregunta que apunta a un procés en el qual està implicat el bé dels esposos, una de les finalitats del matrimoni. Sense el compromís de fidelitat fins a la mort, d'un envers l'altre, no hi ha felicitat entre els esposos, i en definitiva tampoc en els fills. Poden pensar: «què passarà si em deixa?» O, en negatiu, «Si no sento que l'estimo, el/la deixaré...»

La fidelitat està lligada en el matrimoni a la donació plena dels esposos en l'acte conjugal, pel qual es fan «una sola carn»; és en aquesta relació conjugal on la promesa de fidelitat queda segellada i es fa indissoluble. Només en el cas que no hagi existit aquesta consumació del matrimoni, el Papa pot concedir a uns esposos la dissolució per una causa justa (vegeu Codi de Dret Canònic, 1142).

Aquesta «veritat» del matrimoni no és precisament la que veiem publicitada, i en certa manera, «normalitzada» en la nostra societat, afavorida per les lleis civils. Aquest ambient contribueix no pas poc a una «contaminació» del matrimoni, de la fidelitat i de l'amor, començant per una banalització creixent d'allò que hauria de ser la culminació d'un procés responsable de compromís d'amor entre home i dona: la relació conjugal. Però no falten cristians que responen sincerament, amb fe i esperança: «Sí, hi estem disposats!»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Joan de Brito

- ✓ Nascut a Lisboa l'any 1647
- ✓ Jesuïta portuguès, missioner a l'Índia
- ✓ Va convertir milers de persones al cristianisme
- ✓ Va morir torturat l'any 1693
- ✓ Canonitzat l'any 1947 per Pius XII

Sant Joan de Brito, fill del governador del Brasil, pertanyia a una de les famílies nobles més poderoses de Portugal i propera a la cort reial. De petit va ser guarit d'una tuberculosi gràcies a la intercessió miraculosa de sant Francesc Xavier, de qui la seva mare era molt devota, per la qual cosa al cap d'uns anys, quan era adolescent, va ingressar a la Companyia de Jesús. Després dels anys d'estudi i formació el jove jesuïta va demanar de ser enviat com a missioner a les colònies portugueses del sud de l'Índia. Un cop hi va arribar es va deixar amarar per la cultura i la religió hinduista, en un veritable procés d'inculturació, per tal de poder-hi predicar més eficaçment. Completat el procés, des de la colònia portuguesa de Goa, sant Joan de Brito va predicar per diversos reialmes del sud de l'Índia, sobretot en aquells més allunyats de les vies comercials on feia anys que no hi anava cap missioner. Va aconseguir entrar al regne de Maravà, on en poc temps va convertir unes 10.000 persones. L'èxit va alarmar el rajà, que va arrestar el jesuïta juntament amb altres companys, els va fer torturar i els va ordenar que abandonessin el seu territori. Ells, però, s'hi van negar i van ser executats.

MARIA EMMAUS VOCE, PRESIDENTA DEL MOVIMENT

«Seguir Jesús en aquest camí és una aventura divina sempre»

Rosa María Jané Chueca

Fotos: CSC - Centre S. Chiara
Audiovisi

Del 14 al 31 de gener es troba de visita a Espanya la presidenta del Moviment dels Focolars, Maria Emmaus Voce. Durant quinze dies la presidenta dels Focolars recorre diverses ciutats per conèixer la vida i les activitats dels membres del moviment al nostre país, a més de trobar-se amb diverses autoritats eclesials. Barcelona, Madrid i Sevilla són les tres ciutats que acullen Maria Emmaus Voce. Des de Barcelona ha visitat Castell d'Aro, poble gironí on es troba la Mariàpolis Loreto, i Montserrat; a Sevilla ha pogut conèixer algunes de les empreses presents a Espanya, unides al projecte «Economia de Comunió», iniciat per Chiara Lubich fa 20 anys al Brasil. A Madrid ha visitat l'editorial Ciudad Nueva i les diverses realitats que formen la Mariàpolis Castillo Exterior, situada a Las Matas. També ha dedicat una jornada a visitar Segòvia i Àvila, ciutats de sant Joan de la Creu i santa Teresa, sants molt importants per a la vida de Chiara Lubich i per a la del Moviment dels Focolars. Un dels moments més esperats de la seva estada va tenir lloc el 29 de gener, a Madrid, amb la celebració de Positive RevolutiON!, una jornada festiva amb joves focolars. El 31 de gener, Maria Emmaus Voce tornarà a Rocca di Papa, prop de Roma, lloc on els Focolars tenen la seva seu internacional.

Quin és el motiu que la porta a visitar Catalunya i Espanya? Quin és el missatge que vol transmetre?

És el mateix motiu que em va dur a Àsia, Àfrica i altres països d'Europa: el compromís de donar prioritat a les relacions. I això vol dir escoltar, vol dir viatjar, perquè només a cada lloc concret pots acollir les riqueses i els problemes que presenten les diverses cultures, les potencialitats en acte i aquelles que es poden desenvolupar. Aquest viatge a Espanya el sento especialment important pels desafiaments que aquest país està cridat a afrontar. El missatge que voldria transmetre es pot resumir en una paraula: unitat. Això no significa anul·lar les riqueses de cada poble que forma aquest mosaic que és Espanya, sinó mostrar el rostre d'una nació unida. N'estic segura: pot ser un missatge per a tot Europa. També em reuniré amb els joves. Perquè no podem somiar que d'aquesta terra de grans sants s'irradiï, no només a Espanya, sinó arreu del món, la

Maria Emmaus Voce amb el patriarca Bartomeu I.

fascinació per la santedat, que torni a estar de moda, i que siguin precisament els joves d'avui els primers a donar-ne testimoni. De la mateixa manera que passa en altres països de la vella Europa, aquí a Espanya augmenta la mitjana d'edat de la població. M'agradaria que aquests joves sentissin el compromís de fer re-jovenir el país, de donar un nou impuls, una nova esperança. No per casualitat el Papa va escollir Madrid per reunir-se amb els joves d'arreu del món.

Vostè és coneguda en el Moviment amb el nom d'Emmaus, per què?

Té a veure amb el primer curs de formació al qual vaig assistir l'any 1963, prop de Roma, a Grottaferrata. Un dia Chiara Lubich ens va parlar del cor del seu carisma, d'una experiència que definia com a «sorprenent», viscuda per primera vegada juntament amb les seves primeres companyes: l'experiència de la presència viva de Jesús, promesa quan «dos o més» estiguin units en el seu nom. Va esmentar l'exemple dels deixebles d'Emmaús, quan es van trobar amb el Ressuscitat, i els va explicar les Escriptures i els va partir el pa. Aquelles paraules, «no és veritat que el nostre cor s'abrusava dins nostre?», que es van dir l'un a l'altre quan Jesús va marxar, recordava aquell «cor que s'abrusava de foc espiritual», aquella llum, aquell amor que s'experimenta quan Jesús es troba espiritualment enmig nostre. Era el que jo vivia en aquell moment! Immediatament vaig escriure a Chiara Lubich: la meua vida no tenia cap sentit sinó el de generar la seva Presència al món. I així, sorprenentment, Chiara em va contestar donant-me aquest nou nom: Emmaus, gairebé subratllant aquesta consciència que havia adquirit.

Des del 2008 és la responsable dels Focolars. És molt pesada la responsabilitat de ser la successora de Chiara Lubich?

Difícil succeir Chiara, impossible substituir-la. Per descomptat, sento una gran responsabilitat, però no estic amoïnada, perquè és una responsabilitat compartida amb tot el Moviment. L'herència que Chiara ens ha deixat és justament aquesta presència de Jesús entre nosaltres, «entre dos o més units en el seu nom». És la seva llum la que ens guia, la seva força la que ens sosté. Pas a

pas il·lumina sobre les prioritats a escollir, l'impuls que cal donar... Aquesta obra és de Déu: Ell continuarà portant-la endavant. Per la meua banda, estic al servei de totes les persones del Moviment i, amb ells, estic al servei de l'Església i de la humanitat del nostre temps, per a la qual Déu ha suscitat aquest carisma de comunió, d'unitat.

L'any 1963 va sentir la crida a seguir el camí de Chiara Lubich. Què aportava el carisma focolari a la seva identitat cristiana?

Sí, i va ser una crida totalment inesperada. Quan es va fer clara, ho vaig deixar tot: la família i una carrera prometedora com a advocada que havia començat. En una setmana me'n vaig anar. Dia rere dia he sentit en primera persona no només que les seves promeses són vertaderes, sinó que sempre superen qualsevol expectativa. Quan tenia vint anys, com molts altres joves, cercava alguna cosa que omplís el buit que sentia dins l'ànima. Seguir Jesús en aquest camí va ser i és encara una aventura divina sempre nova. Experimento que em porta de plenitud en plenitud. Sovint a la felicitat. Una joia que enfonsa les seves arrels en el crit d'abandonament del Fill de Déu a la creu. Que ho ha transformat tot: la violència, la injustícia, els traumes, les divisions, qualsevol dolor. I ens obre el cor cada vegada més sobre la mesura del cor de Jesús. Ens ofereix la possibilitat d'afegir la nostra petita passió a la seva per continuar regenerant, renovant homes i situacions. I recompondre així la unitat, aquella unitat que ens fa capaços, com Maria, de tornar a donar Déu al món.

Durant deu anys ha treballat a Istanbul en els dià-

«Perquè la diversitat es transformi de desacord en trobada, un camí privilegiat i insubstituïble és entendre l'altre fins a la seva realitat més pregona»

T DELS FOCOLARS

amí és re nova»

legs ecumènic i interreligiós. Quina empremta li ha deixat aquesta experiència?

Puc dir que és una experiència que m'ha obert a noves dimensions i que encara sento com l'enriquiment d'aquells anys té un valor incalculable. Chiara m'havia enviat a aquesta metròpoli cosmopolita perquè ella mateixa havia bastit una profunda relació amb el patriarca ecumènic Atenàgores i va voler deixar a Istanbul una presència permanent, i va crear un focolar. El nostre únic desig era construir la unitat amb tots, construir ponts, dia rere dia. Justament a finals de desembre del 2010 vaig tornar a Istanbul, convidada pel patriarca ecumènic Bartomeu I. El vaig conèixer als anys vuitanta, quan era secretari de l'aleshores patriarca Dimitros. Em va acollir molt afectuosament, amb caliu i solemnitat al mateix temps. Vaig quedar impressionada amb les seves paraules, que manifestaven un gran amor pel Papa, i va mostrar la seva alegria pel treball del focolar per la unitat entre els esglésies de la vella i nova Roma! És l'afany de molts anys. I ara continua endavant!

Vaig retrobar-me amb gran alegria amb moltes persones amb les quals mantinc una relació profunda; no només cristians, sinó també musulmans. Vaig tornar a visitar alguns llocs simbòlics de la ciutat, des de la mesquita blava fins al Museu d'Art Islàmic. A Santa Sofia —primer església, després mesquita, ara museu— no vaig aconseguir contenir l'emoció: malgrat la multitud, és un lloc que t'uneix directament amb el cel. I al mateix temps, és testimoni del patiment històric, encara viu, que ha marcat les relacions entre catòlics i ortodoxos, i entre cristians i musulmans. Vaig sentir la crida a demanar perdó a Déu. Al mateix temps, vaig advertir en els contactes mantinguts amb el bisbe i el nunci, que la voluntat dels cristians és ferma per tal de fer possible tots els camins per intensificar el diàleg, imprescindible a Turquia, punt estratègic en el marc europeu i internacional, no només en l'àmbit religiós.

Cal una mirada diferent del món musulmà?

Per descomptat! No es pot mirar aquest món sota les lents del terrorisme i el fonamentalisme! Per experiència personal i de tot el moviment puc dir que perquè la diversitat es transformi de desacord en trobada, un camí

privilegiat i insubstituïble és entendre l'altre fins a la seva realitat més pregona, fins a penetrar en la seva manera de pensar, d'actuar, de creure, sense sincretismes ni ombres de proselitisme. Aleshores es descobreix l'altra cara de l'islam. Moltes vegades m'he quedat sorpresa de la seva fe en l'únic Déu clement i misericordiós, per la seva dedicació total a la voluntat de Déu, i també l'alta consideració de Jesús i Maria, la seva mare. Però el diàleg amb aquest món s'obre només si es troba amarat per aquest amor que exigeix no aturar-se davant dels límits imposats per la diversitat de cultura, de religió, i estar disposats a perdre alguna cosa nostra, pèrdua que sempre es revela com a guany, un enriquiment. Perquè genera l'acollida recíproca i s'obren nous camins.

El Moviment dels Focolars es caracteritza pel treball per

«Personalment constato amb una meravella sempre nova, la diversitat de dons que l'Esperit Sant ha vessat en els nostres temps»

Beatificació de Chiara Luce Badano.

sona dels focolars que arriba als altars. Com va viure aquest moment?

Va ser molt emocionant! Va ser veritablement un «moment històric». Sí, perquè amb aquesta beatificació l'Església reconeix que aquest carisma obre un camí de santedat, buscada i aconseguida no sols, sinó units als germans. Ho sabíem, però ara l'Església assenyalava Chiara Luce com a fruit madur d'aquesta espiritualitat, i la mostra a tots els cristians i a la humanitat. Continuem constatat amb sorpresa la força de la irradiació, la fascinació que es desprèn de la santedat d'aquesta jove, la difusió tan gran que té aquesta exigència de volar alt, de viure per alguna cosa gran! En van donar testimoni la multitud de joves que van fer veritables salts mortals des dels cinc continents per poder fer-s'hi presents. I encara avui són els mateixos joves els qui es fan ressò d'aquest fet de mil maneres, a través de cançons i internet, de les xarxes socials.

Però aquest esdeveniment és, en primer lloc, una forta crida a la santedat, a recórrer sense dubtar-ho, l'aventura divina que l'amor de Déu ha pensat per a cada u de nosaltres i per a tots plegats. Més conscients també que aquest és el testimoni que el món espera.

Què li manca a l'Església del segle XXI per esdevenir testimoni creïble que contagii la passió per Jesús i el Regne? Què es demana als cristians del tercer mil·lenni?

El papa Benet XVI ho repeteix de moltes maneres: cal que portem Déu al nostre temps. I el seu predecessor, Joan Pau II, va indicar el camí quan ens va cridar a «fer de l'Església la llar, l'escola de la comunió, si volem ser fidels al disseny de Déu i respondre a les esperances profundes del món». Aquesta és la condició perquè el món cregui: el testimoni de la unitat. En aquesta direcció bufa l'Esperit Sant i suscita a l'Església, a les esglésies, nous carismes i obre noves vies. Personalment constato amb una meravella sempre nova, la diversitat de dons que l'Esperit Sant ha vessat en els nostres temps; no només a l'Església catòlica, també a les altres esglésies cristianes, i ha fet descobrir les múltiples riqueses contingudes a l'Evangeli. Ho experimentem recíprocament a mesura que s'aprofundeix en el camí de comunió iniciat fa més de deu anys entre moviments, grups i comunitats no només catòliques; també amb evangèlicoluterans, ortodoxos, anglicans i de les esglésies lliures. Comunió que es torna possible per l'experiència comuna de la trobada amb Jesús, pel camí radical de vida que provoca.

Què preocupa Maria Emmaus Voce?

No crec tenir motius especials de preocupació. En aquest moment potser puc assenyalar el risc de contagiar-nos de l'eficàcia dominant i voler, per tant, mesurar la bondat del que vivim a partir dels fruits obtinguts, oblidant que Déu actua sempre més enllà dels fruits més o menys evidents.

la unitat. Com es fa? Quines en són les vies?

Aquesta és la pregunta que es va fer pregària davant d'un altar als anys quaranta a Trento. Chiara i les seves companyes, una vegada que havien descobert que el perquè de les seves vides es trobava en l'actuació del Testament de Jesús «que tots siguin u», van demanar a Déu que els indiqués el camí per viure'l.

A l'evangeli, dia rere dia, van trobar la resposta. Va néixer un corrent nou d'amor, d'espiritualitat, l'espiritualitat de la unitat que Chiara compara amb una medalla sobre la qual, en una banda, hi ha la inscripció «que tots siguin u», i a l'altra, la clau per dur-ho a terme: el crit de Jesús, «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» El cantell de la medalla és tot l'Evangeli. El punt de partida va ser, i ho és per a cada u de nosaltres, entrenar-nos en aquest amor anunciat a l'Evangeli, que no es limita només als parents i amics, i que no fa cap discriminació, sinó que està adreçat a tothom; que pren sempre la iniciativa, que fa seves les alegries i els dolors de l'altre; que sap estimar l'enemic; que, perquè té la mesura de la vida, provoca la reciprocitat. Aquest amor és el motor més potent per a qualsevol renovació i obre els camins del diàleg 360° entre cristians, amb els musulmans, hindús, budistes, persones sense una referència religiosa, amb la mateixa cultura contemporània en crisi de valors.

El 25 de setembre passat Chiara Luce Badano va ser beatificada; és la primera per-

Camí cap a la unitat

Celebració ecumènica a la catedral

La comunitat anglicana condecora Mons. Jaume González-Agàpito

Eduard Brufau / Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

La Ciutat Comtal va encetar el dimarts 18 de gener la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians amb una vistosa celebració ecumènica a la catedral. Presidida per l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Lluís Martínez Sistach, hi van participar els principals representants de les diferents Esglésies presents a l'arxidiòcesi barcelonina, tant de les orientals com de les sorgides de la Reforma. De les Esglésies ortodoxes hi van ser presents l'Església de Sèrbia, la de Romania i la de Rússia. Pel que fa a les protestants hi estaven representades l'Església evangèlica de Catalunya, la carismàtica episcopal, l'Evangèlica Episcopal Reformada, l'Evangèlica alemanya i l'anglicana. Tampoc no hi van faltar diversos bisbes de les diòcesis catalanes.

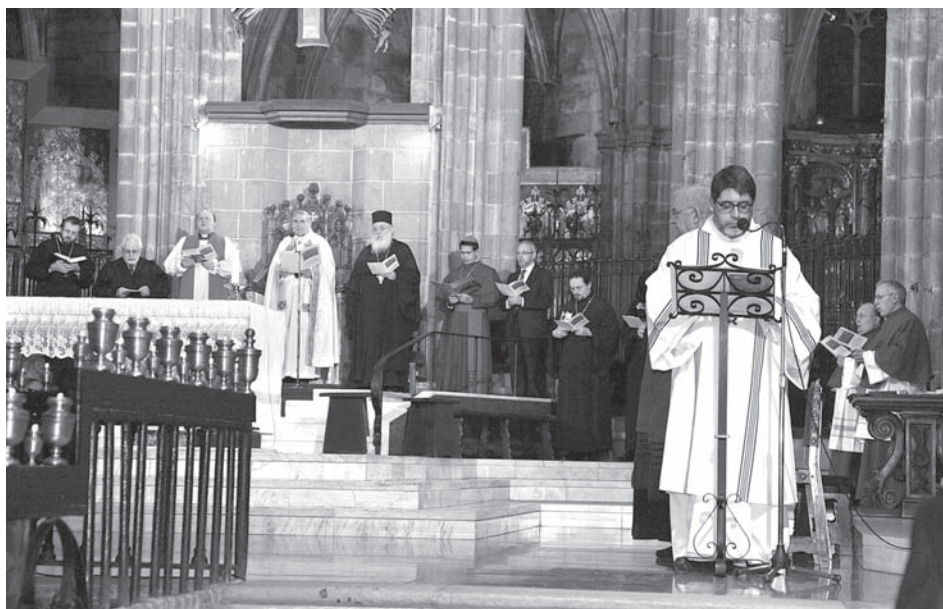
Al l'interior de la catedral —molt ben il·luminada, amb una difusa resplendor daurada que emanava dels retaules gòtics i barrocs— s'havia creat entre els fidels congregats una atmosfera expectant. Era ben comprensible, perquè poques vegades els cristians tenim l'ocasió de compartir fraternalment una celebració ecumènica i veure junts al presbiteri tots els pastors de les diferents confessions. La cordialitat, doncs, fruit del respecte i reconeixement mutu, va imperar des del primer moment de la celebració, que va comptar amb les al·locucions i pregàries dels diferents representants.

Al llarg de la cerimònia es va recordar sovint l'escàndol de la divisió dels cristians i la necessitat del penediment sincer per recuperar la unitat trencada. Així es va expressar, tot donant entrada a l'acte de reconciliació amb Déu, el reverend pastor Andrew Gifford, de l'Església Evangèlica Episcopal Reformada: «En uns moments de silenci, tot fent present, davant del Senyor comú, l'escàndol de les nostres divisions de les quals som responsables en la història de les nostres relacions, demanem-ne perdó, perquè el Senyor ens doni la seva pau.»

Unitat i riquesa en la diversitat

Les lectures, extretes com no podia ser d'una altra manera, de la Bíblia Catalana Interconfessional, també posaven l'èmfasi en la unitat indestructible de l'Església de Crist. Al mateix temps, però, es va posar de manifest que aquesta unitat tan desitjada en cap cas s'havia de confondre amb una uniformitat sense sentit, sinó que la tradició i la litúrgia de cada Església són uns béns molt preuats i irrenunciables.

D'aquesta manera, tots els congregats van poder gaudir de la riquesa del ritu de les confessions orientals amb la proclamació cantada de l'Evangeli, que va anar a càrrec del reverend Pare Serafin Pavlov, responsable a Catalunya del Patriarcat de l'Església ortodoxa russa. Si fins llavors els cants —elegantment interpretats pel Cor de la parròquia de Santa Maria Reina de Barcelona

La celebració va comptar amb representants de diferents confessions.

L'arquebisbe Lluís Martínez Sistach amb Mons. Jaume González-Agàpito després de la concessió.

«Tots tenim el gran repte de l'evangelització i la nostra manca d'unitat és un contratestimoni»

i acompanyats per l'impressionant orgue barroc de la catedral— havien tingut un caràcter netament occidental, amb el representant de l'Església russa la llum velada d'Orient va semblar amaran-ho tot. El cant ortodox, sense acompanyament instrumental, cantat

en eslavònic i amb una melodia austera que convidava a la meditació, va captivar tots els presents.

En l'homília després de l'Evangeli el cardenal Lluís Martínez Sistach va tornar a emfasitzar que la vergonyosa divisió dels cristians només se superarà amb el penediment sincer i l'amor profund: «Tots tenim avui el gran repte de l'evangelització i la nostra manca d'unitat és un contratestimoni. Per això hem d'intensificar la nostra pregària per tal que el Senyor ens atorgui el do de la plena comunió (...) És molt necessari que ens acostem a la Paraula de Déu amb un autèntic esperit de conversió i vivint intensament el manament nou de l'amor. No podem oblidar que hi ha un ecumenisme del cor, centrat en tot allò que ens uneix i en les nostres relacions interpersonals de coneixement i d'amor. Aquest ecumenisme també el

fem a casa nostra. Ens coneixem, ens estimem i ens ajudem mútuament.»

Aquesta mateixa necessitat de comunió es va expressar en les lletanies, durant les quals es va pregar no només per les diferents comunitats cristianes, sinó també per les nostres religions germanes, el judaisme i l'islam, i per la pau arreu del món, especialment als països en guerra.

Posteriorment un dels moments més significatius i viscuts amb més intensitat va ser la invitació a la pau. Les abraçades i les encaixades de mans es van allargar una bona estona, tant entre l'assemblea de fidels com entre els pastors de totes les confessions. Amb el bes de la pau l'esperit de reconciliació es va fer clarament manifest mentre per tota la catedral ressonaven entonades a plena veu per tothom aquestes paraules plenes de veritat: «*Ubi caritas et amor, Deus ibi est*» («On hi ha caritat i amor, allí hi ha Déu»).

Reconeixement anglicà a Mons. González-Agàpito

La darrera part de la celebració va consistir en l'acte de concessió de la Creu del Bisbe Cabrera per part de l'Església anglicana a Mons. González-Agàpito, delegat diocesà d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses de l'arquebisbat de Barcelona. Aquesta és la màxima condecoració de la Comunió anglicana hispànica i és la segona vegada que es concedeix a un cristià catòlic.

Mons. Carlos López Lozano, bisbe de l'Església reformada episcopal de la Comunió anglicana, va explicar els motius de la concessió, al mateix temps que va elogiar la trajectòria ecumènica de l'homenatjat: «És de justícia recordar que el primer acte ecumènic a Barcelona, poc després del Concili Vaticà II, va ser organitzat per Mons. González-Agàpito, el qual va convidar a participar-hi el rector de la parròquia anglicana (...) Ha estat gràcies a persones individuals com ell, amb una tasca constant i silenciosa, que el diàleg ecumènic ha fet grans avanços.» Després d'haver-li imposat la creu, el delegat d'Ecumenisme va agrair el reconeixement rebut i va manifestar que el guardi «no és només per a mi, sinó també per a tots aquells que des d'aquesta arxidiòcesi treballen intensament per l'ecumenisme».

El final de la cerimònia també va ser el moment per a la intervenció del món polític, en concret de la vicepresidenta de la Generalitat de Catalunya, Joana Ortega. Com a representant del govern català Ortega va subratllar «la importància del diàleg ecumènic, especialment impulsat per Joan Pau II», alhora que va recordar que la crisi econòmica actual és fonamentalment una crisi de valors que només es pot afrontar conjuntament.

La cerimònia va acabar amb la benedicció del cardenal-arquebisbe de Barcelona i amb la música de l'orgue, amb l'esperança compartida que la comunió plena deixi de ser un desig per ser una realitat palpable.

Camí cap a la unitat

Primera Trobada Ecumènica de la diòcesi de Solsona

Antoni Matabosch va oferir dues conferències

Miquel Àngel Tarín i Arisó
Delegat Episcopal d'Ecumenisme i
Relacions Interreligioses

Ecumenisme: passat, present i futur ha estat el títol de la Primera Trobada Ecumènica de la diòcesi de Solsona, realitzada el dissabte 15 de gener al Seminari de Solsona.

El Dr. Antoni Matabosch i Soler (director de l'Institut de Ciències Religioses de Barcelona i president de la Fundació Joan Maragall), figura senyera de l'ecumenisme a Catalunya que ha participat activament en totes les trobades ecumèniques internacionals, fou el ponent de dues conferències extraordinàries que ens han mostrat que mai no es podrà predicar l'Evangeli d'una forma plena fins que l'escàndol de les nostres divisions cristianes no es resolgui. En paraules del Concili, la divisió dels cristians «repugna obertament la voluntat de Crist i és pedra d'ensopec, d'escàndol i de mofa per al món, així com obstacle per a la causa de la difusió de l'Evangeli».

Aquestes paraules ens confirmen que a partir del Concili Vaticà II, l'Església catòlica es va comprometre de manera irreversible amb l'ecumenisme, o moviment a favor de la unitat dels cristians, fent seves les paraules de l'Evangeli segons sant Joan (17,20 ss): «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu.»

D'aquí se segueix que l'ecumenisme no pot ser mai un mer apèndix de l'activitat de l'Església, ans al contrari, l'ecumenisme pertany orgànicament a la vida de l'Església, a l'acció pròpia i específica de l'Església i a la inspiració de l'Església. Sobretot, si considerem que fora de l'Església

catòlica apostòlica romana no existeix el buit eclesial.

Aquesta primera Trobada Ecumènica neix com una activitat interdelegacions episcopals i ha estat organitzada per les delegacions d'Ecumenisme, l'Escola de Formació de Laics i Immigracions. I si diem que és la Primera Trobada Ecumènica és que n'hi ha d'haver d'altres... Per tant, el que hem volgut presentar és l'inici d'un cicle de trobades ecumèniques que s'aniran desenvolupant en diferents dates, però que tindran sempre (i almenys) una trobada ecumènica anual fixa en data propera a la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians (del 18 al 25 de gener).

La Trobada ha comptat amb la par-

ticipació activa de germans cristians no catòlics que han donat testimoni de la seva fe al mateix temps que ens explicaven la seva pròpia concepció de l'ecumenisme. Donem les gràcies al germà Samir (ortodòxia copta), que ens ha donat testimoni martirial del cristianisme en minoria perseguit i assassinat a Egipte; al pastor Roberto Presta (Església evangèlica), implicat absolutament en la tasca de unitat dels cristians; i al sacerdot romanès Rubnicki (ortodòxia romana), nouvingut a casa nostra. També gràcies al bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell, pel seu suport i ànims, i perquè comprèn com ningú que no es podrà orientar tot vers l'Evangeli fins que aquells que el prediquin no siguin u.

L'Església adventista acull per primera vegada la pregària ecumènica a Lleida

Jordi Curcó / Lleida

Per primera vegada l'Església cristiana adventista del Setè Dia va acollir, la tarda del dimecres 19 de gener, la pregària ecumènica celebrada a la ciutat de Lleida. Ho va fer al seu temple del carrer Vallcalent, que enguany celebra el 50è aniversari de la seva construcció.

Aquest fet ha estat qualificat de molt positiu per la delegada d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós de la diòcesi de Lleida, Francesca Agustí: «No solament els adventistes han obert les portes del seu temple per acollir-nos, sinó que també per primera vegada han participat de la pregària ecumènica amb les altres confessions cristianes. Estem molt satisfets i ha estat un gest molt positiu i esperançador.»

L'acte ecumènic va començar amb unes paraules de benvinguda del pastor Daniel Posse, que va manifestar la seva satisfacció per la trobada a la seva església. Va presentar després la Setmana de Pregària el pastor Juanjo Escudero, de l'Església evangèlica Ebenezer, per continuar amb la proclamació de la primera lectura feta per l'ancià de l'Església evangèlica Baptista, David Berenguer, mentre que Ferran Jové, pastor de l'Església evangèlica de la Bíblia Oberta, va recitar un salm. L'Església catòlica fou representada pel vicari general, Mn. Ramon Prat, el qual féu una reflexió partint de les primeres comunitats al voltant dels apòstols a Jerusalem. Tot seguit, el P. Daniel Simon, de l'Església ortodoxa romanesa, va proclamar la segona lectura.

La celebració va acabar amb el Parnostre, dirigit per la delegada d'Ecumenisme i diàleg interreligiós, participat per tots els presents agafats de les mans, en senyal de comunió i fraternitat. «Ha estat un goig viure aquest ambient de comunió i fe en Jesucrist», ha dit Francesc Agustí, que ha destacat també com a molt positiva la bona assistència, unes 200 persones, a aquest acte ecumènic.

Barcelona

Curs per acompanyar el malalt al final de la vida

Samuel Gutiérrez / Barcelona

Davant de l'augment del nombre de pacients amb malalties oncològiques, cròniques i degeneratives, així com de pacients geriàtrics i en situació de malaltia avançada, cada vegada són més els reptes que cal afrontar per tal de poder garantir a aquestes persones i als seus familiars una atenció integral que tingui en compte tant els aspectes mèdics, com els psicològics i espirituals. Aquest és, precisament, el gran objectiu del curs d'«Atenció integral al malalt al final de la vida» organitzat conjuntament per la Fundació "la Caixa" i el Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut de Catalunya.

Conèixer les cures pal·liatives i les bases terapèutiques; familiaritzar-se amb l'assistència interdisciplinària a malalts terminals; aprendre eines per tractar la relació amb les persones al

final de la vida, i aprofundir en la importància de les necessitats espirituals dels pacients, seran els quatre grans blocs que es tractaran al llarg de les tres jornades, de matí i tarda, que tindran lloc al CaixaForum de Barcelona els dies 16 i 23 de febrer, i el 2 de març. Pensat per a capellans de centres sanitaris, agents de pastoral de la salut o professionals sanitaris, la proposta d'aquest curs d'extensió universitària que imparteix el Centre d'Humanització de la Salut dels Religiosos Camils vol ser «una oportunitat per conèixer la necessitat de donar atenció integral a les persones malaltes al final de la vida i oferir recursos per poder treballar amb més eficàcia», afirma el capellà i metge Xavier Sobrevia. Una de les novetats d'aquesta proposta, recorda Mn. Sobrevia, és la incorporació amb normalitat de la dimensió espiritual i religiosa de la persona, «dimensions

que sovint s'ignoren o s'obliden, però que són reals en el malalt i que s'han de tenir en compte si volem aspirar a una mort en pau».

El curs serà impartit per professionals del món de la medicina i de la psicologia vinculats a la pastoral de la Salut, com ara José Carlos Bermejo, Xabier Azkoitia o Belén Díaz-Albo, a més de Mn. Alfons Gea, responsable del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut de Catalunya. «Volem que la gent que es dedica diàriament a atendre persones que pateixen i ho fan amb la gran experiència del tresor d'humanitat que té l'Església —explica Mn. Gea— puguin posar paraules al que fan i ampliar la seva capacitat amb nous coneixements.» La línia marcada des del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut és una aposta clara per una medicina més humanitzadora, que garanteixi la dignitat del pacient a partir

de l'atenció a tota la seva persona. «Encara avui és difícil garantir els mínims de dignitat per al final de la vida —afegeix el psicòleg Alfons Gea—. Són encara poques les unitats de cures pal·liatives i encara hi ha poc personal que doni tanta importància a l'acompanyament com al guariment. La medicina ha de ser més humana i humanitzadora. És simptomàtic que allà on es valora el paper de l'agent pastoral també es valoren els aspectes assistencial i de relació. En canvi, en una medicina mecanitzada i agressiva no es valora el paper de les persones que es dediquen a curar les ferides de l'ànima.»

Les sessions del curs d'«Atenció integral al malalt al final de la vida» s'impartiran en castellà i la inscripció, tot i que les places són limitades, és gratuïta. El termini d'inscripcions s'acaba el 8 de febrer. Més informació al tel. 933 171 597.

Barcelona

La rehabilitació de la catedral es coronarà amb una sèrie d'actes populars

Resten per aixecar vint metres del cimbori i ben aviat es començarà a restaurar la imatge de santa Helena

Carme Munté
Barcelona

Pràcticament és com fer la catedral nova. Així defineixen la seva tasca els responsables de les obres de rehabilitació de la catedral de Barcelona, unes obres que es van iniciar el maig de l'any 2004 i que és previst que s'acabin la primavera del 2012.

Serà el moment aleshores de compartir amb tota la ciutat el resultat final d'una rehabilitació que ha deixat com nous la façana, les torres laterals i el cimbori del primer temple de la diòcesi. Segons Mn. Joan Guiteras, degà del Capítol Catedral de Barcelona, volem que «la gent s'alegri juntament amb els canonges d'aquesta obra colossal».

Els actes de celebració podrien consistir en una representació teatral amb la magnífica façana de la catedral com a teló de fons, en unes jornades dedicades a l'arquitectura neogòtica present a casa nostra i, fins i tot, en una xocolatada per als infants de la ciutat.

Amb tot, són només projectes que a mesura que passi el temps aniran prenent forma. La prioritat, evidentment, és finalitzar les obres i poder retirar tots els elements que encara obstaculitzen la visió del conjunt, com la gran grua de 90 metres d'alçada que es va instal·lar a la plaça Nova el març de l'any 2007.

«Estic content de tot el procés», afirma Mn. Joan Guiteras, que també afegeix que, malauradament, són poques les persones que són conscients de l'envergadura de l'obra. De fet, el mateix cap d'obres de la catedral, Josep

Agustí Codinach

Cots, assegura que mai no ha treballat en un projecte tan important de rehabilitació, a càrrec de l'empresa Urcotex i dels arquitectes Mercè Zazurca i Josep Fuses. Una obra de rehabilitació que es va haver de posar en marxa quan es va detectar que les pedres de la façana, de les torres i del cimbori s'estaven esberlant a causa de l'oxidació de les grapes de ferro que les subjectaven.

Com en una mena de trencaclosques gegant els treballadors van extraient les pedres del temple i les numeren per fixar-ne la localització exacta. Si es poden aprofitar les netegen i, si no, les substitueixen per la nova pedra porta-

da d'Escòcia, que té el mateix color i composició que la pedra original de les pedreres de Montjuïc. Per subjectar la pedra s'ha escollit el titani, material que els responsables de la catedral esperen que tingui una durada molt més llarga que no la que ha tingut el ferro. Un cop fet tot aquest procés, les pedres són col·locades de nou al lloc que els correspon.

Aquesta feina laboriosa i la dificultat de finançament han fet que les obres de la catedral de Barcelona hagin fet honor a la dita tan popular d'«això dura més que les obres de la seu». Per a Mn. Guiteras, però, la preocupació no és el

temps ni els diners, sinó el fet d'oferir el llegat de la magnífica restauració de la catedral de Barcelona a les futures generacions de fidels i de barcelonins en general.

Després d'haver finalitzat la rehabilitació de la façana i de les torres laterals, resta pendent encara enllestir el cimbori, del qual queden 20 metres més per aixecar. Després caldrà rehabilitar el campanar litúrgic, les setze rosasses i la imatge de 3,5 metres de santa Helena, que, un cop restaurada, es tornarà a col·locar al seu emplaçament coronant el pinacle del cimbori. Es completarà la restauració amb l'enrajolat dels terrats. 20 milions d'euros és el pressupost total de les obres de restauració, una xifra que malgrat tots els esforços a l'hora de buscar fonts de finançament encara queda molt lluny d'assolir-se. L'ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i, en menor mesura, el Govern de l'Estat han ajudat en el finançament, com també els patrocinadors privats. Amb tot, segons Mn. Guiteras una de les principals fonts de finançament han estat les visites turístiques de 13 a 17 h que precisament tanta polèmica van generar. Altres iniciatives que s'han dut a terme per afavorir la col·laboració de la gent ha estat la campanya «Patrocina una Pedra».

Segons reconeix Mn. Guiteras, les obres de rehabilitació en un temple com la catedral de Barcelona no s'acaben mai. Altres millores que s'han fet ha estat la renovació de la instal·lació elèctrica i la restauració dels retaules gòtics i renaixentistes.

Malgrat tot, Mn. Joan Guiteras continua tenint una inquietud: deixar un testimoni de la nostra època per a la història, perquè una cosa és restaurar i una altra és crear alguna cosa nova. Per això, el degà del Capítol Catedral continua fidel al seu projecte de construir un museu que pugui acollir els tresors de la catedral com la custòdia del segle XIV o el tron del rei Martí l'Humà. El principal escull, però, continua sent trobar-li l'emplaçament adequat.

Boicot a les misses a la Facultat d'Econòmiques de la UB

Samuel Gutiérrez / Barcelona

El canvi d'ubicació, fa uns quants mesos, de la capella del Campus de Pedralbes de la UB des de la Facultat d'Empresarials a la d'Econòmiques ha estat la guspira que ha encès un nou enfrontament entre defensors i detractors d'aquest tipus de serveis confessionals a la universitat pública. L'Associació d'Estudiants Progressistes de la UB, recolzats per un grup de professors, ha aprofitat la reubicació a Empresarials del tradicional espai de culte catòlic per reivindicar «la laïcitat d'una universitat pública en el marc d'un Estat aconfessional». Ho han fet amb protestes públiques, organitzant assemblees i, des del mes de novembre passat, fent-se presents els dimecres a la capella per tal d'obstaculitzar la celebració eucarística. Tot i que inicialment justificaven la seva protesta pel fet que la capella s'hagués reubicat en una antiga aula d'estudis la qual cosa, segons ells, els perjudicava en la seva formació acadèmica, aviat es va fer palès que es tractava sobretot d'una

reivindicació ideològica. Malgrat que la Universitat ha habilitat fins a set noves sales d'estudi, les protestes continuen caracteritzades pel to cada vegada més laicista.

Com a conseqüència d'aquestes reivindicacions que, en alguns moments, han arribat també a amenaçar la seguretat dels assistents a les celebracions eucarístiques, des de la Universitat han decidit suspendre momentàniament les misses dels dimecres, les més nombroses, mentre que es mantenen les de dilluns i dijous al campus de Pedralbes de la UB. La interrupció de l'eucaristia dels dimecres tindrà lloc fins que s'acabin unes obres de millora en els accessos per tal de garantir la seguretat dels assistents. Davant d'aquesta flagrant limitació de drets fonamentals, el deganat de la Facultat d'Economia i Empresa de la UB ha emès recentment un comunicat en el qual manifesta «la seva obligació de preservar l'exercici de drets fonamentals, com són el dret de llibertat religiosa i de culte; i el dret a la lliure expressió». També recorda «el conveni entre la UB

i l'arquebisbat de Barcelona que cedeix al SAFOR l'ús d'una capella a la facultat». Finalment, des del deganat, es fa «una crida a aquells que considerin que aquest conveni hauria de modificar-se a manifestar les seves reivindicacions amb respecte dels drets fonamentals, i en els òrgans democràtics de govern que regeixen la nostra universitat, els únics legitimats per modificar acords presos».

Amb neguit, i fins i tot una certa dosi d'indignació, es viu aquesta situació en el si del col·lectiu catòlic del campus de Pedralbes de la UB. Precisament, els acords entre la UB i l'arquebisbat de Barcelona van ser el resultat d'una demanda per part d'un grup significatiu de docents i alumnes que van expressar el seu desig de poder viure i celebrar la seva fe en el marc universitari. Des de fa dècades se celebra els dimecres l'eucaristia en el campus de Pedralbes amb una assistència que ha anat en augment en els últims anys. Tant és així que fins i tot es va obrir el culte els dilluns i dijous, tot i que aquestes celebracions

són més minoritàries. El delegat de Pastoral Universitària de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Joaquim Vidal, ha manifestat davant dels micròfons de Ràdio Estel la seva voluntat d'arribar a una solució adient. «La postura de la Universitat —ha afirmat Mn. Vidal— és que aquestes situacions no es tornin a repetir... i per això s'estan intentant prendre certes mesures. Desitgem que es torni a la normalitat el més aviat possible.» I ha afegit: «Les protestes vénen d'un grup reduït, però sorollós, que reivindica la laïcitat de la Universitat. Més que laïcitat és laïcisme. No és que ells no vulguin anar a missa, sinó que no volen que els altres hi assisteixin. Això va clarament contra la llibertat fonamental de les persones i contra la llibertat de culte.»

A l'espera que es pugui arribar a una solució, encara que reconeixent un cert escepticisme, el col·lectiu d'alumnes i docents catòlics de la UB han creat una plataforma cívica en defensa dels drets civils i la llibertat religiosa a la universitat pública.

Girona

Premis Sant Fèlix per a Càritas Garrotxa i Amics de l'Alta Garrotxa

Els guardons els concedeix la Delegació de Mitjans de Comunicació

Víctor Gay
Girona

El Jurat dels Premis Sant Fèlix, que presideix el vicari general, Mn. Lluís Suñer, i que enguany arriben a la seva quinzena edició, els ha concedit a Càritas Garrotxa i a l'entitat Amics de l'Alta Garrotxa. Aquests guardons que convoca i concedeix la Delegació episcopal de Mitjans de Comunicació Social a l'entorn de la festa de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, reconeixen la trajectòria de servei i activitat social, educativa, de comunicació i de formació que porten a terme persones i entitats en l'àmbit territorial de la diòcesi, ja siguin estrictament d'Església o de la societat civil.

Càritas Garrotxa, que va rebre tots els vots del Jurat, aplega i coordina els serveis i accions corresponents a l'arxiprestat de l'Alt Fluvià que coincideix pràcticament amb la comarca olotina. Amb aquesta iniciativa s'optimitzen els recursos i les accions, la més recent una recollida d'aliments i productes bàsics arreu de la comarca que en una setmana va aportar dotze tones dels esmentats productes que es reparteixen a mesu-

El santuari de Santa Maria de les Agulles, a la vall de Riu, recuperat en una de les accions més decidides dels Amics de l'Alta Garrotxa.

ra que són necessaris. També disposa d'un centre de repartiment d'aliments segons el model d'autoservei i on els beneficiaris aporten quantitats simbòliques, però que elimina el sistema de la donació. Un centre de distribució de

roba i d'elements per a la llar és un altre dels serveis de Càritas Garrotxa. Totes les parròquies de l'arxiprestat coordinen les seves activitats relacionades amb Càritas des d'aquests serveis i mantenen la seva identitat parroquial.

Trenta-cinc anys de bona feina dels Amics de l'Alta Garrotxa

L'any 1976, per iniciativa del malaguanyat promotor cultural, empresari i polític Ramon Sala i Canadell, traspassat l'estiu del 2008, es constituïa l'entitat Amics de l'Alta Garrotxa, per a la defensa, recuperació i conservació del patrimoni arquitectònic (bàsicament més de mig centenar d'esglésies romàniques), cultural i natural d'aquesta part de la comarca olotina víctima d'un despoblament quasi total amb l'amenaça de pèrdua definitiva de tots aquests elements.

Tot un seguit d'activitats, des de camps de treball amb gran participació de voluntaris, publicacions, propostes administratives per a la salvaguarda de la natura, etc. han permès, fins aquests moments, la millora d'una dotzena de les esmentades esglésies, algunes de les quals són fites del romànic i d'altres íntimament unides a les tradicions de la més fonda religiositat popular.

De ben segur que l'enyorat Ramon Sala, a qui també es recorda des dels cims de Santa Bàrbara de Pruneres la primera acció de salvaguarda que es portà a terme aquell 1976, estarà satisfet amb el reconeixement del Premi Sant Fèlix, que com sempre es concreta en una escultura de l'artista gironí Josep Perpiñà i Citoler, que estiliza el campanar de la parròquia major de Sant Feliu de Girona, primer referent cristià a l'actual diòcesi.

Tortosa

Els infants comparteixen jocs a redós de la parròquia.

Nadal-Cat a la parròquia de Campredó

Víctor Manuel Cardona / Campredó

Per setè any consecutiu la parròquia de Sant Joan Baptista de Campredó va organitzar durant la setmana de Nadal un parc infantil per a tots els nens i nenes del poble. Més de cinquanta xiquets ajudats per prop de trenta joves i adolescents del poble van passar una setmana de jocs, activitats i educació en el marc de la parròquia i des de la perspectiva catequètica.

És un servei que la parròquia ofereix als nens i nenes del poble en aquests dies de vacances quan el fred fa més difícil els jocs i les activitats lliures al carrer. Un servei que es pot oferir des de l'església gràcies a l'ajuda desinteressada dels joves dels grups parroquials

i dels adolescents de la catequesi de Confirmació del poble que ja ho tenen com una activitat del Nadal i que fan del poble una ocasió de festa, d'educació i de catequesi. Des dels tres anys fins als dotze són els qui estan convidats a participar-hi per reunir-se en cinc grups diferents: els estels —els més petits—, els àngels, els pastors, els patges fins a arribar als Mags —que són els més grans. Allí, en cada grup hi ha un jove monitor responsable que, ajudat per dos o tres més, ofereix als nens i nenes diferents propostes de manualitats, pintura, redacció... Tot d'acord amb la seva edat i coordinat per una pedagoga responsable que és la que supervisa les activitats i ofereix suggeriments. És clar, tot des de la perspectiva del Nadal cristià.

Lleida

Premien vuit parròquies pels seus pessebres

Jordi Curcó / Lleida

L'Agrupació llerdenca de Pessebristes ha premiat enguany vuit parròquies de la ciutat de Lleida pels pessebres que han muntat i presentat al LXXVI Concurs de Pessebres, en aquest Nadal.

El primer premi ha estat atorgat al monumental pessebre que des de fa uns quinze anys munta Virgilio del Olmo, amb la col·laboració de la seva esposa, a la parròquia de Sant Pau del populós barri de la Mariola. El Jurat ha valorat el treball de conjunt de tot el pessebre, on destaca la bona perspectiva, la seva lluminositat i els complements d'aigua, així com les diverses escenes que acompanyen la principal del Naixement. El pessebre compta, a més, amb un bon grup de figures mòbils que li donen singularitat pròpia.

El segon premi l'ha obtingut el pessebre de la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè, dels pares Mercedaris. Es tracta d'un altre pessebre monumental, amb gairebé 80 m² de superfície i amb més de 500 figures. El Jurat ha valorat les seves considerables dimensions i el treball de muntatge, en el qual han pres part més de 40 voluntaris i col·laboradors de la parròquia encapçalats pel seu rector, el P. Joaquín Millán. Destaca també en aquest pessebre la seva narració catequètica i bíblica, que permet visionar cadascuna de les escenes dels

pessebre, des del relat evangèlic. El tercer premi el jurat l'ha atorgat el diorama del santuari-parròquia de Santa Teresina, dels pares carmelites.

Així mateix els pessebristes lleidatans han atorgat cinc accèssits als pessebres de les parròquies de la Sagrada Família i Santa Teresa Jornet al barri de Cappont, la Mare de Déu de Montserrat, Sant Llorenç i al pessebre de la parròquia de la Mare de Déu del Carme.

L'Agrupació ha guardonat també en l'apartat de pessebres monumentals el que tots els Nadals munta el pessebrista Josep Figueres, a la residència Joana Jugan de les Germanetes dels Pobres.

L'entitat valora molt positivament que les parròquies de Lleida construeixin els seus pessebres i els presentin a concurs, perquè —segons diuen— amb aquesta acció les parròquies promouen també elles i no solament l'Agrupació de Pessebristes la tradició pessebrista en les seves comunitats, valorant aquesta tradició com una eina senzilla, però vàlida, d'evangelització i de donar a conèixer molt especialment als infants els principals misteris de la nostra fe, com és l'Encarnació de Jesús.

Tots els pessebres podran ser visitats fins al 2 de febrer, festa de la Presentació de Jesús al Temple o Candelera, dia en què antigament i segons és tradició es retiraven els pessebres de les llars i de les esglésies.

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

PELEGRINATGE DIOCESÀ A ROMA PER ASSISTIR A LA BEATIFICACIÓ DE

Joan Pau II

Presidit per l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Lluís Martínez Sistach,
Arquebisbe Metropolità de Barcelona
Organitza: Club+Amics (Amics de Catalunya Cristiana)

Del dissabte 30 d'abril al dilluns 2 de maig de 2011
o bé de dissabte 30 d'abril al diumenge 1 de maig a la tarda

Roma t'està esperant...

Per a preus i més informació **934 092 770**

El bisbe Jesús reprèn la visita pastoral

És una ocasió singular perquè el bisbe pugui acostar-se a la realitat de les parròquies

Cristina Sánchez
Palma

El bisbe de Mallorca, Mons. Jesús Murgu, du a terme fins al 13 de febrer una nova visita pastoral a l'arxiprestat de Palma 3, que comprèn les parròquies de Son Espanyolet, Beat Ramon Llull, Establiments, Sa Indioteria, Es Rafal, El Vivero, La Real, Cas Capisol, Sant Francesc de Paula, Son Dameto, Son Cladera, Son Rapinya, Son Roca, Son Sardina, Verge de Lluc i Sa Vileta.

La visita pastoral ofereix una ocasió singular perquè el bisbe pugui, personalment, acostar-se a la realitat de les parròquies i a aquelles persones que, a més dels preveres, tant feels laics com consagrats, atenen els diversos serveis de la vida parroquial. D'aquesta manera, el bisbe s'ha interessat per fer-se càrrec de projectes i dificultats, de la incidència dels programes i serveis diocesans, així com oferir la seva paraula per orientar tasques i animar la renovació constant de la pròpia fe i vida cristiana, personal i comunitària.

Amb motiu d'aquest esdeveniment, s'ha ofert a les parròquies la possibilitat d'iniciar la preparació de la visita mitjançant la posada a punt dels documents i llibres parroquials, a través de la realització d'un treball-informe de revisió i anàlisi de la pròpia realitat parroquial en els aspectes més importants, així com de fer partícip el

La visita pastoral permet un contacte directe amb els rectors i els fidels.

«S'ha ofert a les parròquies la possibilitat d'iniciar la preparació de la visita mitjançant la posada a punt dels documents i llibres parroquials»

conjunt de cada comunitat parroquial de l'esdeveniment, anunciant-lo i il·lustrant-ne els seus membres.

La visita pastoral és un costum antic, potenciat per múltiples Concilis Provincials d'Esglésies particulars; ara

bé, en la forma que ara les coneixem varen néixer en el Concili de Trento (1545-1563).

A Mallorca aquestes disposicions es posaren en pràctica ben aviat de la mà del canonista Dídac d'Arnedo l'any 1553. Hi va residir fins a l'any 1572 i és el qui va fer les primeres visites a les nostres parròquies. Cada visita ens diu el dia i l'any que la fa. Ens descriu el que troba a cada parròquia, església, ermita, monestir, hospital... i entre el que diu, el que mana fer i el que prohibeix que es faci, ens va mostrant la situació material dels nostres pobles, les manifestacions socials que hi havia.

De llavors ençà cada bisbe ha fet la visita pastoral. Uns n'han fetes moltes, segons els anys que ha durat llur pontificat, altres no han tengut temps de fer-ne gaires, i altres no en feren cap ni una. Altres les feien fer al vicari general o simplement a un clergue nomenat visitador.

Actualment la visita es fa de manera un xic diferent, ja que es posa més èmfasi en les persones, en les activitats pastorals que es fan ja a nivell parroquial o arxiprestal, mirant d'encoratjar la vida cristiana dels fidels.

Compartint projectes d'evangelització en el món infantil i juvenil

C. S. / Son Roca

El dissabte 8 de gener a la casa d'espiritualitat de Son Roca es reuniren els delegats de catequesi i joventut de les Illes Balears per compartir els diferents projectes d'evangelització en el món infantil i juvenil de les nostres illes. El

migdia, amb la participació de diferents membres de les delegacions i el vicari general de Cúria tingué lloc una pregària i després el dinar. A l'horabaixa l'equip de la Pastoral de Joventut continuà reunit preparant els actes que tindran lloc amb motiu de la vinguda de la creu dels joves del 18 al 22 de febrer.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810 Fax: 934 092 775,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

A la teva parròquia, a més del propi full de la parròquia,

DESCOBREIX:

El full diocesà

(al bisbat de Vic: **Full diocesà**; al bisbat d'Urgell: **Full dominical**; al bisbat de Tortosa: **Vida diocesana**; al bisbat de Terrassa: **Full Dominical**; a l'arquebisbat de Tarragona: **Full Parroquial**; al bisbat de Solsona: **Full Diocesà**; al bisbat de Sant Feliu: **Full Dominical**; al bisbat de Lleida: **Vida Parroquial**; al bisbat de Girona: **Full Parroquial**; a l'arquebisbat de Barcelona: **Full dominical**)

i el nostre setmanari Catalunya Cristiana

www.catalunyacristiana.cat

El consiliari diu...

Testimoni dels ancians Simeó i Anna

Miquel Bada, pvre.
Consiliari
interdiocesà de
Vida Creixent

Després de les entranyables festes de Nadal i Epifania i, si ho volem, en el mateix marc, a l'evangelí de sant Lluc apareixen dues persones grans, senzilles, humils i centrades en les coses del Senyor i en el temple de Jerusalem. Simeó, que «era un home just i pietós esperava l'hora en què Israel seria consolat». Ple de l'Esperit de Déu i d'esperança, era aquesta convicció que el feia anar sovint al temple; i en un d'aquests moments, entraven els pares amb l'infant Jesús als braços, per complir la Llei del Senyor.

Simeó prengué en braços l'infant i beneí Déu dient: «Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el vostre poble.»

Quina clarividència la d'aquest home gran que viu l'experiència de Déu i es deixa conduir pel seu Esperit! Quina confiança en les profecies de l'Antic Testament que anunciaven la vinguda del Messies! Ja és aquí, què més puc esperar? El text evangèlic ens diu: «El seu pare i la seva mare estaven meravellats d'això que es deia d'ell.»

L'altre testimoni és també una persona gran, una vídua de vuitanta-quatre anys, «ella no es movia mai del temple, dedicada nit i dia al culte de Déu amb dejunis i oracions».

Ella també es trobava allà i ella també es fa ressò de les paraules de Simeó, «donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jesuralem seria redimida».

Respirava un clima d'alliberament i tenia la necessitat de comunicar-ho a tothom. Era una dona religiosa, però també evangelitzadora. En la festa de la Presentació del Senyor —la tradicional Candelera— se celebra la festa patronal del moviment de gent gran, Vida Creixent. És tota una invitació a viure la nostra fe i la proximitat del Fill de Déu a la nostra vida; és també una invitació a imitar-lo i a anunciar-lo com a llum per a tots els homes i les dones del món. Ho hem de viure i n'hem de ser testimonis. Resumint, presència i assistència a la casa de Déu, atenció a les persones, i amb mirada profunda il·luminada per la gràcia de l'Esperit. És una bona lliçó i conclusió d'aquesta escena de l'evangelí de Lluc per a tots els grups de Vida Creixent a l'hora de reflexionar sobre les benaurances.

Bisbat de Barcelona

XXVII Assemblea diocesana celebrada el 30 d'octubre del 2010

Ester Bandés

Parròquia de Sant Isidor

Va tenir lloc a l'església parroquial de Sant Isidor de Barcelona, amb la participació dels bisbats de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

Malgrat que el dia coincidí amb l'inici del pont de Tots Sants, l'assistència va ser molt nombrosa (prop de 150 persones).

Seguint l'ordre del dia plantejat, l'assemblea es va iniciar amb unes paraules d'acollida de Mn. Josep Lluís Fernández, rector de la parròquia, que ens va obrir les portes per reunir-nos i es va excusar de no poder seguir acompanyant-nos a causa d'altres compromisos sorgits a darrera hora.

Tot seguit, Mn. Bada, consiliari diocesà de Vida Creixent, va presidir la pregària inicial per la pau, amb la intervenció de quatre lectors del nostre moviment. El seu contingut va ser molt engrescador, totalment en línia amb el tema de les benaurances sobre les quals reflexionarem d'una manera molt especial aquest curs. Aquesta pregària en va ser una introducció excel·lent.

Van completar la primera part de l'assemblea les encoratjadores paraules d'en Sergi Òliba, el nostre coordinador diocesà. Tant de bo aconseguim continuar creixent en fe, esperança i amistat i que de tot plegat, se'n derivin les bones obres que projectin al nostre món (el més proper i el més llunyà), el camí de felicitat que Jesús ens ensenya.

A continuació es va comentar el canvi de l'article 14 de l'Estatut de Vida Creixent de l'arquebisbat de Barcelona, per adaptar-lo als estatus de Vie Montante Internacional i de Vida Ascendente. Figura amb detall en el llibret que es va lliurar a tots els assistents a l'acte.

En Sergi Òliba va subratllar que l'únic canvi que sofreix fa esment al període de permanència en els càrrecs dels qui governen i administren la comissió diocesana. Fins ara era de tres anys i podia ser renovable per a un segon trienni. A partir d'aquest any, la durada serà de quatre anys, tant pel primer període a

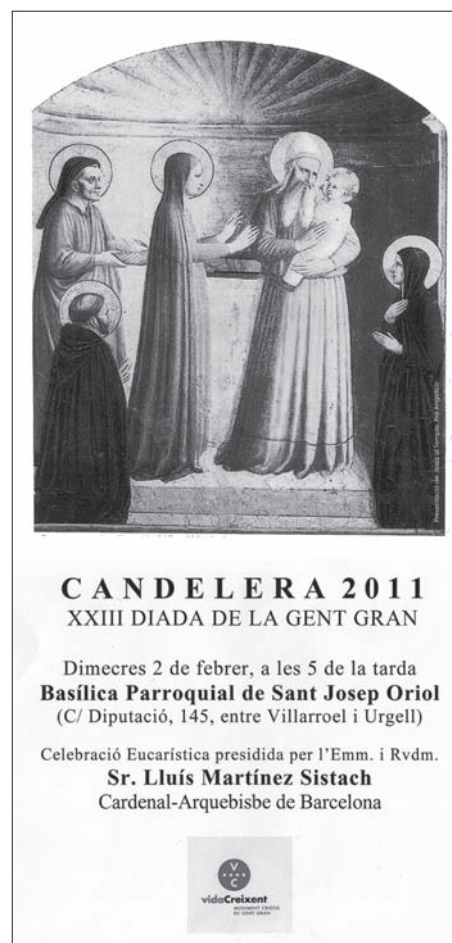
partir de l'elecció com pel de la possible renovació. Va continuar la Maria del Carme Janer, vicepresidenta de la coordinadora, fent un resum de la Memòria del curs 2009-2010, inclòs en el plec d'informacions lliurat als assistents:

- Trobades d'animadors
- Cursets de formació per a animadors de Vida Creixent
- Reunió d'animadors de final de curs
- Preparació de temes de curs (aquest any «Les Benaurances un estrany camí de felicitat», escrit pel P. Francesc Roma, s.j.)
- Festa de la Candelera
- Trobada interdiocesana de Montserrat
- XXVI Assemblea a Barcelona
- Consell interdiocesà a Barcelona, amb els responsables de tots els bisbats de Catalunya i les Illes i Andorra
- Assemblea de la diòcesi de Girona a l'Escala
- Final de curs de la diòcesi de Menorca
- Trobada informativa a Manresa

I un llarg etcètera d'activitats molt ben organitzades, participades i presidides pels membres de la coordinadora, amb la presència del bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull; l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i la Dra. Núria Calduch Benages, de la comunitat de Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzeret.

Respecte dels objectius per al curs 2010-2011, detallats àmpliament en el corresponent plec lliurat als assistents, en Pere Arribas fa incís en la necessitat de continuar sensibilitzant a tots els membres del moviment, pel que fa a la importància de la seva participació en el seu funcionament en relació amb:

- L'aprofundiment en els pilars del nostre moviment (amistat, espiritualitat, servei)
- Continuació i ampliació en la tasca de reunions per arxiprestats, que fomentin la creació de grups parroquials nous
- Obrir les reunions de grups, celebracions i actes, a amics i coneguts
- Buscar contactes per trobar espais de col·laboració amb moviments i associacions de les diòcesis de Barcelona, Sant

AGENDA

FEBRER

Dimecres 2: celebració Candelera. Simeó i Anna, patrons de Vida Creixent. Basilica de Sant Josep Oriol. A les 17 hores. Eucaristia concelebrada presidida per l'Emm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe de Barcelona.
Dijous 3: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema IV: *Feliços els compassius, Déu se'n compadirà.*
Dijous 10: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 3. Tema IV: *Bienaventurados los misericordiosos, porque ellos alcanzarán misericordia.*

Feliu de Llobregat i Terrassa

- A més del grup de preparació de temes dels dijous, formar grups de treball nous, per a aquells temes que puntualment ho requereixin
- I en general, esperit de millora en tot el que ja s'està fent (revisions mensuals d'animadors, Ressò, difusió a través dels mitjans de comunicació, celebracions d'aniversaris de la formació de grups, etc.)

L'experiència ens ha anat ensenyant que, com més gran és el grau de comunicació entre nosaltres i les diferents entitats eclesials i laiques de la nostra diòcesi, els resultats són més satisfactoris. Per anar aconseguint tot això és molt important la col·laboració de tots. Ànims, doncs!

Molt digne de destacar i agrair va ser la magnífica xerrada que ens va oferir el P. Francesc Roma, s.j. (autor, com sabeu, del nostre tema d'enguany) sobre el tema *Benaurades benaurances*. Tot just al començament de les nostres trobades de curs, ha estat molt engrescador escoltar els diversos matisos que ens va oferir sobre les Benaurances, la carta magna dels seguidors de Jesús. Tot un repte.

A continuació es van fer trenta minuts de descans, que van precedir l'Eucaristia presidida pel nostre consiliari, Mn. Miquel Bada, assistit pel nostre diaca, Mn. Pere.

Abans de passar a tenir temps d'esbarjo, acompanyat de refrigeri, es va procedir al lliurament dels diplomes commemoratius de la formació de grups, a tots aquells que ja fa vint anys o més que formen part de Vida Creixent que aquest any van ser les parròquies de la Puríssima Concepció, Sagrada Família, Sant Joan de Gràcia, Mare de Déu del Carme, Sant Josep de Badalona, Santa Maria del Remei i Sant Isidor.

Crec que tots vam sortir satisfets de la trobada. Amb ganes que també aquest curs, la comunió i participació entre tots nosaltres, guiats per l'Esperit de Jesús de Natzeret, sigui creixent i esperançada, projectada cap a la construcció del Món Nou que tots anhelem. Ben segur que el Senyor ens hi ajudarà.

La veu del metge

La nostra memòria (2)

Entendre el funcionament del cervell comporta una dificultat immensa. És curiós que al cervell humà li costi tant de saber com funciona ell mateix. És per això que advertim que les descripcions següents són simplificacions incompletes, però ens poden permetre entendre el funcionament del cervell.

Memòria dels tres cervells

Els estudis de fisiologia comparada entre animals i persones semblen suggerir que el cervell humà està constituït per tres estructures cerebrals diferents molt interrelacionades entre elles, formant una única unitat funcional com un sol cervell «tri-únic». Les tres formacions tenen cadascuna la seva intel·ligència especial, la seva pròpia subjectivitat, el seu propi sentit del temps i espai i la seva pròpia memòria.

- El primer d'ells és el paleo-encèfal. El seu funcionament és similar al model de cervell dels rèptils. La seva mida és petita i és el responsable de la supervivència i l'adaptació de les funcions vitals a canvis del medi ambient. No té capacitat de pensar ni sentir, perquè la seva funció és la d'«actuar». S'ocupa de la respiració, la freqüència cardíaca, la temperatura corporal, l'equilibri i en darrera instància marca l'instint de fugir o lluitar. Inicia l'impuls per a la supervivència: menjar, beure, temperatura corporal, sexe, territorialitat, necessitat d'aixopluc i de protecció. És un cervell funcional, territorial, responsable de conservar la vida i en les persones seria capaç de cometre les atrocitats més grans.

La seva capacitat d'aprendre, anticipar o memoritzar és mínima i, com a conseqüència d'això, situa la persona en el present, per la qual cosa sempre està desvinculat de qualsevol record o pensament del passat. No pensa ni sent emocions; és pura impulsivitat. Organitza i processa les funcions que tenen a veure amb «el fer» i «l'actuar», la qual cosa inclou les rutines, els hàbits, la territorialitat, l'espai vital, el condicionament, les addicions, els rituals, els ritmes, les imitacions, les inhibicions i la seguretat, és a dir, conductes programades per a la preservació de l'espècie i els canvis fisiològics necessaris per a la supervivència.

- El segon cervell és el cervell «mamífer» o límbic. Està associat a la capacitat de sentir i desitjar. En aquest «cervell» es troben les neurones que suporten la memòria a llarg termini i les funcions emocionals (amistat, odi, por, còlera, alegria, tristesa, etc.), així com els rituals «animals» que comprenen els enfrontaments i les aliances destinats a seleccionar la nostra millor evolució individual basant-se en una experiència anterior, tot i que sigui inconscient, per la qual cosa exerceix una gran influència sobre el nostre comportament.

Aquesta part és capaç de posar el passat en el present (present + passat) i, per tant, es produeix aprenentatge i s'activa quan ens emocionem. Dóna la

El somni és un dels àmbits més complexos de la memòria cerebral.

capacitat de memoritzar els comportaments que agraden o desagraden, la noció d'èxit o fracàs, la recompensa i el càstig. En realitat, memoritza tot allò que ens passa associat a una emoció agradable o desagradable.

La funció d'aquesta memòria a llarg termini pròpia del segon cervell o cervell mamífer és de gran utilitat, tant per no cometre els mateixos errors del passat, com per reproduir les experiències agradables. Pel que fa a la salut, actua conjuntament amb el cervell primitiu i plegats integren una resposta en el «present», però amb l'experiència favorable o negativa de les experiències «passades».

- El tercer cervell o *neo cortex* és el centre del raciocini, el pensament conscient, l'anàlisi lògica, la capacitat per comprendre les lleis que regeixen l'univers i la memòria a mig termini. Disposa de dos grans hemisferis cerebrals. L'esquerre està associat a processos de raonament lògic, anàlisi i síntesi i descomposició d'un tot en les seves parts (llenguatge i pensament seqüencial). El dret està dedicat sobretot a processos associatius, imaginatius i creatius que s'associen amb la possibilitat de veure globalitats i establir relacions espacials entre les parts.

El *neo cortex* és flexible i té una capacitat d'aprenentatge gairebé infinita. Gràcies a la seva existència pot constituir-se «la cultura», perquè amb l'estructura del *neo cortex* és amb el que es «parla», es «llegeixen» els símbols, es raona i es fan associacions d'idees considerant les experiències passades i es creen les il·lusions futures.

L'aparició de l'ús del calendari per les persones implica el desenvolupament de la capacitat d'anticipar, planificar, visualitzar i de posar el «futur possible» en el present. Mentre que els animals, sobretot els mamífers, són capaços de desenvolupar emocions i aprendre, la capacitat de posar el futur en el present (present + passat + futur) de formes molt elaborades resulta només de les persones. De les alteracions d'aquesta funció sorgeixen les psicosis en les quals es pren per «real» el que «no és en el

present», de manera irreductible i sense distanciament emocional.

Cervell, memòria i somni

D'altra banda, dins de la complexitat de la memòria del cervell hi ha un camp encara més complex: el dels somnis. Algunes experiències suggereixen que la fase més profunda del període del somni diari serveix per seleccionar amb quina «força» es memoritzaran les dades i les conclusions emocionals de les experiències viscudes durant el dia. És el moment de la selecció del que romandrà així memoritzat durant anys, ja sigui en la memòria conscient o en la inconscient.

En conclusió, podríem dir que el cervell íntegre de les persones és una memòria que actua en el present mirant cap al futur.

Dr. Ferran L Tognetta

(22324fta@comb.cat)

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Subscriviu-vos-hi
per 120 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 120€ per any

☐ Dos pagaments semestral de 60€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data (dd/mm/aa)

□ □ □ □

□ □ □ □

□ □

□ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

El pensament religiós de Joan Maragall

Cicle de sis conferències organitzades per la Fundació Joan Maragall

Mónica García
Barcelona

Dins dels actes commemoratius del cent cinquantè aniversari del naixement de Joan Maragall i del centenari de la seva mort, la Fundació Joan Maragall (FJM) vol aproximar-se al pensament religiós del poeta, fins ara monopolitzat pel debat entre l'ortodòxia i l'heterodòxia. Es tracta d'un cicle de conferències que tenen lloc a l'auditori de la FJM, tots els dimecres des del 12 de gener fins al 16 de febrer. El coordinador del cicle, Pere Lluís Font, va assenyalar el primer dia la necessitat de revisar els tòpics i desviar el centre d'atenció a l'evolució de les diverses ànimes que en la persona de Maragall coexistien de forma no totalment pacífica.

El primer convidat d'aquest cicle de conferències sobre Joan Maragall va ser el professor Ignasi Moreta, doctor en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra amb la tesi *No et facis posar cendra* sobre Joan Maragall. Moreta és també el director literari de l'editorial Fragmenta, de llibres no religiosos sobre religió. Altres experts que examinen el pensament de Joan Maragall són Ramon Pla i Arxé, Anna Maria Blasco, Pere Maragall, Pere Lluís Font i Josep Maria Jaumà.

El punt de partida del Dr. Ignasi Moreta per abordar el pensament religiós de Maragall va ser la resposta del Faust de Goethe a la *Gretchenfrage*, la gran pregunta sobre la creença en Déu. «Creus en Déu?», pregunta Gretchen a Faust. Aquest respondrà que l'important no és el nom que donem al sentiment

Agustí Codinach

El Dr. Ignasi Moreta va impartir la primera ponència del cicle.

del misteri, sinó l'experiència d'aquest sentiment.

Faust —i també Maragall— es distanciacia així de les religions dogmàtiques, del compliment d'actes de culte, i aposta per una vivència lliure del misteri en què l'important no seria el nom donat a les coses —la confessionalitat—, sinó el sentiment d'aquest misteri. Joan Maragall es desmarcava d'aquesta manera del catolicisme del seu temps. Per això, quan el 1904 el poeta va incloure la resposta de Faust a la seva versió de *La Margarideta*, el prevere Gaietà Soler la va considerar «una immoralitat de lo més fondo».

Maragall defensarà la coexistència pacífica de les religions de tal manera que cadascú pugui viure-la intensament en lloc de voler convertir els altres. Moreta va recordar aquí que, per contra, Jaume Balmes —que probablement

Joan Maragall havia llegit a la seva biblioteca— havia escrit que «l'existència de moltes religions és un mal gravíssim (...); és absurd que qualsevol religió sigui agradable a Déu; (...) il·lusions i impostures de les altres religions». A més de la lectura de *Faust*, Maragall havia rebut la influència del llibre *Els herois*, de Thomas Carlyle, que el poeta havia llegit i subratllat i on el pensador escocès defensava que en totes les religions «hi va haver una veritat, si no, cap home no les hauria sostingut».

Joc de rols

És també la polèmica Gretchenfrage la que permet, segons Moreta, associar la religió a uns rols entre l'home i la dona en el pensament de Maragall. La dona és representada per la creença ferma en els dogmes, la pràctica del culte i l'adhesió plena a la tradició catòlica; l'home, per la seva banda, s'identifica amb una religió més lliure, panteista i anticlerical.

Aquests rols seran presents en la vida conjugal del poeta, quan Clara Noble voldrà un col·legi catòlic per als seus fills mentre Maragall en preferirà un de laic; quan Clara resarà el rosari en família, del qual Joan no hi participarà; quan Clara demanarà un bon nombre de capellans en el moment de la mort del seu marit malgrat la defensa que ell va fer durant tota la seva vida de «les intromissions dels levites que volien manegar la seva família» (en paraules de Josep Pijoan, amic del poeta).

Aquest joc de rols va quedar igual-

ment palès en el cèlebre duel dialèctic entre l'abadessa Adelaisa i el comte Arnau. La primera argumentarà en defensa de la virtut, l'ascetisme i l'eternitat. El segon replicarà en favor del desig, el plaer i la vida d'aquest món. Encara en la seva maduresa, Maragall descriurà, irònicament, l'escàndol que va provocar la lectura de Voltaire en una fugaç i tradicional nòvia que va tenir.

Ignasi Moreta va destacar quatre etapes en l'itinerari espiritual de Maragall. Segons l'editor, en un primer temps, el Joan Maragall nen i adolescent va viure un catolicisme fervorós que poc a poc va decantar-se cap a un panteisme romàntic, on exalta l'art, la natura i l'amor. A partir del 1890, l'escriptor es va integrar en la societat burgesa i va acceptar el catolicisme de l'època sense fer-ne, però, bandera.

Vers el 1901, Maragall es va introduir en un neoespiritualisme i es va distanciar de l'ortodòxia catòlica de Torras i Bages i de Gaudí, coetanis seus. Finalment, en els últims mesos de vida, Joan Maragall va reflexionar sobre l'origen i finalitat de la religió i va fer una crida a una fe viva capaç d'establir una relació entre el temps i l'eternitat. En aquest recorregut vital del poeta hi ha unes constants que defineixen el pensament religiós de Joan Maragall.

Moreta va considerar Maragall com «el millor poeta de contingut de la literatura catalana moderna». Maragall no escriu impressions, sinó que pensa i en fa crítica, va assenyalar el ponent. Tampoc no es queda en la simplificació reduccionista del dogma-heretgia, del cristianisme-panteisme etc. Va més enllà, cerca i és receptiu a altres pensaments. En el pensament de Joan Maragall qualsevol camí religiós pot ser vàlid si és cercat amb sinceritat i li repugna la «fe mòrbida professada de manera maquinal i malaltissa». Finalment, Maragall també es trobarà sempre confrontat entre el món terrenal i el món ultraterrenal o la qüestió de com compatibilitzar el temps i l'eternitat.

La relació de Joan Maragall amb la fe catòlica va ser sens dubte complexa, plena de tensions i marcada per la recerca constant. En opinió del Dr. Ignasi Moreta, Maragall no va viure un panteisme dissimulat per un catolicisme epidèrmic. «Joan Maragall es prenia la fe molt seriosament i escoltava missa amb pietat, creient que Déu hi era present», va afirmar el professor, però va creure «que el catolicisme no podia monopolitzar el camí al sagrat i va ser conscient que el llenguatge és insuficient i explícita la seva experiència sense recórrer al "llenguatge catòlic"».

XI Certamen de Poesia Amics dels Àngels

Redacció / Barcelona

L'Associació Amics dels Àngels ha convocat l'onzena edició del seu Certamen de Poesia. Un dels objectius és despertar entre la gent una gran sensibilitat al voltant del tema dels àngels i el món espiritual. El certamen està obert a tothom. Els poemes han d'estar escrits en català o en castellà amb una extensió màxima de dos fulls DIN A4. Es poden presentar tres poemes com a màxim per persona i han de ser originals, que mai no hagin estat publicats. Els poemes guanyadors poden ser publicats per l'Associació Amics dels Àngels, la qual tindrà tots els drets d'autor.

Les poesies s'enviaran certificades o s'entregaran a mà a Angelus, c/ València, 216 – 08011 Barcelona. En el sobre s'indicarà: «XI Certamen de Poesia Amics dels Àngels». El termini d'admissió acaba el proper 8 de març. Es lliuraran dos guardons. El guanyador del primer premi rebrà 180 euros i una subscripció a la revista *Món Medieval*, per gentilesa d'Arión Editorial. El guanyador del segon premi rebrà 120 euros. El lliurament dels premis tindrà lloc el 31 de març a Angelus. Aquests poemes es penjaran a la pàgina web de l'entitat: www.assocangels.entitatsbcn.net

Per a més informació sobre les bases del certamen: tel. 933 230 616.

CEP

Centre d'Estudis Pastorals
de les diòcesis catalanes

Curs 2011

PRESENTACIÓ DE LA FE CRISTIANA

A AGNÒSTICS, ATEUS I CREIENTS D'ALTRES RELIGIONS

Requisits psicològics i ètics

PROFESSOR: DR. RAMON ROSAL,

doctor en Psicologia, director de l'Institut Eric Fromm
de Psicologia Humanista

Tots els dimarts* de l'1 de febrer al 24 de maig de 19 a 21 h.

* Excepte 19 i 26 d'abril

Dos cursets d'**ANTONI BENTUÉ**, laic, professor de la
Universitat de Santiago de Xile

♦ MITOLOGIA I FE

Tots els dilluns del 31 de gener al 21 de febrer de 11.30 a 13 h.

♦ TEOLOGIA I PASTORAL

Tots els dijous del 3 al 24 de febrer de 19 a 20.30 h.

Per a més informació podeu adreçar-vos a la secretaria del Centre,
tel. 933 174 858 (Rivadeneyra, 6, 3r, 08002 Barcelona)

«L'Osservatore Romano», espill del món

Se celebren els 150 anys del periòdic de la Santa Seu

Fra Valentí Serra de Manresa

Arxiver dels caputxins

Enguany s'acompleixen els cent cinquanta anys de la publicació, interrompuda només unes setmanes l'any 1870, del periòdic italià *L'Osservatore Romano*. Per tal de preparar aquesta important efemèride, el novembre del 2006 ja fou inaugurada a Roma, al palau Valentini, una magnífica exposició que presentava les principals i més significatives portades del *Diari del Papa* que, segons l'opinió d'alguns redactors d'aquest periòdic vaticà, «és potser el diari menys llegit però, segurament, és el més citat», car és un bon espill del món.

Aquesta publicació que començà la seva singladura durant el pontificat del beat Pius IX, per iniciativa de dos advocats catòlics ara fa un segle i mig, apareix dia a dia amb l'emblemàtica capçalera de *Unicuique suum* (a cadascú allò seu) i *Non praevalerunt* (no prevaldran) els enemics de l'Església. Situat a la segona meitat del segle XIX, el papa Pius IX, conscient que la societat canviava molt acceleradament, optà per adoptar alguns dels instruments de la modernitat, i sabé servir-se de la premsa periòdica, tal com recentment ho ha posat en relleu Sergio Romano, editorialista del *Corriere della Sera*, qui ha qualificat el periòdic del Papa talment com «l'espill del món».

L'Osservatore Romano, va veure la llum per primera vegada el dia 1 de juliol del 1861 (en la festa de la Preciosíssima Sang, commemoració instituïda l'any 1849 pel papa Pius IX en acció de gràcies pel seu retorn a Roma després de l'exili a Gaeta), i va ser creat expressament per tal de defensar la religió catòlica i el romà Pontífex. La seva naixença es produïa en un moment de gran tensió social entre els partidaris del *Risorgimento* (moviment que treballava per assolir la unificació d'Itàlia) i els defensors de mantenir els estats pontificis. El diari nasqué amb la finalitat de desemmascarar i refutar els atacs i calúmies contra l'Església de Roma i el Papat (*Non praevalerunt*) promoguts des de l'anticlericalisme; i s'estampà també amb l'objectiu per tal de donar a conèixer al món allò de més remarcable que s'esdevenia a Roma (i al món) relacionat amb el catolicisme (*Unicuique suum*).

Amb el pas del anys, especialment a partir de l'any 1885, quan el papa Lleó XIII adquirí la propietat del periòdic per a la Santa Seu, el diari esdevingué l'òrgan oficiós vaticà i, alhora, un valuós instrument per difondre arreu del món els ensenyaments del Successor de Pere i, també, abastar als lectors detallades informacions sobre els principals esdeveniments mundials esguardats en la perspectiva eclesial.

Un diari universal

El qualificatiu de *Romano* de la capçalera no significa pas que les informacions es limitin restringidament a Roma, més aviat cal entendre'l en el sentit de *catòlic*, és a dir, universal,

talment l'esguard de l'Església als principals esdeveniments mundials. Els historiadors troben en les pàgines de *L'Osservatore Romano* una important font impresa seriada que ajuda, enormement, a repassar la història contemporània, tot mostrant el capteniment de la Santa Seu en moments difícils, especialment durant les guerres que han afligit la humanitat.

Per exemple, l'any 1914, en esclatar la Primera Guerra Mundial, el papa Benet XV la qualificà «d'inútil matança» i, l'any 1937, el papa Pius XI condemnà, amb valentia, el totalitarisme del comunisme i del nazisme des de les pàgines de *L'Osservatore Romano*. En aquesta circumstància fou quan el periòdic de la Santa

Seu visqué una tensa relació amb el govern italià, tanta, que el director del periòdic, Giuseppe Dalla Torre estigué a punt de ser detingut fora de l'espai extraterritorial del Vaticà per mor d'uns articles que havia escrit denunciant els abusos del feixisme.

En l'actualitat el periòdic s'edita en

set llengües (entre elles el castellà), on s'ofereix la publicació del text sencer (i a vegades un resum) de tots els textos del magisteri pontifici i, alhora, informa de totes les activitats i nomenaments de la Santa Seu, a més de donar visions equilibrades en acurats articles d'opinió sobre els principals fets de l'actualitat internacional.

Rigor i seriositat

En l'escaiença del 150 aniversari del periòdic, acaba de sortir una publicació commemorativa titulada, *Singularissimo giornale. I 150 anni dell'Osservatore Romano*. El títol és el ressò d'una expressió del cardenal Montini (el futur Pau VI) exposada en un article que escriví l'any 1961 quan se celebrà el centenari i, on molt encertadament, qualificà el «diari del Papa» de «*singularissimo giornale*». En efecte, el «periòdic del Papa» ha sabut practicar el rigor i la seriositat en les seves informacions, ja que no es fixa mai en les notícies efímeres ni en els fets irrelevants.

Augurem continuïtat i pervivència a *L'Osservatore Romano*, tan lligat a l'urbs romana, bressol de la civilització occidental i cor del catolicisme, des d'on amb fidelitat perseverant, la Santa Seu continua informant sobre els fets mundials i, sobretot, propagant el magisteri eclesial i anunciant l'Evangeli de la Veritat *urbi et orbi*, a Roma i arreu del món, tot servint-se de la premsa escrita.

El món dels goigs

<http://assocamicsdelsgoigs.blogspot.com/>

Nora Vela

La primera etapa impresa

La invenció de la tipografia va suposar un pas decisiu en la difusió dels goigs. Al primer llibre imprès a la península Ibèrica, *Les trobes en lahors de la Verge Maria*, trobem ja el primer goig. El cas és el següent: l'any 1474 el prevere i domer de la catedral de València Bernat de Fenollar convoca un certamen poètic de lloances a la Mare de Déu al que concorren 40 escriptors. Amb les seves aportacions dóna el recull a la impremta molt ben estructurat: en primer lloc, apareix el cartell o bases de la convocatòria; ve després l'antologia poètica que el mateix mossèn Fenollar clou amb una contribució pròpia i, finalment, es copia la sentència o veredicte final. Doncs bé, la poesia de Bernat de Fenollar que tanca el recull és un goig d'estructura perfecta, amb la particularitat que posa en boca de la Verge Maria les seves alegries o goigs. Comença dient la Mare de Déu tot adreçant-se als participants: «*Los qui em desiljau lloar! mirau quant só triümpadal que regina singular! Déu, mon fill, m'ha coronada.*»

A partir del segle XVI, aquests goigs fins ara cantats es comencen a difondre impresos en un full de paper solt, decorat de forma especial amb una estampa xilogràfica que representa l'advocació i boniques orles que envolten el text. Les estrofes es disposen generalment en du-

religiosos, es repartien als fidels per invitar-los a cantar tots junts les lloances i precis que contenien, al final de les festivitats litúrgiques.

El disseny de presentació senzill i bonic, juntament amb la fórmula d'oferir un vers popular i entenedor, va tenir tan d'èxit que, si ve va anar evolucionant en consonància amb el pas del temps, encara ara manté la seva característica d'oferir una versificació popular presentada en un full atractiu.

es columnes separades per un coronell ornamental. Al final de les cobles hi figura una molt breu oració en llatí i un respons i, a banda i banda de la imatge, apareixen un parell de motius decoratius que amb el pas del temps evolucionaran en florons. Com a operació de màrqueting que diríem ara, no acostuma a faltar al final del full el nom de l'impressor i, sovint, la seu del domicili i l'any d'estampació. Les devocions destinàries es van multiplicar de seguida i, de lloar Maria a través de les seves nombroses advocacions, es va passar a implorar també als sants protectors la seva intercessió. Crist i els misteris litúrgics van ser així mateix objecte de veneració encara que en una freqüència menor. Aquests folis, encarregats pels rectors de les parròquies i ermites, o pels responsables d'altres estaments

Cinc itineraris per conèixer el conjunt eremític de Montserrat

Ha estat elaborat pel Patronat de la Muntanya de Montserrat

Presentació dels itineraris.

Ermita de Sant Joan.

Redacció Montserrat

El Patronat de la Muntanya de Montserrat (PMM) ha elaborat cinc itineraris per les ermites de Montserrat, en què dona a conèixer una de les històries menys conegudes de Montserrat: la tradició eremítica, que té més de mil anys. En aquest treball ha comptat amb la col·laboració de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), entitat que edita un fulletó dels itineraris en català, castellà, anglès i francès, i també uns plafons explicatius dels itineraris, que es poden trobar a les estacions del Cremallera i dels funiculars de Montserrat.

D'acord amb el Pla Director de les ermites de Montserrat, presentat en

el darrer Plenari del PMM celebrat el 25 de juny passat i que contempla recuperar els camins que unien el conjunt eremític i posar a l'abast diferents itineraris per visitar les restes de les ermites, el Patronat de la Muntanya de Montserrat ha portat a terme un seguit d'actuacions a quatre ermites per tal de posar a l'abast de tots els públics cinc passejades que combinen natura, cultura i patrimoni.

Entre les actuacions realitzades pel PMM per desenvolupar el projecte destaquen la neteja, el desbrossament i l'arranjament i adequació dels entorns de les ermites de Sant Joan, Sant Onofre, Santa Anna i Santa Magdalena; la construcció i formació de les escales de Jacob que formen part de l'accés a l'ermita de Santa Magdalena des del

camí de Sant Joan; l'arranjament i la senyalització dels camins a les ermites —s'han col·locats cinc indicadors i dues banderoles de senyalització del Parc Natural— i la col·locació de plafons explicatius a cadascuna de les ermites, on s'explica l'origen i l'argument de cadascuna, amb una fotografia actual i un gravat antic, en quatre llengües (català, castellà, anglès i francès).

Els cinc itineraris que es presenten surten del pla de les Taràntules i acaben al monestir de Montserrat. També hi ha l'opció d'iniciar el recorregut des del funicular de Sant Joan. Les rutes són:

- Del pla de les Taràntules a les ermites de Sant Joan i Sant Onofre.
- Pla de les Taràntules-ermites de Sant Joan i Sant Onofre-camí de Sant Miquel-monestir de Montserrat.
- Pla de les Taràntules-Sant Miquel-monestir de Montserrat.
- Pla de les Taràntules-ermita i miranda de Santa Magdalena-pla de les Taràntules.
- Pla de les Taràntules-Santa Magdalena-ermita de Santa Anna-monestir de Montserrat.

Campanars

Jorba

La població de Jorba, propera a Igualada i al riu Anoia, al sud de la serra de Rubió i del puig de Guàrdia, antigament travessada per la carretera general, avui viu tranquil·la, ja que la corrua de vehicles que hi passaven ho fa a prop però més avall. Té un temple parroquial encantador per la seva senzillesa i fortalesa, enlairat, i perquè ens recorda els temps gloriosos de l'arc gòtic robust i de bell mirar.

El temple és de mitjans del segle XVI, encara en estil gòtic, tardà certament. Consta d'una nau de quatre trams coberta amb voltes de creueria. Està capçada per un absis poligonal de cinc costats desiguals amb coberta gòtica estrellada de quatre claus de volta i plements de petxina. Els seus murs presenten paraments de petits carreus de pedra grisenca irregulars (als baixos, però, força grans), picats matusserament procedents d'una pedrera local del Pla del Marge i units per calç ben visible encara, fet que els dona una certa blancor. El tracista que el va projectar era un mestre d'obres de Bellpuig, de nom Joan Gibert.

La nau, de dimensions modestes, fa divuit metres de llargada per prop de set d'amplada i gairebé nou d'alçada.

El campanar, aixecat poc temps després del temple, té aires austers propis del renaixement nostrat, de planta gairebé quadrada (5,00 x 4,70 m), coronat per una minsa cornisa amb petites gàrgoles als angles i un terrat amb barana d'obra. La cel·la està oberta per una finestra d'arc de mig punt a cada cara en una de les quals, la del sud, s'hi ubica un rellotge d'esfera. Els seus murs, com els del temple, de pedra grisenca, tenen paraments de carreus petits i irregulars. Una escala de cargol d'obra condueix fins a la base de la cel·la; a través d'una trapa s'hi pot accedir.

Està situat una mica endarrerit a l'angle sud-oest del frontis que presenta la cara al migjorn. Fa una alçada de vint-i-tres metres. Tot el temple està situat a la part alta del poble i avui és tot un espectacle de veure'l allí, acimat, silenciós, austre i amb aires nobles, encarat al nombrós món que circula als seus peus per la nova via ràpida que uneix el Barcelonès amb el Segrià.

Delfí Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Nova edició del llibre «El secreto de Fátima»

Redacció / Barcelona

Jaume Vilalta Berbel acaba de publicar la quarta edició, corregida i augmentada amb nous i interessants capítols, del llibre *El mensaje profético de Fátima continúa vivo. El secreto de Fátima*. Aquest volum posa a l'abast de tothom els tres secrets de Fátima, que la Mare de Déu va revelar, en forma de profecies, a tres pastors portuguesos: Llúcia dos Santos i els seus cosins Jacinta i Francesc Marto, de deu, sis i nou anys respectivament. Vilalta ofereix al llarg d'aquestes pàgines la seva interpretació personal sobre el tercer

secret de Fátima, conegut públicament l'any 2000.

La primera edició del llibre va sortir a la llum el 1975. L'objectiu de l'autor és donar a conèixer als lectors experiències i vivències relacionades amb el missatge que va donar, fa gairebé cent anys, la Mare de Déu. «Que aquests set anys que ens separen del centenari de les aparicions impulsin l'anunciat triomf del Cor Immaculat de Maria per a glòria de la Santíssima Trinitat», escriu Vilalta.

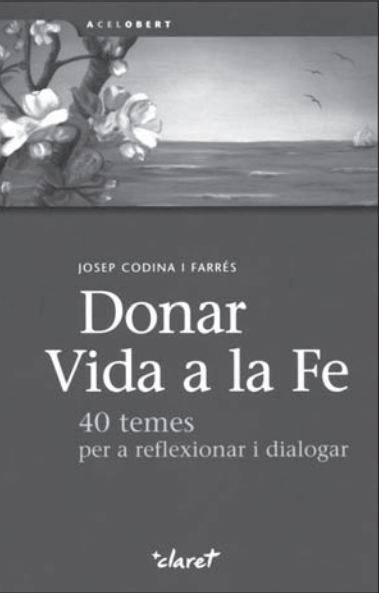
Més informació: apartat de correus n. 8 – 2496 908 Fátima (Portugal), caesfa@netc.pt

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alkilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Reflexionar i dialogar

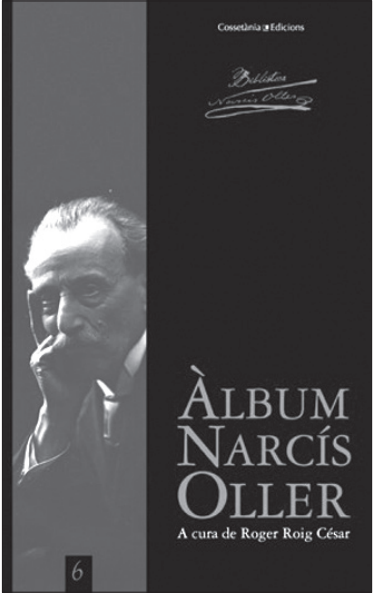
Aquest llibre ofereix una proposta. Amb un llenguatge senzill, clar i directe, a partir de l'ésser humà, de Jesús, de l'Evangeli i de la vida, convida el lector a fer un recorregut pels diferents aspectes d'una fe encarnada en la vida real i a reflexionar i dialogar sobre temes importants de la persona i de l'existència. Escrit pel claretà Josep Codina, és una oferta interessant tant per als qui creuen com per als qui es troben immersos en un mar de dubtes.

Josep Codina Farrés, *Donar la vida a la fe*. Editorial Claret, Col·lecció A Cel Obert, 2010, 176 pàg.

Manual litúrgic

Al llarg d'aquestes pàgines, el sacerdot i liturgista José Antonio Goñi du a terme un itinerari per la història de l'any litúrgic i del calendari del ritu romà, des dels seus orígens fins arribar a la configuració actual. A partir d'una recerca exhaustiva, dóna a conèixer el llarg procés de creació dels primers calendaris litúrgics i la seva evolució fins arribar als nostres dies. Tot seguit, ofereix uns apèndixs amb tots els calendaris del ritu romà.

José Antonio Goñi, *Historia del año litúrgico y del calendario romano*. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Biblioteca Litúrgica, 2010, 678 pàg.

Mestre de la literatura

En aquest volum no es recull cap de les obres de Narcís Oller, sinó que es fa un repàs de la seva trajectòria vital i literària, donant la veu al mateix escriptor, a diferents contemporanis seus i també a experts actuals en l'estudi de la seva literatura. Tot plegat, constitueix un mosaic calidoscòpic que permet apropar-se a una figura cabdal de les lletres catalanes, considerat el creador de la novel·la catalana moderna, i entendre més bé les seves circumstàncies personals i artístiques.

Roger Roig, *Àlbum Narcís Oller*. Cossetània Edicions, Col·lecció Biblioteca Narcís Oller, 2010, 208 pàg.

El dret de ser diferent

La Karen és una nena salvatge abandonada. Gràcies a l'esforç i a la insistència de la seva tieta Isabelle, que n'ignorava l'existència, la nena comença a parlar i va a l'escola, però se li diagnostica una mena d'autisme funcional. Això no li impedirà arribar a la universitat o tenir idees brillants per al negoci familiar, tot i que els seus comportaments i punts de vista xocaran amb les idees establertes. Aquest relat de Sabina Berman reivindica la intuïció i els sentits davant la raó.

Sabina Berman, *La mujer que buceó dentro del corazón del mundo*. Ediciones Destino, Col·lecció Ancora y Delfin, 2010, 316 pàg.

Debat escatològic

Aquesta monografia del sacerdot, teòleg i filòsof Josep-Ignasi Saranyana consta de dues parts. A la primera es recullen tres assaigs publicats entre el 1977 i el 1981 sobre l'escatologia intermèdia, que dialoguen amb el clima cultural dels anys seixanta. A la segona part es reproduïxen quatre treballs apareguts entre el 1998 i 2001 sobre l'escatologia espanyola i llatinoamericana, des dels manuals escolàstics dels anys quaranta fins a les publicacions més recents.

Jospe-Ignasi Saranyana, *Sobre la muerte y el más allá*. Ediciones Universitat de Navarra (EUNSA), Col·lecció Teològica, 2010, 244 pàg.

Lluita per la llibertat

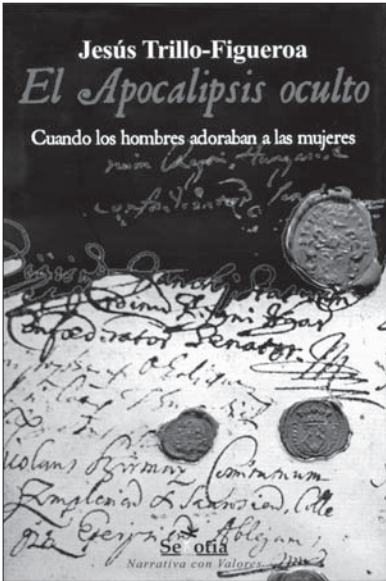
Aquesta novel·la explica la història real de Nadia Ghulam, una noia afganesa que només amb vuit anys va patir ferides greus a causa d'una bomba. Quan va sortir de l'hospital dos anys després, el règim talibà ja s'havia instaurat a l'Afganistan i ella va prendre una decisió radical: es va vestir de noi i durant deu anys es va fer passar per home per poder portar un sou a casa, perquè el nou govern prohibia que les dones poguessin treballar fora de la llar.

Nadia Ghulam i Agnès Rotger, *El secret del meu turbant*. Columna Edicions, Col·lecció Clàssica, 2010, 316 pàg.

L'enigma d'un manuscrit

L'arqueòloga Teresa Pardo de Ahumada ha descobert un important manuscrit del segle IV que demostra un canvi rellevant en el coneixement de la història. Ella i l'historiador Pietro Bellini decideixen adquirir-lo a través d'una subhasta pública. Contacten amb Suso de la Torre i Marta Palacio, dos joves periodistes, perquè siguin ells els qui es presentin a la subhasta. A partir de llavors, s'endinsaran en un món ple de perills i misteris.

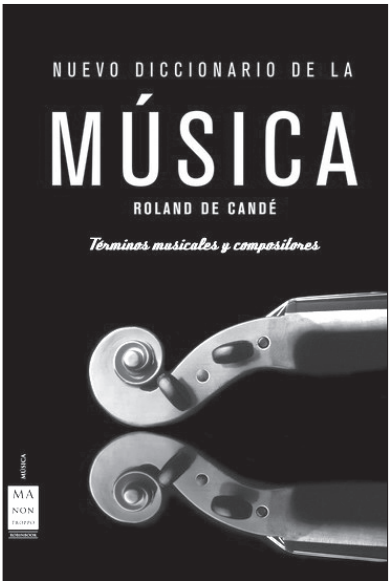
Jesús Trillo-Figueroa, *El Apocalipsis oculto*. Editorial Sekotia, Col·lecció Narrativa con Valores, 2010, 366 pàg.

Guia musical completa

Publicada per primer cop en espanyol en un únic volum, aquesta obra del musicòleg Roland de Candé ja ha esdevingut un clàssic. La primera part inclou els termes clau de la música, les formes i les tècniques musicals, els gèneres i els grans corrents estètics, els instruments i altres nocions fonamentals, així com suggeriments per a l'audició. La segona part se centra en els compositors de totes les èpoques, les seves biografies i les seves obres.

Roland de Candé, *Nuevo diccionario de la música*. Editorial Ma Non Troppo, 2010, 702 pàg.

Crítica literària

«Aprendre, lacònicament»

Llançar un nan és un esport inhumà? I si la vida fos un somni, llavors sí? Armando Massarenti (1961, Salern, Itàlia) és allò anomenat *políticament incorrecte* per les orelles més ortodoxes. A *Píldoras de filosofía mínima* (Ed. Paidós, Contextos) ens descriu instruccions sobre com cal que hom es prengui les coses, en no més de 2.000 caràcters, un assumpte real, probablement difícil o delicat, amb agilitat i ironia. Es tracta de diferents maneres d'interpretar el dia a dia quotidià, des de la desencantada fins a la desencantada, sobre les qüestions més essencials i complexes de la vida i la filosofia, sobretot.

El pretext? Vivències i experiències rutinàries, les quals són narrades fil per randa amb una argúcia intel·ligent. Hi llegirem els grans temes que han despertat l'interès de la humanitat al llarg de la seva història: la felicitat, la llibertat, la riquesa, la religió, la ciència, el sentit comú o la superstició. O, dit d'una altra manera: «Quan comença a veure-hi un cec?»; «Com viure sense creure en res»; «Què és millor: ser clarividient o inductivista?»; «Com fer que es morin les nostres idees en el nostre entorn»; «És un avantatge ser maso-

ARMANDO MASSARENTI
Instrucciones sobre cómo tomarse las cosas.
Píldoras de filosofía mínima.
Paidós (Contextos), 2010, 208 pàg.

quista?»; o, per acabar d'obrir boca, «Què és la veritat? Preguntem-ho als lleopards».

D'altra banda, no em puc estar de citar alguns dels capítols que m'han fet plorar de riure: «Per què Salieri és tan gran com Mozart?»; «La veritat sóc jo»; «L'art d'enganyar-se un mateix»; «Sant Agustí i el tanga de Pinotxo»; «Som sants o navegants?»; «El somni secret del creacionista»; «Per què Ratzinger no és fonamentalista?»; «Els ateu se les saben totes!»; o, sens dubte, «Per què sabem tant (millor dit, tan poc)?».

Massarenti és un escriptor lacònic; i n'és per necessitat. Sap, per tant, expressar-se amb molt poques paraules. Em recorda el Kafka atrinxerat a l'oficina, que escriu amb un ritme febril de la producció industrial que governa

i modela les nostres idees. Respecta, però, les lliçons dels clàssics, raó per la qual—potser!—s'autodefineix com un *antiitalià* de mena. I suposo que ho fa perquè, d'aquesta manera, absorbeix un seguit de tics culturals que desitja combatre. Però no exagera, encara que li encanta la moral calvinista. Si més no, curiós.

Segons qui em llegeixi, segurament que em deixarà per terra... En tot cas, feu-me un vot de confiança. I és que aquest llibre reuneix qüestions transcendents—per a un lector comú—en reflexions a l'abast de tothom: gimnàstica per a la ment, en efecte. Perquè la senzillesa és una virtut; i aprendre'n, a través d'ella, un motiu per raonar amb lucidesa remarcable. Qui vulgui—aprendre a—pensar sense mandra de fer-ho, aquesta és la seva lectura.

Armando Massarenti

Instrucciones sobre cómo tomarse las cosas *~ Píldoras de filosofía mínima*

Paidós Contextos

Maiol Sanaüja
www.maiol.cat

Crítica teatral

L'arquitectura d'una tragèdia urbana

L'ARQUITECTE, de David Greig.
DIRECTOR: Julio Manrique.
INTÈRPRETS: Marta Angelat, Pere Arquillué, Pol López, Lluïsa Mallol, Jordi Martínez, Marc Rodríguez i Mar Ulldemolins.
Teatre Lliure Montjuïc, Barcelona. Fins al 13 de febrer.

Una tragèdia urbana. Fa certa bardsa parlar de tragèdia grega davant d'aquest clixé social i familiar de finals de segle passat. Però l'autor escocès David Greig (Edimburg, 1969) sembla que s'aferri a l'herència dels avantpassats grecs i no dóna treva a cap dels seus set personatges perquè respirin una mica d'aire sa.

L'espai escollit per Julio Manrique en aquesta nova direcció ajuda a tenir aquesta impressió. L'escenari central li permet crear i desmuntar l'ambientació de cadascuna de les escenes que David Greig sembla que ja fa quinze anys va escriure pensant més en el registre cinematogràfic que no pas en el teatral.

I malgrat que, arran d'aquesta versió catalana, no se n'ha parlat gaire, o gens, per evitar potser traïdores com-

© Ros Ribas

Pere Arquillué, Lluïsa Mallol i Marc Rodríguez. Al fons, Mar Ulldemolins. Els quatre membres de la família Black.

paracions, el cas és que, deu anys després de ser escrita l'obra, una producció nord-americana la va portar al cinema el 2006, dirigida per Matt Tauber, amb guió del mateix autor, i amb intèrprets com Anthony LaPaglia i Isabella Rossellini.

Allà, a la pel·lícula, el contrast entre l'idealisme de l'arquitecte, autor d'un conjunt de blocs de pisos de la perifèria de baix cost, comparat amb la classe

social que els habita i que lluita perquè siguin enderrocats, és molt evident. La portaveu dels veïns del film, per exemple, és una dona jove africana. Aquí, a l'escenari, la portaveu dels veïns no és que, perquè sigui blanca, sembli menys «social», sinó que es fa una mica difícil creure que la sempre elegant actriu Marta Angelat (Sheena Mackie) representi com a veïna centenars de famílies que viuen en la precarietat,

lluny de les comoditats i el luxe de l'apartador urbà.

Julio Manrique ha hagut de batallar, doncs, amb la credibilitat de segons quins personatges. Els quatre membres de la família Black es van desintegrant lentament, esgarrapant-se sense compassió. L'esfondrament familiar és paral·lel a l'esfondrament professional de l'arquitecte que acaba cedint a les exigències del veïnat i impulsa l'enderrocament del complex urbanístic. Entre els blocs de ciment comunitaris no hi ha la qualitat de vida que els promotors prometien.

L'actor Pere Arquillué encaixa a la perfecció amb el personatge de l'arquitecte Leo Black. L'actriu Lluïsa Mallol, en el seu paper volgutament de muller absent i frustrada. Mar Ulldemolins i Marc Rodríguez perfilen els dos caràcters oposats de germans a la recerca dels pares i espectadors de la doble desfeta, la familiar i la professional. Marta Angelat, Pol López i Jordi Martínez—portaveu del veïnat, amic *ni-ni* del fill Black i camioner d'autopista, respectivament—es veuen condicionats pels seus papers aparentment secundaris però que, en realitat, són el pistó que desencadena moltes de les accions de l'obra durant les dues hores de la trama. *L'arquitecte* és una obra inquietant, agra, fins i tot depressiva, que remou no només els personatges sinó l'interior de cada espectador a partir de fets tan quotidians que es fa difícil creure que només són ficció.

Andreu Sotorra
Escriptor i periodista
col·laborador de
Ràdio Estel

Actualitats científiques

Què hi ha dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de l'ONU

No sé pas si ho recordeu: al setembre del 2000 es reuniren 160 dirigents mundials a les Nacions Unides i redactaren una Declaració que establia unes línies de cara a combatre la fam, la pobresa i les malalties endèmiques al nostre planeta. La revista *Investigación y Ciencia*, dedicada com sabeu a notificar els progressos de la ciència ha dedicat un article a recordar el que es va proposar i resumir el que s'ha realitzat. La qüestió no és de tipus purament científic, és clar, però sí que tracta, fins a cert punt, de la contribució dels científics al millorament de les condicions vitals del llinatge humà, cosa ben important. Què ens hi diu el citat article? Que alguna cosa s'ha fet i que es continuarà fent, cosa que ens ha d'animar a tots. Per la mediació de Kofi Annan, secretari general de l'ONU aleshores, ja s'iniciava el 2002 la marxa d'un pla d'ajuda a l'Àfrica, i el seu successor Ban Ki-moon ha continuat empenyent la posada en marxa de les iniciatives contingudes en aquella declaració. L'autor de l'article, Jeffrey D. Sachs (director de l'Insitut de la Terra de la Universitat de Columbia) diu que el mateix Kofi Annan li demanà

Amb l'ús de mosquiteres, a l'Àfrica l'endèmia de malària ha caigut en picat.

que intervingués en la realització dels projectes i que trobà una correspondència prou àmplia en molts ambients i que Ban Ki-moon va inaugurar des de l'ONU una estratègia ideada per combatre la

malària que consistia a fer que les cases dels possibles afectats per la malaltia tinguessin mosquiteres a fi d'evitar les picades dels transmissors d'aquella afecció; se'n repartiren el 2008 prop de 200 milions i diu l'articulista que l'endèmia «ha caigut en picat», de la qual cosa tots n'hem de tenir una gran alegria. Però hi ha encara moltes altres accions que s'estan iniciant amb força èxit. Per exemple, el petit agricultor de Malawi en un o dos anys podrà duplicar la producció gràcies a les ajudes rebudes. El fons global que l'ONU destina a totes les mancances dels països necessitats (per la fam, per l'escolarització, a les causes de la mortalitat infantil, a pandèmies, a la desigualtat de gènere) és molt variat: medicaments, llavors d'alt rendiment, adobs i altres auxilis, i (textualment a l'article) «els desemborsaments, com que són ben dirigits i mesurables, són de seguiment fàcil, cosa que permet verificar-ne l'eficàcia i evitar la corrupció». Ens congratulem que sigui així. Però tot això és només un començament. Cal que tothom se'n faci solidari i senti com a propi el compromís d'ajudar els qui de debò ho necessiten.

L'univers de les galàxies

13. Què es pot dir de la constitució de les nanes blanques

Quan, al capítol 9, vam dir que hi havia una classe d'estrelles anomenades «nanes blanques» que complicaven el diagrama temperatura-lluminositat, potser el lector hi trobà a faltar una explicació més detallada. Li hem de respondre que ara hi dedicarem tot un capítol. És un tipus d'estrelles que té una història ben interessant. Plantejaren certs interrogants però en resolgueren d'altres. Ara s'ha vist que tenen un paper a complir en l'evolució de les estrelles.

La companya de Sírius és una nana blanca

L'estrella més brillant de tot el cel, a part dels planetes naturalment, és l'anomenada Sírius des de l'antigor, i que és l'Alfa Canis Majoris (alfa del Ca Major). Un astrònom alemany, Friedrich Bessel (1784-1846), es posà a estudiar el seu moviment en el cel. Això era cap al 1830 i els instruments no eren els d'ara. Però amb l'heliòmetre (instrument inventat per l'astrònom francès Pierre Bouguer (1698-1758) per mesurar diàmetres aparents o distàncies angulars entre astres pròxims) havia aconseguit determinar la paral·laxi de 61 Cygni, i amb ella la distància d'aquesta estrella. Esperonat per l'èxit cregué possible poder observar com es movia Sírius. I ho aconseguí. Controlant i controlant durant anys la seva posició al cel pogué anunciar el 1844 que aquesta estrella es movia al llarg d'una línia que no era recta sinó sinusoidal, és a dir, tot fent un balanceig a banda i banda en 50 anys. Quina explicació donar-hi? Només una és possible: que hi hagi una altra estrella que giri al seu voltant en 50 anys i que tingui una massa suficient per fer-la moure com ho fa, ja que la realitat ha de ser que totes dues fan revolució al voltant del seu centre de gravetat comú, tal com mana la llei de

la gravitació universal. Però, per què és invisible la companya?

Bessel va morir sense haver pogut veure aquella misteriosa companyant. Va ser un americà, Alvan G. Clark (1832-1897) qui ho aconseguia el 1862 bo i tapant la resplendor de Sírius i escorcollant el seu entorn. Hi veié un petit punt lluminós unes 10.000 vegades més feble que la gran estrella, o sigui de magnitud 8,5. Com pot somoure Sírius un astre que fa tan poca llum? És la pregunta que es féu Clark i pensà que devia ser una estrella molt freda i de gran massa. Així ho publicà i fins i tot rebé una medalla de l'Acadèmia Francesa de Ciències pel seu descobriment. Després anomenaren Sírius B aquell astre.

I el 1915, quan ja feia 18 anys de la mort de Clark, un altre americà Walter S. Adams (1876-1956), va voler escatir espectrogràficament com era aquell puntet lluminós i amb gran sorpresa trobà que era de llum blanca amb el pic de màxima intensitat als 8.000° K, força més calent que el nostre Sol que té una temperatura de només 6.000° K a la superfície. Com s'explica que faci, doncs, tan poca llum un astre tan calent? L'única possibilitat: és una estrella molt petita. Adams li atribuï un diàmetre de 38.000 km. Però com pot influir una cosa tan petita en l'enorme massa de Sírius? Només hi ha una explicació: si és de densitat enorme, de 70 kg/cm³ o sigui 70.000 vegades la de l'aigua. Aquest resultat s'hauria considerat absurd pels astrònoms del segle XIX, però al moment que Adams fa aquesta deducció els físics ja no ho veuen impossible. Ja se sap que els àtoms concentren la seva massa en un nucli que és petitíssim en comparació del volum ocupat per l'embolcall dels electrons. Si els electrons s'esfondren per una gran pressió externa pot encongir-se fins a esdevenir milions de vegades més petit. Que hi hagi astres que ho hagin fet

per la gran pressió gravitatòria de la seva massa és una confirmació de la teoria atòmica que s'ha construït a partir d'observacions i experiments al laboratori. Ens trobem, doncs, amb un cas de col·laboració entre ciències diferents: l'estudi de les grans masses (els astres) col·labora amb l'estudi de les petitíssimes (els àtoms). Així es va aclarint com és i actua la matèria. I no hi hagué dificultat a admetre per vàlid allò que havia trobat Adams. I amb raó. Aquella petita estrella s'anomenarà més tard «nana blanca».

Hi ha moltes més nanes blanques al firmament

Avui dia ja sabem que a Sírius B no és pas de les estrelles nanes blanques que tenen la matèria més concentrada. S'ha vist ben clar que hi ha possibilitat de concentracions molt més altes. A mesura que es van anar descobrint estrelles de característiques semblants es va poder comprovar cada vegada més i més entre els astres que l'existència de matèria altament concentrada no era pas cap cosa excepcional i que podia arribar a nivells molt alts. A Sírius B el comportament dels seus àtoms altament ionitzats encara és el d'un gas; perquè a la concentració a què es troben els sobra prou espai per agitar-se i produir-hi la temperatura de 8.000° K, i això que Adams es quedà curt pel que fa a les dimensions de l'astre, ja que avui s'ha precisat més: el seu diàmetre és de 10.400 km i no de 38.000 com creia l'astrònom americà; és un astre més petit que la nostra Terra, que el té, a l'equador, de 12.378 km, com hom sap.

Ben aviat van anar seguint noves descobertes d'astres semblants al company de Sírius. Ja Bessel havia fet notar que l'estrella Proció (Alfa Canis Minoris, alfa del Ca Menor) també

presentava una certa irregularitat en el seu moviment. I, efectivament, també es veié anys més tard que té una companya, encara més petita que la de Sírius, és una altra nana blanca de massa 0,65 la del Sol. Ara s'anomena Procion B.

El nom genèric que es posà a aquests astres és en anglès *white dwarfs* que en la nostra llengua sona a «nans blancs» o estrelles «nanes blanques» com ja hem dit.

L'astrònom holandès nacionalitzat americà Willem J. Luyten (1899-1994) és potser qui més s'ha dedicat a la recerca d'aquests «nans». N'arribà a trobar ell tot sol més d'un centenar i la major part isolats. Un que trobà el 1962 té el diàmetre igual a la meitat del de la Lluna. També Fritz Zwicky n'ha trobat molts. El 1966 va descobrir un sistema binari format per dos nans blancs. Avui dia ja en tenim més de 400. Es calcula que deuen arribar a un 3% de les estrelles de la Galàxia. Sabem ara que representen un estadi normal en l'evolució de les estrelles que no són de gran massa. Quan arriba un moment de la seva existència que la pressió de radiació ja no pot contrarestar la gravitacional experimenten un esfondrament que fa contraure la seva matèria fins a aquesta densitat altíssima. El nostre Sol també, per la seva massa, està condemnat a esdevenir una nana blanca. Però no ho veurem pas nosaltres, perquè, segons els càlculs fets pels astrofísics, això passarà d'aquí uns 5.000 milions d'anys, si abans Déu no posa fi a l'existència del món material.

Però hi ha estrelles de més massa que la que tenen les que originen nanes blanques. Aquestes, quan s'esfondren per la gravetat les seves capes gasoses que les formen, esdevindran uns astres més densos encara que els nans blancs. El resultat serà que es convertiran en les anomenades «estrelles neutròniques» o bé, si la massa és prou gran, en el que els anglesos anomenen *black holes* i els francesos *trous noirs*, o sigui «forats negres». També n'hauem de parlar.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

DE DIOSES Y HOMBRES ****

Director: Xavier Beauvois.

Guionistes: Xavier Beauvois i Étienne Comar.

Intèrprets: Lambert Wilson, Michael Lonsdale, Olivier Rabourdin, Roschdy Zem, Jean-Marie Frin, Jacques Herlin.

Gènere: drama.

França, color, 2010. 120 minuts. / Tots els públics.

Vuit monjos cistercencs viuen en un monestir a les muntanyes del Magreb als anys noranta. La seva relació amb els musulmans és natural i afectuosa, i els donen assistència no només espiritual sinó material, i s'obliden de les diferències. Però comencen a

tenir lloc fets molt violents i la situació es complica. Tot i els nous esdeveniments, els religiosos decideixen quedar-se, encara que la seva vida cada dia corre més perill.

Magnífica pel·lícula basada en fets reals. El film ens ensenya diferents sentiments que es barregen entre ells com el deure, la por, els dubtes, el coratge, etc. Beauvois expressa com es pot conviure amb gran harmonia entre les diferents religions, posant èmfasi en el que les uneix, en lloc d'allò que les separa.

Els primers plans dels ulls, arrugues i gestos dels monjos parlen per ells mateixos. S'ha de destacar l'escena magistral del llac dels cignes. La lentitud de les seqüències, les pregàries, els cors i la magnífica fotografia creen un clímax que facilita la meditació i la reflexió.

La cinta és un cant a la llibertat i al sentit de la vida interpretada per uns actors brillants que, sens dubte, no deixaran l'espectador indiferent.

Humor: 1; acció: 0; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 6).

CAMINO A LA LIBERTAD ***

Director: Peter Weir.

Guionistes: Peter Weir i Keith R. Clarke.

Intèrprets: Colin Farrell, Dejan Angelov, Yordan Bikov, Dragos Bucur, Sattar Dikambayev, Ed Harris.

Gènere: drama.

Estats Units, color, 2010. 133 minuts. / Públic: joves.

Sibèria, 1940.

Set homes presos en un camp de concentració soviètic aprofiten un temporal nocturn per escapar. Fugen buscant la llibertat, però allà fora els esperen les situacions més dures de la seva vida: hauran de recórrer tot un camí de lluita per la supervivència fins arribar a un lloc segur.

Esfereix saber que la pel·lícula narra una història basada en fets reals. Pensar que hi ha hagut homes capaços de caminar durant més de 10.000 quilòmetres i en les pitjors circumstàncies imaginables amb l'esperança d'aconseguir la llibertat anhelada pot escapar a la raó. El film dibuixa un camí d'esperança, generositat i camaraderia pel qual uns homes continuen caminant guiats per l'amor, per la possibilitat de tornar-se a trobar amb els seus o simplement per sentir-se lliures.

Impressiona la majestuositat dels paisatges. Asseure's a la butaca dues hores és acompanyar els fugitius en el patiment i en les alegries durant el seu viatge de salvació. No obstant això, el final és una llàstima. Resulta tan inacabat, tan fàcilment resolt i aparentment poc treballat que desmereix tota la trama. No està a l'alçada d'una pel·lícula que podria haver estat una obra mestra.

Humor: 1; acció: 3; violència: 1; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

MIS TARDES CON MARGUERITTE ***

Director: Jean Becker.

Guionistes: Jean Becker i Jean-Loup Dabadie.

Intèrprets: Gérard Depardieu, Gisèle Casadesus, Patrick Bouchitey, Jean-François Stévenin.

Gènere: comèdia dramàtica.

França, color, 2010. 82 minuts. / Públic: adults.

Germain és un nen gran de 50 anys, bonàs i gairebé analfabet que viu en una caravana al jardí de la seva mare, amb qui amb prou feines es parla. Porta una vida senzilla i, dins de la rutina, s'asseu en un banc a comptar coloms. Un dia coincideix al parc amb Margueritte, una anciana molt culta que el va introduint

al món de les paraules, llegint-li extractes de novel·les. El que neix com una trobada casual es converteix en una profunda història d'amistat.

La pel·lícula es pot descriure com un conte d'amor entre un fill que no ha rebut l'escalf d'una mare i una anciana desitjosa de compartir la passió per la lectura. És un film senzill, però ple de matisos que es valoren, i molt positivament. És una història que va més enllà de l'amistat, no per l'amor sensual, sinó per la intensitat i compenetració entre tots dos protagonistes. I és un exemple de com es pot treure el millor d'algú a través de l'amor. Una cinta dolça, tendra, plena d'esperança i de rialles.

Humor: 4; acció: 1; violència: 2; sexe: 1; llenguatge col·loquial.

El món de la televisió

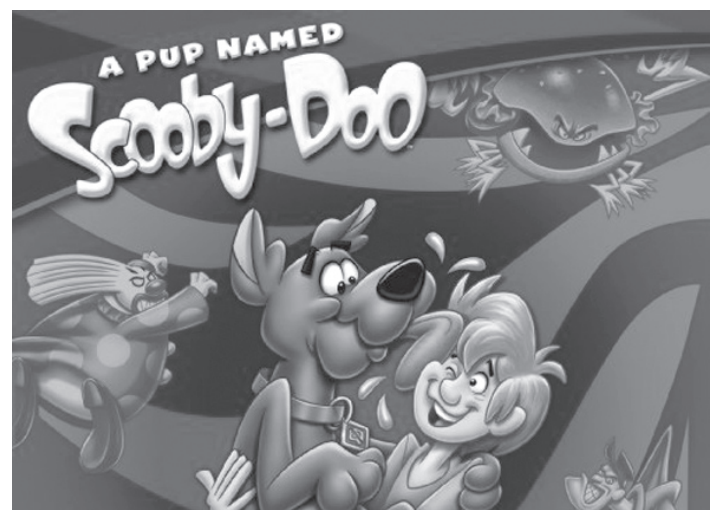
UN CACHORRO LLAMADO SCOOPY ***

De dilluns a divendres – 10.00 h – Boing

Públic: nens.

Des que el 1969 els estudis Hanna-Barbera van crear el personatge i les històries protagonitzades pel gos detectiu Scooby Doo i la seva colla d'amics, han estat diversos els *spin off* sorgits d'aquest clàssic de l'animació. Com va passar amb alguns productes Warner Bros, aquesta nova versió, nascuda el 1988, ofereix una visió i interpretació «infantil» dels clàssics personatges protagonistes.

Encara que amb uns anys menys, la sèrie està protagonitzada pels personatges de sempre: Scooby, Fred, Daphne, Vilma i Shaggy. L'argument segueix les pautes originals en què l'equip d'investigadors s'enfronta a casos protagonitzats per monstres estrafolaris als quals cal atrapar. Com a novetat, s'hi inclou algun personatge nou i s'ofereix una visió més còmica i extravagant de les trames i els personatges. Amb tocs d'humor i de rock and roll per passar una bona estona.

Balanç informatiu del dia

Enric Frigola
Coordinador de Ràdio Estel

Quan la nit tot just ha començat és el moment escollit per Ràdio Estel per fer un balanç del que informativament ha estat la jornada. Cada dia a les vuit del vespre i durant 60 minuts. Emili Pacheco i Mercè Raga es posen al capdavant del programa NitsEstel amb la voluntat de destacar el més important que ha succeït durant el dia i aportar dades per a la reflexió i l'anàlisi, elements imprescindibles del bon periodisme.

A la primera secció del programa, amb el recull de les notícies més destacades i les dades d'última hora sobre el trànsit i el temps, segueix una tertúlia protagonitzada per personatges rellevants vinculats al món del periodisme, la política, la docència, la filosofia i l'economia. Oriol Domingo, Teresa Carreras i Laia Massana, són alguns dels professionals de la informació que visiten regularment NitsEstel; de l'àmbit de la política comptem, entre d'altres, amb Montserrat Candini, Toni Comín, Carina Mejías, Raimon Blasi, Xavier Florensa, Santi Vila, Jaume Collboni, Jordi Arcarons, Rafa López, Òscar Ordeig i Siscu Sánchez. I una llarga llista de col·laboradors de gran prestigi en les seves respectives especialitats.

Ja en la recta final del programa, i abans d'un últim resum informatiu a les 21 hores, es desenvolupen una sèrie de temes d'actualitat referits a l'actualitat internacional, l'europea en particular, així com a la banca ètica i altres qüestions d'interès.

Amb NitsEstel l'emissora clou l'emissió d'espais informatius que ha vingut fent des de les set del matí.

Emili Pacheco i
Mercè Raga.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0.00	
	l'Evangeli								
							De matinada		
1.00	Dietaris de música i músics							1.00	
2.00	Espurna d'Alba							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada							6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari								
	l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					El Campanar		8.00	
						Església viva	Església d'Urgell		
						Serveis (Temps)			
9.00						Sons de la terra	Tot sardana	9.00	
10.00	Informatiu					Santoral		10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	Avui és festa	10.30	
							La taula de l'Evangeli		
11.00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Informatiu								
12.00	Àngelus							12.00	
	Titulars					Cinema			
12.30	Informatiu					Trotamundos	En concert	12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat							Cinema	13.00
13.30	Informació					Tenim un problema	Rutes per Catalunya		
14.00	Informació								14.00
14.30	Reportatge					Fora d'àrea			
15.00	Informatiu					Clip de teatre		15.00	
15.30	Informació					Club+amics	Catalunya Cristiana	15.30	
16.00	Informatiu					Clip de cinema		16.00	
16.30	Comentari General							16.30	
17.00	Informació							17.00	
17.30	Racó de premsa					Clip d'art		17.30	
18.00	Informatiu						La taula de l'Evangeli	18.00	
18.30	Serveis (Trànsit)						Avui és el dia del Senyor	18.30	
18.45	l'Evangeli								
19.00	Vespres des del monestir de Montserrat								
19.30	Capvespre								
20.00	Nits estel					1 raó per viure	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu							21.00	
	Clip de teatre								
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres		Missatge en una ampolla		
22.00	Informatiu Andorra							22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres	Escolta'm		
23.00	Informatiu Andorra							23.00	
	Kosmos	Tal com érem	Gent jazz	Escolta'm	Arsènic per compassió	Cantata del diumenge	Gent Jazz		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

■ Espais de radiofórmula

Si ets de la comarca d'Osona pots sintonitzar Ràdio Estel al 98.4 de la FM i també a www.radioestel.cat

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Viure avui el sagrament de la Reconciliació*, dirigida per M. Àngeles de los Ríos, a València, del **18 al 20 de febrer**. Informació i inscripcions: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.
- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del **27 de febrer al 4 de març**, dirigits pel P. Vicente Marcuello, s.j., a la casa d'espiritualitat d'Eguino (Àlaba). Més informació: tel. 945 314 637.

BARCELONA

- **TIBIDABO.**— El **30 de gener**, eucaristies en honor a sant Joan Bosco a les 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00 i 19.00; a les 18.00, Rosari, vespres i benedicció.
- **ADIVASI.**— El **30 de gener**, a les 18.00, a l'església del Pi, actuació de Gospel en Viu. Concert solidari a benefici de la Fundació ADA per al Desenvolupament dels Adivasi de l'Índia. Més informació: tel. 676 767 345, contacta@adivasis.org, www.adivasis.org.
- **ASSOCIACIÓ CIC.**— Aula d'extensió universitària de la gent gran: el **31 de gener**, a les 17.00, *El trencament de la guerra i postguerra civil a Catalunya*, a càrrec de Josep M. Solé, historiador (UB). Més informació: Via Augusta, 228, bajos – Barcelona, tel. 932 013 701, associacicic@terra.es, www.iccic.edu/acic.
- **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETREL-CINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió el **31 de gener**, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552.
- **MUSEUD'HISTÒRIADEBARCELONA.**— El **31 de gener**, a les 19.00, diàleg *Els*
- indianos i la transformació urbana a Barcelona al segle XIX*, amb Martin Rodrigo, al MUHBA Centre de Recerca i Debat. Més informació: www.museuhistoria.bcn.cat.
- **CAIXAFORUM.**— El **31 de gener**, a les 19.00, conferència *El «cante» flamenc: la veu profunda i lliure*, amb José Martínez Hernández (professor de Filosofia i especialista en flamenc); a la mateixa hora, col·loqui amb Mònica Bernabé (periodista) amb el tema *Afganistan, més enllà dels talibans*; el **2 de febrer**, a les 19.30, xerrada de Carlos García (catedràtic de Filologia grega de la UCM) sobre *Els somnis i les interpretacions dels somnis en el món grec*; el **3**, a les 19.00; conferència *Construir la Revolució. Art i arquitectura a Rússia, 1915-1935*, amb Mary Anne Stevens; a les 19.30, Carlos Buenacasa (professor agregat al Departament de Prehistòria, Història antiga i Arqueologia de la UB) dissertarà sobre *La primera gran expansió àrab vers Occident: l'esplendor de la Petra nabatea*; el **5 i 6**, a les 17.30 i 12.00 respectivament, *Un té a la menta. Músiques del Magrib*. Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600.
- **ELS DIMARTS DE SANT MARTÍ.**— L'**1 de febrer**, primer dimarts de mes, a les 9.00, celebració de l'Eucaristia i veneració de la relíquia de sant Martí de Porres. Si els fidels porten pans, seran beneïts al final de la missa. Església del Roser, Pares Dominics, c/ Ausiàs March, 54 – Barcelona.
- **FAMÍLIA FRANCISCANA.**— L'**1 de febrer**, a les 19.30, pregària mensual de la família franciscana de Barcelona sobre *Diada de pregària per les vocacions*. Pl. Universitat, 2 – Barcelona, tel. 934 543 469.
- **PARRÒQUIA DE LA BONANOVA.**— Conferències pel Dr. Antoni Bentué sobre *L'experiència de Déu reflectida en les paràboles de Jesús*, els dies **1, 8, 15 i 22 de febrer**, de 21.30 a 23.00, a la sala parroquial.
- **CASAL LOIOLA.**— L'**1, 8, 15 i 22 de febrer**, de 10.00 a 11.00, sessions sobre musicoteràpia amb Concepció Do-

mingo; el **2**, d'11.30 a 13.00, s'inicia un taller sobre *El teu temps amb música*, a càrrec de Francesc Padrosa, s.j.; del **2 de febrer al 9 de març**, els dimecres de 10.30 a 12.00, Tere Iribarren, r.s.c.j., imparteix les sessions *Serveix Déu per al món d'avui?*; el **3 de febrer**, d'11.00 a 12.30, Introducció a la filosofia II amb Anna Ortín; el **3 de febrer i el 7 d'abril**, a les 20.00, tertúlies *Acostant cultures amb MigraStudium*; del **3 de febrer al 26 de maig**, els dijous de 10.30 a 12.30, tallers d'oració i vida amb Dolores Pujol, r.s.c.j. Més informació i inscripcions: tel. 934 156 434, info@casalloiola.org, www.casalloiola.org.

- **SEMINARI DE BARCELONA.**— El **2 de febrer**, a les 12.00, inauguració de la nova sala de lectura de la Biblioteca pública episcopal del Seminari de Barcelona. L'acte serà presidit pel cardenal Lluís Martínez Sistach, gran canceller de les Facultats de Teologia i Filosofia de Catalunya, i per Antoni Fogué, president de la Diputació de Barcelona.

- **VIDA CREIXENT.**— El **2 de febrer**, a les 17.00, eucaristia de la Candelera a la basílica de Sant Josep Oriol de Barcelona; el **3**, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *Feliços els compassius, Déu se'n compadirà*. C/ Rivadeneyra, 6, 3r – Barcelona.

- **CERCLE LA SALLE.**— El **3 de febrer**, a les 18.30, Carmina Sesé parlarà sobre *Un tomb per alguns barris de Barcelona*, amb la col·laboració de Dolors Llimona i Jaume Rocosa. Pl. del Nord, 14 – Barcelona, tel. 932 181 077 i 690 378 450, mfmagaz@gmail.com.

- **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **3 de febrer**, a les 20.00, trobada sobre *Concili Vaticà II: renovació o decadència?* Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 – Barcelona.

- **AULES D'HISTÒRIA ECLESIASTICA DE CATALUNYA. BIBLIOTECA BALMES.**— *La guerra del Francès 1808-1814: la seva repercussió a l'Església, particularment a Barcelona*. Jordi Cassà, cr. Tres sessions: el **3, 17 i 24 de febrer**, de 19.00 a 20.30. C/ Duran i Bas, 9 – Barcelona. Continguts a la web: balmesiana.org (cursos).

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà a la celebració del **6 de febrer**: a les 10.30, ofertori: *Perfice gressus meos* de Palestrina; comunió: *Os justi* de Bruckner; sortida: *Ave Maria* de Victoria.

- **CARILLÓ.**— El **6 de febrer**, a les 12.00, concert *Impressions catalanes: aquarel·les, bagatel·les, miniatures, puntejats...* a càrrec d'Anna M. Reverté. Lloc d'audició: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat.

- **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— Del **7 al 10 de febrer**, a les 18.45, curset de psicologia i religió *Valor humano de la religión*, a càrrec del P. Esteban Pérez Delgado, o.p. Convent de Santa Caterina dels pares dominics. Més informació: P. José Ángel Liaño, tel. 932 463 300.

- **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Proper curs sobre *Els ordes mendicants*, a càrrec del professor Francesc Xavier Català Sellés, o.p. Tots els dilluns, de 19.00 a 21.00, del **7 de febrer al 28 de març**. Més informació: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231, tel. 934 514 942, de dilluns a dijous de 19.00 a 21.00.

- **ENCONTRE MATRIMONIAL.**— Ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, un cap de setmana, de l'**11 al 13 de febrer**. També està dirigit a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església. Més informació: tel. 932 188 876 i 936 500 721.

- **SECRETARIAT INTERDIOCESÀ DE PASTORAL DE LA SALUT DE CATALUNYA.**— Els dies **16 i 23 de febrer i 2 de març**, curs d'extensió universitària *Atenció integral al malalt al final de la vida*, impartit pel Centre d'Humanització de la Salut dels Religiosos Camils. Més informació: tel. 933 171 597.

- **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— El **21 i 28 de febrer**, a les 19.30, seminari *Prisca, Febe i Júnia, les tres dones que l'apòstol Pau anomena a Rm 16*, a càrrec de M. Assumpta Torrents (membre del Col·lectiu de Dones en l'Església). Parròquia de Sant Medir, c/ Constitució, 17 – Barcelona, tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els dies **21 i 28 de febrer, i 7, 14, 21 i 28 de març**, seminari *La revelació de la «justícia de Déu» en la carta als Romans*, a càrrec de Xavier Alegre. Més informació i inscripcions: c/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

- **AMICS DELS ÀNGELS.**— Organitza el XI Certamen de poesia. Les obres es poden presentar fins al **8 de març**. Més informació: Angelus, c/ València, 216 – Barcelona, tel. 933 230 616.

- **HOSPITAL DE SANT JOAN DE DÉU.**— Fa una crida per recollir bressols davant la necessitat de molts pares que no en poden adquirir per la situació de crisi. Més informació: tel. 932 32 146, tina@hsjbcn.org.

GIRONA

- **FESTA DE LA CANDELERA.**— El **2 de febrer**, a les 11.00, eucaristia solemne a la basílica de Castelló d'Empúries, presidida per Mn. Lluís Bonet, rector de la Sagrada Família de Barcelona.

- **ADORACIÓ NOCTURNA.**— El **3 de febrer**, a les 22.00, al temple del Sagrat Cor de Girona.

- **JOVES.**— El **4 de febrer**, a les 21.00, pregària amb joves amb el bisbe de

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, del proper **11 al 13 de febrer**.

Durant aquests dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu als nostres telèfons d'informació: **932 188 876 i 936 500 721**

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ÒSCAR TORRENTE, PRESIDENT DEL MIJAC DE CATALUNYA I BALEARS

«Déu parla de manera privilegiada a través dels infants»

Carme Munté

El MIJAC (Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica) és l'espai on els infants se senten protagonistes de transformar i millorar el món en què viuen a partir del missatge i la figura de Jesús. Amb trenta centres arreu de Catalunya i les Illes Balears que acullen uns 900 infants i joves, el MIJAC afronta aquest curs amb la mirada posada en l'Assemblea Catalanobalear d'Infants, que tindrà lloc el 27 de març a Vic. Òscar Torrente Artero, president del MIJAC, ens parla de la realitat i dels objectius d'aquest moviment d'Església fet pels i per als infants.

Com definiries el tarannà del MIJAC?

El que ens caracteritza és la convicció que l'infant és protagonista ja (ara i aquí) de la seva vida. El MIJAC és un moviment dels infants i per als infants, perquè puguin portar a terme allò que tan-tes vegades hem llegit i sentit a l'Evangeli: «Deixeu estar els infants: no els impedi que vinguin a mi, perquè el Regne del cel és dels qui són com ells» (Mt 19,14). Des del MIJAC, doncs, volem donar veu i mitjans (una organització al seu servei i uns animadors que els acompanyem com a amics i testimonis) perquè els infants tinguin un espai dins de l'Església on puguin viure la fe des de la seva realitat i amb les seves possibilitats. El MIJAC parteix de la vida i l'acció dels infants i n'escolta la veu perquè tinguin veu en la nostra societat i en l'Església. El tarannà prové de l'espiritualitat que brota de la revisió de vida.

Com es viu l'Evangeli al si del moviment?

En el MIJAC creiem que la fe s'encarna en la vida dels infants, que Jesús

és present en ells i en el seu medi (família, escola, amics, barri). Partim de la convicció que la fe està arrelada en la realitat que viuen els infants i que Jesús és l'amic que els convida a llegir-la amb els seus ulls, uns ulls que busquen sempre l'amor i la justícia allà on ells es mouen i allà on ells han de dir-hi alguna cosa. Tot això es concreta en una manera de fer particular i que compartim amb la resta

de moviments evangelitzadors: la revisió de vida i l'acció transformadora. Amb aquestes eines volem rellegir i celebrar la vida amb els ulls de Jesús i de l'anunci del Regne.

Els infants són especialment receptius al missatge evangèlic?

Els infants poden descobrir amb tota naturalitat un Jesús que els parla dins del cor i a través de les persones que estan al seu costat. Quantes vegades els infants no ens han ajudat als animadors a descobrir els signes de l'Esperit amb la seva naturalitat i

la seva sinceritat o amb la seva actitud o simplement amb el que proposen! «Amb la paraula dels infants i dels nadons t'has fet cantar una lloança» (Mt 21,16). Estem convençuts que els infants són els primers evangelitzadors dels mateixos infants i dels joves i adults. El MIJAC és, potser, l'única realitat de l'Església on el que diuen els infants és més important que allò que els diuen. Els animadors simplement els acompanyem i els ajudem a conèixer aquell Jesús que tant els estima i també als qui són com ells i volen deixar-se endur pel seu ideal d'amor. Concretant a la pràctica, les paràboles són una de les maneres més fàcils de parlar-los de Jesús i del seu Pare del cel, i els miracles són una manera d'ajudar-los a descobrir l'amor de Déu i de Jesús per als més dèbils i marginats, i una crida a l'acció i a obrir-se als altres.

Els infants són prou tinguts en compte a la nostra societat?

Els infants són considerats més aviat un «projecte de persona» que està per fer i que no té la capacitat de decidir res: l'oci infantil està enfocat a ser un article de consum despersonalitzat (consoles, ordinadors...); l'educació, a formar individus «normalitzats», etc. Nosaltres reivindicem que l'infant és persona ja i que Déu parla de manera privilegiada a través seu: «Us ho asseguro: si no torneu a ser com els infants, no entrareu pas al Regne del cel» (Mt 18,3). Per tant, si una cosa tenim clara al MIJAC és que el que diuen i fan els infants és important, i per això els animem i acompanyem a dur l'Evangeli al seu entorn i transformar-lo tot preparant, valorant i celebrant aquestes transformacions.

Eduard Brufau

Rauxa

Dictadures amb carta blanca

La revolta de Tunísia ha encetat el debat sobre els règims polítics del sud del Mediterrani i dels països musulmans en general. De tots ells l'Iran està en el punt de mira de les crítiques d'Occident. De raons no en falten: règim dictatorial, discriminació de la dona, repressió violenta dels dissidents, aplicació de la pena de mort, manca de llibertat religiosa, etc. Països veïns com Qatar, els Emirats Àrabs o Aràbia Saudita cometien els mateixos crims: el darrer d'ells prohibeix l'entrada al país de qualsevol persona jueva i la construcció de temples que no siguin islàmics; aplica la pena de mort als musulmans que es converteixen, als cristians

que hi volen predicar i a les persones homosexuals pel sol fet de ser-ho. També és exportadora de terroristes, com el mateix Ossama bin Laden. Però, tot i aquest munt de barbaritats, paradoxalment Aràbia rep la benedicció de tots els governs occidentals sense excepció, que el tenen com un aliat ferm. La raó és tan simple com pèrfida: el petroli condiciona Occident. És així com els països democràtics decideixen que hi ha dictadors amics que tenen carta blanca. Aquesta doble moral desacredita el paper democratitzador dels governs occidentals i fa impossible estendre al món els drets humans, dels quals els nostres governants tant s'omplen la boca.

Pensant-ho millor

Antoni Coll Gilabert
Periodista

La postal del Papa

Amb la mà tremolosa, pròpia de les persones de certa edat, el Papa escriu en la seva targeta nadalenca: «"Verbum caro Factum est" (Jn 1,14). Benedictus XVI. In Nativitate Domini 2010.»

Però el que vull ressaltar és el motiu gràfic triat per a la felicitació vaticana: el grup escultòric que representa Maria, Josep i el Nen a la façana del Naixement de la Sagrada Família.

L'elecció d'aquest motiu, reflex de com va commoure el Papa visitar aquest temple barceloní, és tot un detall. Si aleshores les televisions van escampar pel món la bellesa del temple, amb l'enviament *urbi et orbi* d'aquestes postals, es reafirmen les emocions produïdes. Pel que fa a l'escultura dels tres personatges de la Sagrada Família, representada a la postal, és obra de Jaume Busquets (1903-1968), un escultor que va arribar a conèixer Antoni Gaudí quan l'arquitecte portava ja 30 anys en la construcció. Als 20 anys Busquets va entrar a la junta d'Amics de l'Art Litúrgic, secció del Cercle Artístic de Sant Lluc. És una mostra de la seva dedicació primerenca a l'art litúrgic, que sempre va inspirar la seva obra. Ara fixem-nos en l'escultura que serveix de motiu per a la postal del Papa: sant Josep està dret, una mica ajupit per contemplar la Verge que, asseguda, té davant el Nen que està dins d'un cabàs.

No és un pessebre, com relata l'Evangeli, sinó una gaveta de paleta, de les que serveixen per transportar sorra o ciment. És una llicència de l'escultor, però està plena de significat. Oi que santa Teresa diu que també el Senyor es troba entre els fogons? També es troba en l'instrumental que utilitzen els constructors. Jesús nomenat a la gaveta mostra la unió entre la feina de l'home i Déu.

Sens dubte aquesta escena reflecteix molt bé l'esperit gaudinià que impregna el conjunt de la Sagrada Família. És un missatge que sens dubte ha tingut en compte Benet XVI quan va fer la tria artística per felicitar-nos aquest Nadal passat. Jaume Busquets no es va limitar a l'art litúrgic. També va ser un dibuixant excepcional, que es va inscriure en l'*art déco*, aleshores de moda, molt premiat a París i a Barcelona, on va ser el primer director de l'Escola Massana. Un gran artista digne dels seus encàrrecs.